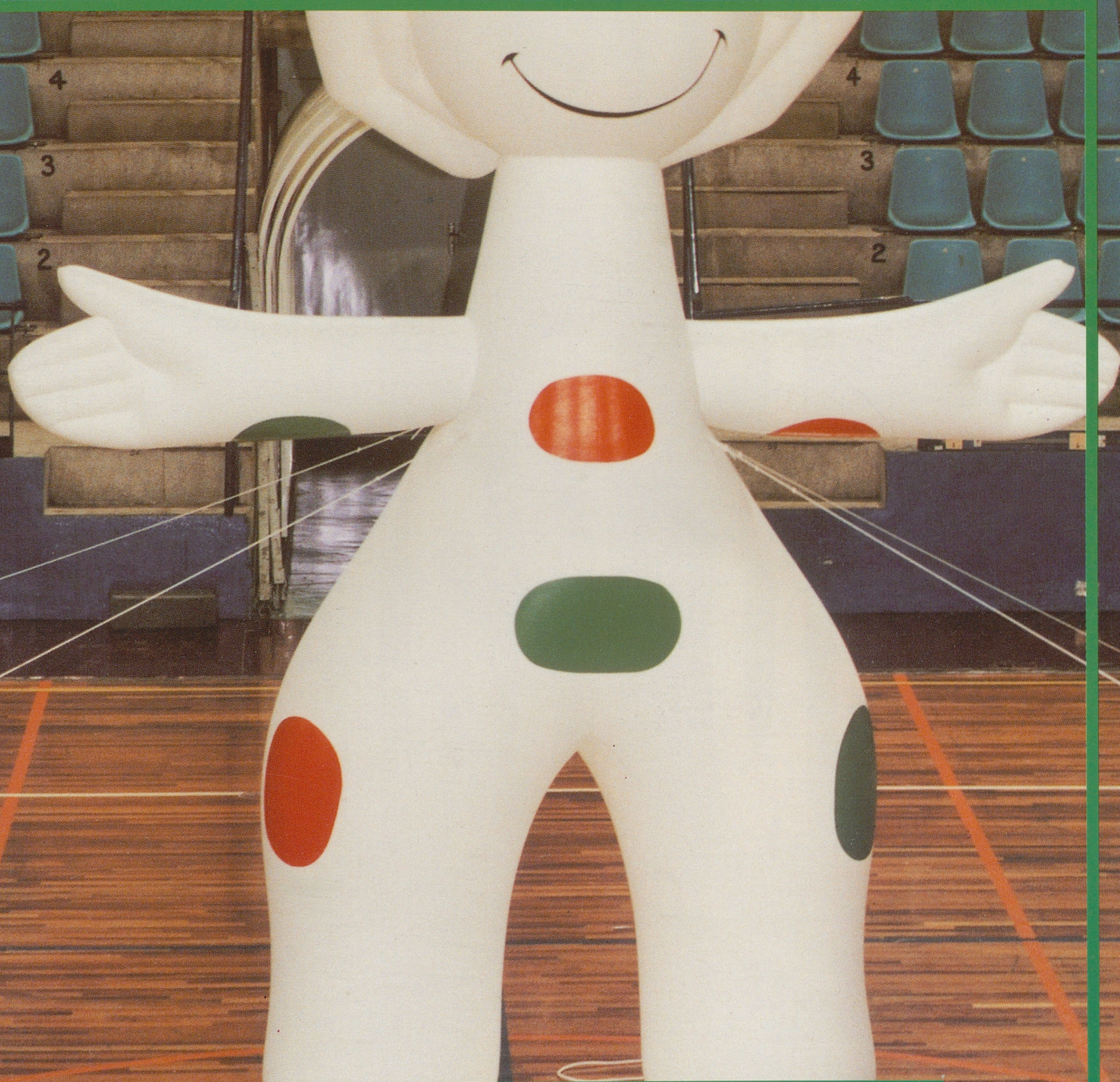

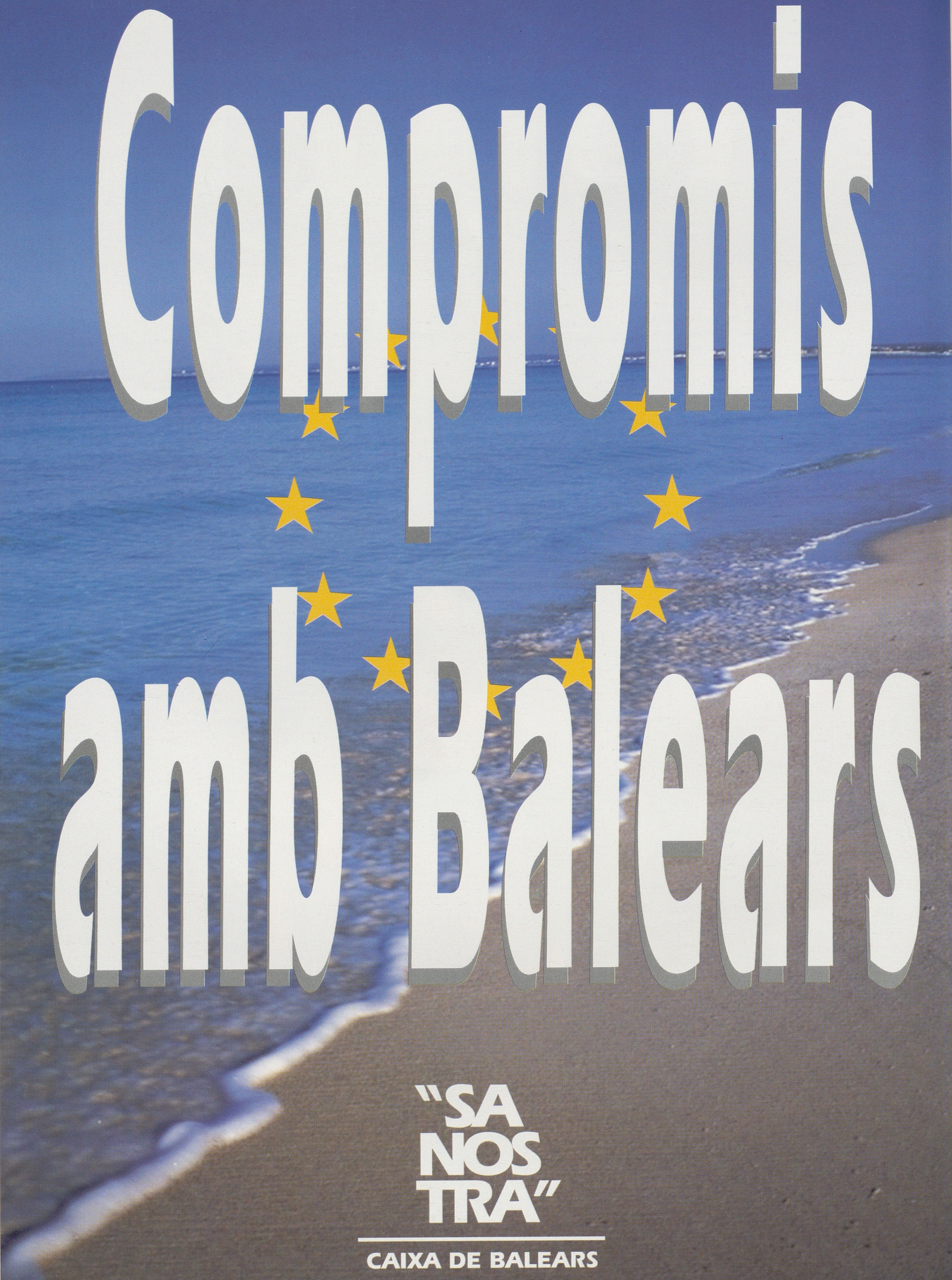
Ona

Quadern de debat

45 - febrer 1997 - 500 pta.

Universíada, un repte
per al final de segle

Compromís amb Balears

**"SA
NOS
TRA"**

CAIXA DE BALEARS

ona

Quadern de debat

n. 45, febrer 1997

Edita: Fundesba, S.L.

Directora gerent: Sinfo García Gómez.

Director: Sebastià Verd.

Consell assessor: Pedro Calvo (administratiu).
Miquel Capellà (advocat).
Mateu Carrió (arquitecte).
Antoni Fleixes (economista).
Jaume Garau (psicòleg).
Sinfo García (dra. gerent Fundesba).
Pere Mascaró (economista).
Francesc Obrador (tècnic turístic).
Empar Rocabruna (economista).

Secretària de redacció: Magdalena F. Mulet.

Redacció i col·laboradors: Constanza Forteza.
Gina Garcías.
Antoni Llompart.
Miquel Massutí.
Antoni Oliver.
Caterina Ortega.
Joana M. Roque.
Antoni Rosselló.

Disseny: A. Caro.

Impressió: Imp. Homar. Tel. 43 08 61 - Palma de Mallorca

Administració i Publicitat: Fundesba, S.L.
Joaquim Botia, 11, 1r, A
Tel. 71 16 61 - Fax 71 91 94
07012-Palma de Mallorca

Dipòsit legal: PM-608-1992

Preu: 500 pessetes

Subscripció: 4.500 pta. per any (10 números)

(Miquel Massutí és l'autor de totes les fotografies no signades)

Palma 1999

Palma s'enfronta a un repte importat: l'organització d'uns jocs mundials universitaris que reuniran milers d'esportistes de tot el món el 1999. És una ocasió per demostrar la capacitat organitzativa de la nostra societat, però, endemés, és una oportunitat per fixar-se una fita: fer de la Universiada una excusa per dinamitzar Palma.

Els jocs i les inversions que es mouen als voltants d'aquest esdeveniment han encès una polèmica sobre la conveniència o no de la seva celebració. A hores d'ara, la convocatòria ja és un fet i, per tant, el debat s'ha de centrar sobre la manera de treure'n el millor profit.

Í N D E X

Universiada, un repte per al final de segle 4
Editorial

A l'ombra d'una olimpíada 6-11
Fernando Giménez

Esport per a tothom 12-17
Antoni Diéguez

La Universitat desconfia 18-23
Jaume Sureda

Del projecte col·lectiu a la venda de serveis 24-29
*Ventura Blach, Josep Oliver,
Maria Magdalena Tugores i Francesc Villalonga*

On són els "normals"? 30-35
Xavier Torres

Universitaris en joc 36-40
Miquel Nadal

La clau d'Ona 41-50

Tarja de subscripció

En

Adreça

Ciutat Tel

C/c. Banc o Caixa d'Estalvis

Signatura:

Per a subscripcions, copiau aquesta tarja i adreçau-la a Fundesba, S.L.
Joaquim Botia, 11, 1r. A. 07012-Palma de Mallorca o telefonau al 71 16 61 (Fax 71 91 94)

Notícies d'impacte

L'any passat va acabar amb dues notícies d'indubtable impacte mediambiental que, encara que ja hagin trascorregut dos mesos del 1997, ens conviden a fer una reflexió sobre el futur immediat de Mallorca: l'aprovació de les tarifes de la incineradora, que han autoritzat la seva posada en marxa oficial, i la llum verda de dues macrourbanitzacions a Santanyí, que suposaran tres mil noves places turístiques. En ambdós casos es tracta d'impactes greus. En primer lloc, la cremació de residus sòlids significa un perill o, com a mínim un temor, per a milers de ciutadans d'aquesta illa que no creuen suficients les garanties que els han ofert els tècnics de la planta. I per la seva part, en el segon dels impactes denunciats, tenim que la tramitació seguida per l'Ajuntament de Santanyí respecte de l'aprovació de sa Talaïola i es Pujol respon, sens dubte, al model més grosser del desenvolupisme practicat a l'illa en els darrers trenta anys. Però hi ha una diferència entre l'un i l'altre: mentre la decisió presa sobre Son Reus deixa la porta oberta a l'esperança, és a dir, a la possibilitat d'un canvi real d'actituds, la majoria de Santanyí -per contra- ha pegat una autèntica portada contra els criteris de sostenibilitat que la societat demana cada vegada amb més força.

El cas de la incineradora s'ha presentat per part dels ecologistes com una claudicació davant una tècnica que és, o pot ser -la guerra de dades aportades pels defensors i pels detractors no ens permeten fer un judici tècnic sobre aquesta qüestió- perillosa per a la salut, però la seva posada en marxa ha coincidit amb un bot qualitatiu del Consell de Mallorca i de la societat respecte a l'opció del reciclatge com a alternativa a la cremació i això és, al cap i a la fi, una excel·lent notícia. Tal volta hagués estat aconsellable no haver arribat a la incineració, però tal com han anat les coses la solució final pot ser considerada, si més no a escala insular, com a satisfactòria. S'ha cursat ordre de tancament dels femers incontrolats i s'ha engegat una campanya de conscienciació per fer que la recollida selectiva, i per tant el reciclatge, esdevengui un hàbit arrelat en els costums dels illencs. És un bon camí.

A pesar d'això, tant Esquerra Unida com els grups ecologistes no se'n refien d'aquest plantejament i creuen que la decisió final del Consell de Mallorca és, amb l'acceptació per part del PP, un acord enverinat perquè implica la futura ampliació de Son Reus i la renúncia definitiva al reciclatge. Segurament tenen raons històriques per mantenir aquest criteri, però una mínima dosi de pragmatisme -vista la dramàtica situació dels abocadors incontrolats existents a Mallorca- aconsellava una estratègia més intel·ligent per arribar, al capdavant, al mateix objectiu de reutilitzar, ressuscitar segons l'eslògan del CIM, els residus sòlids. Una estratègia que a partir d'ara només pot tenir una fita: tancar la incineradora, fer-la obsoleta, tan aviat com sigui possible. Encara que sembli una paradoxa aquest és l'objectiu en el qual fins i tot s'ha d'implicar Tirme, empresa que segons el seu director està disposada a col·laborar en el reciclatge i a cremar únicament aquells residus que no puguin ser reutilitzats de cap manera. És en aquest sentit que podem dir que si bé Son Reus és el resultat d'un model de desenvolupament absurd i destructor respecte del medi ambient, també significa -amb l'afegit del reciclatge- un principi de racionalitat que ens convé no deixar tudar.

I, a més a més, el final de la crisi de la incineradora ha significat el relleu del "Pacte de Progrés" -encara que per això hagi estat necessària la col·laboració involuntària d'un PP que no ha pogut mantenir més una postura que anava contra el seu propi criteri- com ha quedat demostrat amb l'impuls que s'ha donat a les qüestions urbanístiques. La decisió d'incrementar a dues quarterades la superfície mínima per poder construir a sòl rústic o la llum verda donada a Calvià per reformar el seu pla general en són exemples prou demostratius.

Per contra, per moltes voltes que li puguem donar, al que no trobam cap justificació és a l'aprovació de dues noves urbanitzacions i altres tants camps de golf a Santanyí. Es Pujol i sa Talaïola signifiquen obrir l'entrada a tres mil possibles nous residents, una bogeria quan del que ara es tracta és de dur endavant un urbanisme sostenible que eviti el consum massiu de territori i que, en canvi, aprofiti els espais ja utilitzats. En certa mesura, almanco en les seves declaracions públiques, el Govern balear també aposta pel reciclatge en matèria d'ordenació territorial (POOT, Pla Mirall, recursos hidràulics...), un criteri del qual l'Ajuntament de Santanyí no en vol sentir parlar. El batle, un incombustible Cosme Adrover, justificà l'aprovació tot dient que les urbanitzacions crearan llocs de feina i duran doblers, però es veu que els populars santanyiners són mals matemàtics o que la seva lògica és molt llunyana ja no dels grups ecologistes que es manifestaren davant l'Ajuntament sinó de la Conselleria de Medi Ambient i Ordenació del Territori i, per extensió, del Govern balear.

Si més no, els comptes que avui s'han de fer a Mallorca ja no són els mateixos que els hotelers i els urbanitzadors feien fa trenta anys. Avui sabem, per exemple, el que costa haver trencat els equilibris naturals, tal com ha passat amb el tema dels residus sòlids: s'ha hagut de fer una incineradora, una inversió multimilionària que pagarem tots els mallorquins, per acabar per pensar que millor hagués estat un procés de reciclatge natural i un control rigorós sobre l'extensió de l'oferta turística. Es Pujol i sa Talaïola podran significar una vintena o més llocs de feina i vint-i-cinc milions anuals en contribució urbana, a més d'un negoci per als promotors, però quant costarà a la hisenda de tots els mallorquins? Quines noves infraestructures hidràuliques, de carreteres, sanitàries o educatives requerirà la construcció d'un nou poble a un dels extrems de Mallorca? Aquestes són preguntes que fins ara no tenien resposta, però que ara ja poden ser avaluades, la qual cosa fa més incomprensible l'acord municipal.

En qualsevol cas aquesta és una part de l'herència mediambiental que ens va deixar 1996, un any que va ser molt contradictori tant per aquests com per molts altres motius (les successives crisis del Govern balear, per exemple). Un any que ens ha fet iniciar el 1997 amb el desig que finalment s'imposi una mica de seny en els processos econòmics d'una illa que reclama canvis estructurals profunds per encarar en el pròxim capítol de la nostra història, una Unió Europea que, de moment, ens ha llevat -com si fos un mal presagi- del disseny de l'euro, la futura moneda que compartirem amb els alemanys a partir del segle que ve.

Universíada, un repte per al final de segle

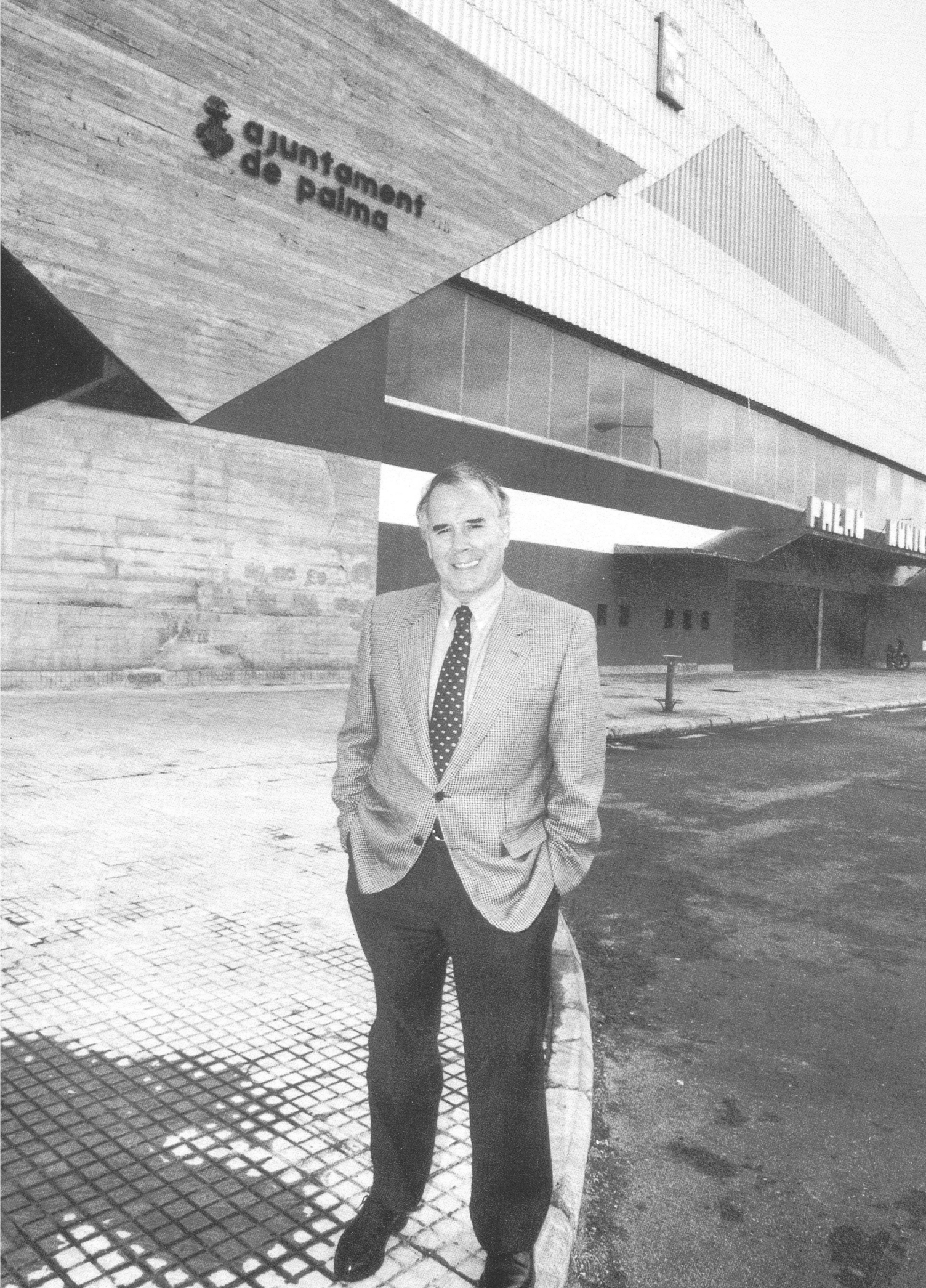
En el procés de transformació que viu la societat mallorquina, l'adjudicació a Palma de l'organització dels Jocs Mundials Universitaris de 1999 ha esdevingut un autèntic repte per al final de segle. Es tracta d'un repte important que, contràriament a allò que han manifestat algunes veus discrepants, ha de significar posar a prova la capacitat organitzativa de les Illes de cara a altres possibles convocatòries futures, tant les que puguin centrar-se als voltants de l'esport com a d'altres aspectes de l'activitat humana.

Si el 1995 es va saber donar una resposta adequada amb l'organització de la cimera de caps d'estat celebrada a Formentor i si l'hostaleria és capaç d'hostejar quatre milions de turistes a l'any, la Universíada ha de significar la confirmació de Mallorca com a escenari per a grans ocasions. De fet, com diu en aquest número el president de la Comissió Executiva dels Jocs Universitaris, Fernando Giménez, aquest és l'esdeveniment esportiu més nombrós després d'unes olimpíades. Per tant, si la societat illenca és capaç de garantir-ne l'èxit, en un futur molt immediat Mallorca podria tornar a ser escenari d'altres competicions semblants.

Són moltes les federacions internacionals d'esports que necessiten disposar d'escenaris idonis per als seus campionats internacionals que, sens dubte, serveixen per promocionar a tot el món el lloc d'acollida. La Universíada, al cap i a la fi, és

l'oportunitat de demostrar a l'exterior aquesta capacitat d'organització més enllà de la tradicional hospitalitat turística: un nou front que significa la possibilitat, cada vegada més real, de trobar alternatives a la clàssica oferta de sol i platja. En l'organització de la Universíada hi ha, no obstant això, una certa sensació agredolça. Ha costat convèncer la societat de la importància de l'esdeveniment, la qual cosa ha dut a pensar que moltes inversions que s'han de fer no obeeixen a cap interès comú, un estadi -per exemple- que després dels Jocs serà emprat pel Reial Mallorca. Al darrera de tot això hom hi pot veure un rerafons d'estorament per part d'una societat que no ha rebut la suficient informació i que, sobretot, està mancada de lideratge social. La Universíada, com va passar a Barcelona amb les Olimpíades, podria ser una fita per desenvolupar nous projectes urbans, com també per propiciar un reencontre entre la Universitat i la ciutat, però aquest no pareix ser el cas de Palma.

Ningú no sap si la proximitat dels Jocs, el juliol de 1999, donarà temps per anar més enfora de l'estricta organització d'unes proves esportives. Per donar resposta, en definitiva, a aquest repte que ens brindarà el darrer any del segle XX. No hi ha dubte que fa falta un debat sobre aquesta i moltes altres qüestions. Aquesta és, justament, la intenció d'ONA quan ha triat la Universíada com a tema del seu número de febrer, quan falten exactament dos anys i mig per encendre la torxa.

A l'ombra d'una olimpíada

Entrevista a Fernando Giménez

per Sebastià Verd

Durant l'entrevista, el president executiu de la Fundació Jocs Mundials Universitaris, que s'han de celebrar a Palma el 1999, intentarà evitar qualsevol comparació amb unes olimpíades. A pesar d'això dirà que des del punt de vista esportiu allò que més s'assembla per la seva magnitud a una olimpíada és una universiada. Per tant, a partir d'aquí les referències entre un i altre esdeveniment esdevendran inevitables. L'ombra de les olimpíades, sobretot les de Barcelona, planejarà sobre la nostra conversa i Fernando Giménez, un madrileny establert a Mallorca fa ja trenta anys, acabarà per afirmar que seria bo que tant Ciutat com la resta de l'illa poguessin treure un bon profit de l'organització d'aquest jocs.

La Fundació, responsable del bon funcionament dels Jocs, treballa des del Palau d'Esport de Son Moix. A les oficines s'hi entra per un portal lateral. Traspassada la porta, tot d'una es veuen les maquetes presentades a concurs per fer l'estadi, i també una sèrie de cartells presidits per la figura d'En Siulo, un siurell que és la mascota de la Universiada.

Tot sembla en ordre.

-Des que el 1991 s'encarregà a Palma l'organització de la darrera universiada del segle n'hem sentit parlar molt d'aquests jocs, però potser encara hi ha molta gent que no en sap res...

-Potser sí, però confio que d'aquí al 1999 tothom n'estigui ben assabentat, si més no perquè serà necessària la col·laboració de tots els ciutadans per tal de garantir-ne l'èxit. Les universiades són uns jocs mundials universitaris que se celebren cada dos anys i que si genèricament són conegut amb el nom

***Fernando Giménez** és el president de la Comissió Executiva de la Fundació Jocs Mundials Universitaris de Palma 1999. Va néixer a Madrid el 1940. Es llicenciat en dret i aparellador. El 1966, amb vint-i-sis anys, es va traslladar a Mallorca com a aparellador de la delegació d'Hisenda de les Balears. A Palma es va casar i hi ha residit des de llavors.*

El 1982 ingressà al Partit Popular, quan encara era Alianza Popular, i formà part de la candidatura encapçalada per Joan Fageda, l'actual batle de Palma, a les eleccions municipals. Des d'aquest any fins a 1995 va ser regidor, primer a l'oposició i després en el govern municipal.

Des de 1995 es dedica a l'organització de la Universiada de la qual n'és màxim responsable.

d'universiada és per influència de les olimpíades, encara que no tenen res a veure amb aquestes. Són jocs en els quals hi participen deu disciplines atlètiques, les més usuals. Per exemple: l'atletisme, la natació, el futbol, el bàsquet... i altres no tan populars com l'esgrima, que és un esport típicament universitari, a les quals sempre s'hi afegeixen alguns esports més, a proposta de l'organització. En el nostre cas hem elegit la vela, el judo i el ciclisme. Es tracta, en definitiva, d'un esdeveniment esportiu i cultural de primer ordre i a escala universal, que té com a principal finalitat que universitaris de tot el món puguin conviure a una mateixa ciutat durant quinze dies. A la darrera universiada, hi varen participar 163 països... Per això és tan important l'existència d'una vila universitària, de la qual tant se n'ha parlat en els darrers mesos, per facilitar la convivència, perquè l'intercanvi d'idees i de cultures sigui profitós.

L'ESPERIT UNIVERSITARI

-Vol dir que la convivència és més important que els mateixos jocs?

-Una cosa va lligada a l'altra, però és cert que la competició esportiva, tot i ser molt important, no és l'objectiu fonamental. Les competicions tenen, evidentment, guanyadors però no s'estableix un medaller com a les olimpíades i, endemés, quan es lliuren els premis no sonen els himnes dels estats representats sinó l'himne universitari: el Gaudeamus Igitur. Ja li dic:

les universiades són una oportunitat per reunir estudiants de tot el món que durant uns dies conviuen i, endemés, competeixen esportivament.

-La intenció sembla prou clara, però la realitat és que l'opinió pública de Mallorca creu, en el millor dels casos, que la Universiada és una olímpada a petita escala i que com a tal no li arriba a la sola de les sabates.

-Vol dir? Això és un error. No pot ser que ningú pensi això i molt manco que gosi fer comparacions d'aquest tipus. Una universiada mai no pot pretendre ser una olímpada. Són dos esdeveniments molt diferents a pesar que una universiada pugui ser considerada quantitativament una olímpada en petit. Si més no hi participen entre sis i set mil atletes i pel nombre és indiscutiblement la competició a escala mundial que més se li acosta, però més enllà d'això no tenen res a veure. És cert que es competeix i que els àrbitres, els jutges, són els mateixos i que també es registren marques, com a qualsevol altra prova esportiva, però es respecta sempre l'esperit universitari que, entre altres coses, implica una total absència de professionalisme. Les olímpades són avui totalment professionals, cosa que no passa amb les universiades, encara que per a molts d'altletes universitaris aquests jocs siguin l'avantsala de la seva professionalització esportiva. Estadísticament un percentatge molt elevat dels participants als Jocs Universitaris serà present als jocs olímpics següents. És a dir, hi ha grans figures en potència, però que encara no ho són.

UNA PROMOCIÓ DIFÍCIL

-Aquest fet deu dificultar la promoció d'una universiada.

-Efectivament. A una universiada no hi ha primeres figures i, per tant, tampoc no tenen el ressò internacional d'unes olímpades. Prova de tot això és que a les olímpades les televisions es peguen autèntiques bufetades per poder retransmetre-les o per ser-ne els patrocinadors. Això, en canvi, no passa mai a les universiades que no tenen ni les primeres hores de televisió ni, per tant, el mateix suport publicitari. En realitat costa molt trobar patrocinis, de manera que el pressupost que nosaltres manejam procedeix principalment de les institucions.

-Doncs si això és així, si no hi ha bufetades per fer-ne les retransmissions televisives, si les competicions esportives, a pesar dels possibles rècords, no reuneixen les primeres figures mundials... què hi guanya Palma, i la Universitat de les Illes Balears, amb l'organització dels Jocs?

-Doncs hi guanya molt. Almanco així ho creim els qui ens hem responsabilitzat de l'organització. De fet, com vostè recordarà la candidatura de Palma a la Universiada '99 va ser presentada per l'anterior equip municipal, pels socialistes, i nosaltres, el grup popular, la vàrem mantenir perquè creim que és un esdeveniment molt important, que posa a prova la capacitat organitzativa de l'illa de cara a esdeveniments internacionals de tot tipus. I, endemés, és un mitjà per aconseguir unes infraestructures esportives que ara no existeixen i que difícilment podríem aspirar a tenir a curt termini sense una fita com aquesta. És el cas, per exemple, de l'estadi del

Mallorca, que no reuneix les característiques que exigeix la lliga professional de futbol. La seva adaptació és urgent i, a més a més, molt costosa. Serien necessaris prop de dos mil milions de pessetes per poder tenir un estadi com el que necessita una ciutat com Palma. La Universiada és, si em permet dir-ho d'aquesta manera, una excel·lent excusa per unificar esforços i construir aquest nou estadi. I, igualment, servirà per recuperar Son Hugo, unes instal·lacions que s'havien abandonat i que eren una vergonya per a tots els ciutadans... I també el velòdrom... el que tenim a Palma no permet fer competicions durant tot l'any perquè és descobert... i amb això es podrà cobrir. També es modernitzarà Calanova... i el mateix passarà amb les instal·lacions dels Prínceps d'Espanya... És a dir, la Universiada ha esdevingut el motor per a la posada al dia de Palma en matèria d'instal·lacions esportives... I, d'altra banda, tampoc no podem oblidar, perquè d'això ens n'encarregarem nosaltres, que durant els dos pròxims anys Palma serà ben present a les vuit mil universitats que hi ha a tot el món, la qual cosa és un reclam propagandístic important tant des del punt de vista de prestigi com de promoció turística.

-Una promoció que pot ser molt cara...

-No ho cregui, perquè en qualsevol cas s'ha de descomptar el valor de les instal·lacions que quedaran després dels Jocs i que, evidentment, tendran una amortització social posterior. El pressupost no sobrepassa els onze mil milions de pessetes, una despesa que se centra fonamentalment en les infraestructures. I Palma, sens dubte, tenia necessitat d'aquesta inversió.

DESPOLITITZAR LA UNIVERSIADA

-Però l'oposició ha protestat perquè diu que els pressuposts de l'Ajuntament s'han hipotecat i que aquestes inversions es fan a costa d'altres necessitats.

-Governar és establir prioritats. Ni jo ni ningú no podrà negar que Ciutat té molts de fronts en marxa, que són necessàries moltes altres inversions de tot tipus, però aquestes també són molt importants i ara, precisament, tenim l'oportunitat de fer-les perquè comptem amb el suport d'altres institucions. Perquè en el finançament dels Jocs si bé l'Ajuntament de Palma és el que suporta el principal cost també hi intervenen el Govern balear i el Govern central. El Govern balear hi posa devers 2.500 milions de pessetes i el central altre tant, encara que la seva participació no està del tot quantificada perquè una part procedeix de les loteries, més de 900 milions podem ingressar per aquest concepte. I també hi intervé el Consell Insular de Mallorca que aporta allò que pot, que esperem sigui suficient per poder condicionar les instal·lacions de *San Fernando*, així com la mateixa Universitat. Dins dels pressuposts el paper de la Universitat és més qualitatiu que quantitatiu, però en qualsevol cas és important. Sens dubte la Universiada permetrà dotar el campus d'un equipament esportiu que ara no té.

-Té por que les interferències polítiques puguin perjudicar els Jocs?

-Home!, jo entenc que es diguin certes coses, que si s'hipoteca

la ciutat, que si tal cosa o tal altra... forma part del debat polític habitual entre els grups que tenen la responsabilitat de governar i l'oposició. Però jo li he de dir una cosa: des del principi hem intentat que la Universiada no es polititzàs. Personalment he procurat que aquesta fos una qüestió compartida per tothom i en aquest sentit m'he dut molt bé amb el director general d'Esports del Govern central, quan aquest era d'un altre partit, i em duc molt bé amb l'actual, que és del meu. Hi va haver problemes de tipus burocràtic perquè recordarà que el 1995 no es varen poder aprovar els pressuposts generals de l'Estat i hi va haver una perllongació dels anteriors, però això no lleva que s'hagi fet una feina conjunta molt interessant. I això és el que hem de continuar intentant: la despolitització de la Universiada, la qual cosa no vol dir que no hi hagi d'haver crítiques, però crítiques raonables. Pens, per exemple, que és increïble que es pugui qüestionar l'oportunitat de construir un gran estadi per a Palma, sobretot si es reben ajudes de fora. Un estadi que en el futur servirà perquè hi jugui l'equip més emblemàtic de Mallorca però que formarà part del patrimoni de la ciutat i que, en aquest sentit, podrà tenir moltes més aplicacions. En definitiva cal que pensem que aquest és un projecte per a tota la ciutadania i que com a tal no permet que cap partit polític pugui posar-se la ploma en exclusiva.

LA UNIVERSITAT I LA CIUTAT

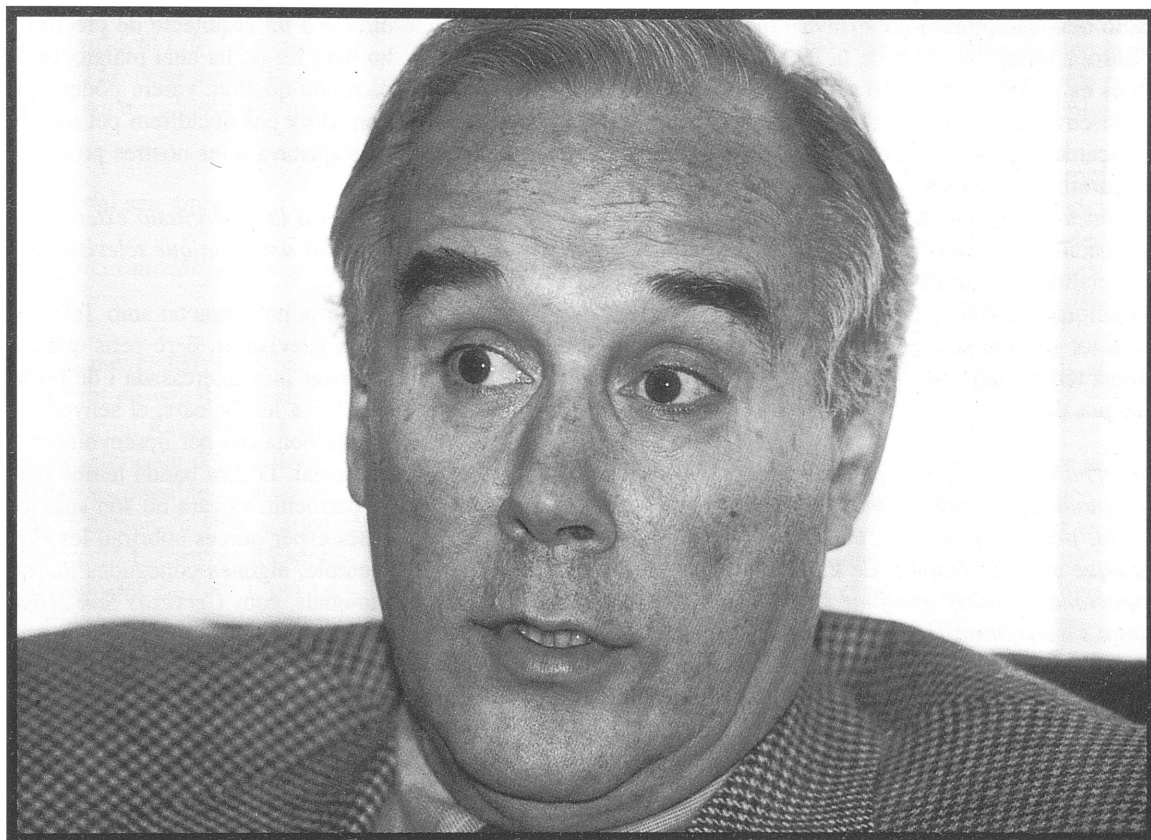
-La Universitat va prendre partit a favor de la Universiada quan Palma presentà la candidatura, però després s'han produït algunes reticències. Per què?

-Jo no som la persona per jutjar aquesta qüestió. És cert que es varen produir algunes reticències, però estic convençut que la Universitat se'n beneficiarà molt, dels Jocs. D'entrada té un paper molt important a desenvolupar en l'organització tant del programa cultural que acompanya els jocs esportius, com en el suport organitzatiu i informàtic de la mateixa Universiada. Endemés, com he dit abans, la Universitat en sortirà molt beneficiada, per l'equipament esportiu. Potser això no havia quedat massa clar, però ara tot sembla en ordre. Si més no, el Consell Superior d'Esports invertirà 400 milions en el campus, que és el doble del que ha invertit a qualsevol altra universitat.

Nosaltres mateixos, la Fundació, n'invertirem altres 200 i la mateixa Universitat altre tant. És a dir, que la UIB s'enriquirà gràcies a la Universiada amb unes instal·lacions molt dignes que costaran globalment 800 milions. Això és el que guanya i, també, evidentment, una qüestió de prestigi.

-En qualsevol cas sembla que entre la Universitat i la Ciutat sempre ha existit un divorci. La construcció del campus fora del nucli urbà potser no hagi ajudat a unes bones relacions.

-Té raó amb el que diu. Jo tenc fills que estudien a la UIB i a tots ens sembla com si la Universitat no tengués res a veure

amb la ciutat. El campus queda enfora... potser sigui això, però el distanciament físic no té per què impedir unes bones relacions. Aquest divorci és un error. La Universitat mai no serà viva del tot si no està íntimament lligada a la ciutat i a l'enrevés: Palma necessita de la Universitat per a un desenvolupament integral. Pens que la Universiada pot ser l'anella de la cadena que pot fer que en el futur s'estableixi una col·laboració més estreta.

-Em parlava de l'organització d'activitats culturals paral·leles als Jocs.

-Sí, treballam en aquest sentit. El desenvolupament cultural de la Universiada es farà mitjançant convenis entre la Universitat i la Fundació dels Jocs. Pens que enguany ja començarem a fer qualche cosa, però serà el 1998 i, sobretot, els sis primers mesos del 99, just abans de la Universiada, quan la Universitat, Palma i en general tota Mallorca serà plena d'activitats culturals relacionades amb els Jocs Mundials Universitaris.

TOT SERÀ A PUNT

-Els Jocs seran el juliol de 1999, només manquen dos anys i uns quants mesos. I sembla que tot és encara per fer: encara no coneixem aquest programa cultural que ens ha anunciat, però és que tampoc no han començat cap de les grans obres. Creu que s'arribarà a temps?

-N'estic segur. En realitat anam molt bé de temps. Vegem: acabam d'adjudicar les obres de l'estadi que tenen un termini d'execució de catorze mesos, és a dir, que s'acabaran l'estiu o com a molt tard la tardor del 98. Les obres de les piscines, a Son Hugo, ja han començat i se'n preveu la finalització el gener o febrer de l'any que ve, la qual cosa permetrà l'organització dels campionats d'Espanya i qualche prova dels d'Europa abans fins i tot de la Universiada. I totes les altres obres es poden fer en sis o set mesos, o sigui que els projectes es desenvoluparan enguany i s'executaran l'any que ve. Francament, anam molt bé... D'altra banda, pel que fa als preparatius no només comptam amb un equip local de devuit persones perfectament preparades que fan feina a plena dedicació, sinó també amb el suport d'empreses internacionals especialitzades i molt experimentades, tant a Atlanta, com a Barcelona o a l'Expo de Sevilla, la qual cosa fa que a hores d'ara tot sigui ja sota control. En definitiva: no ens sobra massa temps, però anam tranquils, no arribarem amb la llengua defora.

-Ja m'ha dit que aquests jocs no són comparables a unes olímpiques, però pot ser que en algunes coses seria bo que ho fossin: pens, per exemple, que Palma podria haver copiat qualche cosa de l'esperit de Barcelona, en el sentit que Barcelona va saber aprofitar l'esdeveniment per mobilitzar la ciutat i transformar-la fins aconseguir que fos una de les capitals més modernes del món. Fins i tot ara, cinc anys després, s'inauguren obres relacionades amb el Pla de les Olímpiques.

-És evident que els mitjans són diferents. Ni de lluny ens acostam als pressuposts de Barcelona. Això és una altra cosa que, endemés, pens, xoca amb el tarannà dels mallorquins, i que consti que jo em sent totalment mallorquí. Els illencs som molt individualistes. Però de totes maneres crec que la Universiada també servirà per crear una consciència de ciutadania que permetrà ser més ambiciosos en el futur. És, pot ser, com l'eucaliptus, que comença essent un arbre esquifit i acaba essent alt i ple de branques i de fulles. N'estic convençut que serà així i que tot d'una que els ciutadans vegin que per tot s'aixequen grues, que és allò que començarà a passar enguany mateix, canviaran radicalment d'actitud. Pensi que les obres seran molt evidents, perquè no només s'han de fer les instal·lacions esportives sinó també els accessos... tota la ciutat es dinamitzarà en funció dels Jocs i també, com deia abans, de la programació cultural que hem preparat. Estic segur que els mallorquins ens sentirem molt orgullosos i que sabrem aprofitar aquest dinamisme. Pensi que Palma per les seves dimensions mai no pot aspirar a cap olímpica i sí, en canvi, a uns jocs com aquests, si bé també en aquest cas és la ciutat més petita que ha fet front a la seva organització.

REPERCUSSIÓ EXTERIOR

-Sens dubte seria bo que el ciutadà se'n pogués sentir orgullós i que participàs activament, però tal volta s'hagués pogut crear aquesta il·lusió abans i no esperar a començar les obres, com també s'hagués pogut aspirar a revitalitzar el patrimoni arquitectònic de Ciutat a través de les instal·lacions esportives. Per què no s'han fet concursos d'arquitectura per fer l'estadi, les piscines... etcètera?

-Per una simple qüestió de pressupost. No podíem fer dos concursos, un per al projecte arquitectònic i l'altre per a l'adjudicació de les obres, sinó aplegar els dos en un sol. Potser hagués estat millor un concurs de projectes o l'encàrrec directe a un arquitecte de prestigi internacional, però tal com ho hem fet no ha anat malament. Es varen presentar projectes de molta qualitat, vàrem poder triar bé i si per a l'estadi de Son Moix ens decidírem pel més barat va ser perquè a més de bo s'ajustava a les nostres possibilitats.

-Quant a la repercussió exterior de l'esdeveniment, ja s'ha negociat amb qualche televisió, amb els patrocinadors?

-Sí, jo ja he contactat amb Televisió Espanyola, i també amb altres televisions, però pens que és la televisió pública la que pot estar més interessada i de fet així és. Fins i tot el director de TVE a les Balears, el senyor Antonín, m'ha dit que aquesta és una bona raó per desenvolupar les instal·lacions del centre territorial. D'altra banda també hem rebut les primeres ofertes de patrocini. Encara no són suficients, però tal com van les coses esper que es cobriran les expectatives. Hi ha, per exemple, algunes conegudes marques internacionals i també nacionals, com *Cervezas San Miguel*, que ja han participat a altres universiades, que tot d'una han dit que sí. Però el tema no és fàcil, no ens hem d'enganyar, perquè l'expectació és limitada i endemés encara no s'ha donat tota la informació necessària.

-I patrocinadors mallorquins...? Potser de paraula molts d'empresaris veuen bé els Jocs Universitaris, però vaja... que no van més enllà de les paraules.

-Sí, sí...que hi van. Sa Nostra, per exemple, ja s'ha compromès amb una quantitat substancial. I altres empreses, sobre les quals encara no puc informar, també aportaran un suport que va més enllà del copet a l'esquena. En qualsevol cas s'ha de dir que els patrocinis ocupen un lloc molt secundari dins dels pressuposts de la Universiada, només 500 milions de pessetes i ja n'hem aconseguit més de la meitat.

UN BON PAPER ESPORTIU

-La pròxima universiada és a Sicília, no és veritat?

-Sí, enguany se celebrarà a Sicília. Pareix que allà han tengut greus problemes d'organització, però que la FISU, que és la Federació Internacional d'Esport Universitari, ja està més tranquil·la, almanco més del que ho estava fa uns mesos. Fins i tot s'havia dubtat de la celebració, però ara ja tot és quasi a punt encara que s'ha reduït el nombre d'esports i que només hi

haurà competicions de les deu disciplines obligatòries. Endemés és una universiada atípica perquè tindrà lloc no a una sola universitat sinó a les tres que hi ha, és a dir a Catània, Messina i Palerm. És una illa mediterrània, com nosaltres, però molt més poblada. Pensi que Sicília té més de sis milions d'habitants. Esper que tot els vagi bé.

-Supòs que Palma, i Mallorca, serà ben present a Sicília.

-És clar que sí... hem de recollir la bandera, planejar la venguda de la flama a la nostra... donar informació..., hi haurà una delegació mallorquina important dins de la modèstia dels nostres mitjans, evidentment.

-Bé, fins ara hem parlat de l'organització i de les repercussions extraesportives de la Universiada, però també hem de parlar d'esports, no li sembla? Al capdavant són uns jocs esportius...

-Sí, uns jocs molt importants dins del seu àmbit...

-Ha dit que no hi ha medaller, però...i medalles?, quin paper poden fer els nostres universitaris?

-Poden fer un bon paper. En altres universiades ja s'han aconseguit medalles, com la d'argent en voleibol quan formava part de l'equip espanyol el mallorquí Rafa Pascual, que ara juga a un equip italià i que és considerat un dels millors voleibolistes del món. A voleibol és possible aconseguir qualque medalla i també a judo, a natació, a vela, a atletisme. Em consta que la FEDU, la Federació Espanyola d'Esports Universitaris, s'ha pres molt seriosament els Jocs i, per tant, farà tot el possible perquè les seleccions nacionals siguin les millors.

-L'Olimpiada de Barcelona va servir de revulsiu per a l'esport espanyol, de manera que hi ha un abans i un després. Els Jocs es varen preparar molt bé, amb una política esportiva nova i diferent. Els èxits varen ser indiscutibles. A l'escala universitària cal esperar qualque cosa semblant?

-Ja li he dit que són històries ben diferents, però sí...d'alguna manera s'està preparant la Universiada de Palma per no decebre ningú, però sense oblidar que l'objectiu primordial dels universitaris, de tots els estudiants, no és la seva preparació esportiva, encara que és evident que molts dels que destaquen acaben professionalitzant-se, sinó els seus estudis. Els participants de les universiades han de ser estudiants, no esportistes profes-

sionals. De fet hem tengut problemes amb les dates. A nosaltres ens convenia més que els jocs fossin pel juny, però la FISU ha imposat que siguin el juliol perquè s'ha d'esperar que finalitzin els exàmens.

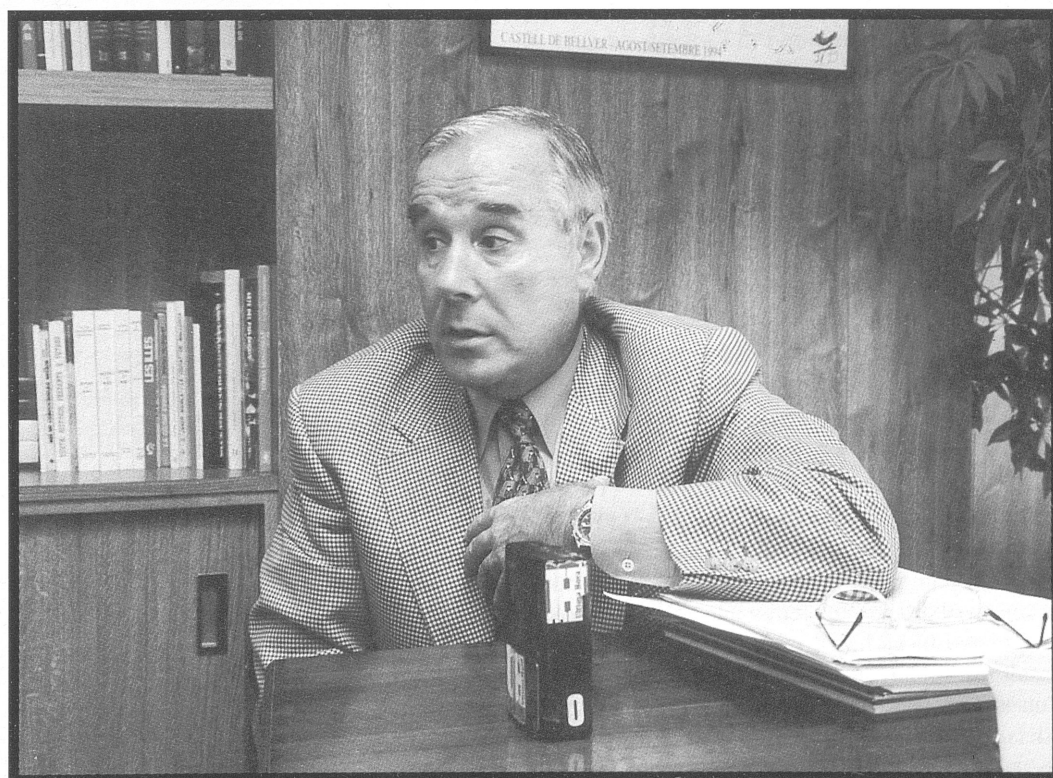
ESPORT I UNIVERSITAT

-Però esport i Universitat lliguen molt bé o almanco aquesta és la imatge que ens donen les pel·lícules americanes...

-És que als Estats Units aquesta sí que és una altra història. Ho és de bon de veres. L'esport universitari organitzà les seves pròpies competicions que, en alguns casos, tenen un seguiment espectacular. La final universitària de bàsquet, per exemple, té pràcticament més seguidors per televisió que la final de la NBA, i el mateix es pot dir del futbol americà. A la resta del món no passa el mateix, encara que l'esport universitari gaudeix d'un gran prestigi per tot arreu. A Espanya també... hi ha moltes d'universitats que tenen equips propis però que habitualment participen a les lligues o competicions que s'organitzen fora dels circuits universitaris, per les federacions corresponents. Per això la Universiada és una ocasió molt especial, perquè reforça sobretot l'esperit universitari.

-És evident que la Universitat de les Illes Balears no és al nivell de les universitats nord-americanes.

-És evident, sí. Mai no ho serà perquè el concepte, com acab de dir, és diferent. Però bé... és cert que a les Balears no podem presumir gaire, però és que la nostra universitat és molt jove i, almanco fins ara, no tenia una infraestructura que facilités la pràctica esportiva. Cal esperar que a partir dels Jocs això sigui diferent i que, en aquest sentit, també en aquest cas, la Universiada marqui un abans i un després. Aquest és el nostre objectiu.

Esport per a tothom

Entrevista a Antoni Diéguez

per Antoni Oliver

Antoni Dieguez és president de la Comissió d'Esport del Consell Insular de Mallorca (CIM) i membre del Comitè Executiu de la Universiada. Està decidit a impulsar la Universiada i es queixa que altres responsables esportius de distint partit polític no volen la col·laboració del CIM. Creu que el "Pacte de Progrés" ha estat positiu i que així ho veuen els ciutadans. Ha treballat per acabar amb el clientelisme tradicional des de la Comissió d'Esports i per fer una tasca de promoció esportiva. Valora d'una forma positiva el "Pacte de Progrés" del Consell i augura un canvi al Govern de cara al 1999 en el sentit de poder aconseguir un govern de caire progressista. Diéguez també s'ocupa d'alguns assumptes judicials en els quals està implicat el PP, per exemple el "Calviagate", i creu que més que aconseguir una condemna, s'ha de saber la veritat, veritat que els ciutadans intueixen i que penalitzaran a les properes convocatòries electorals.

-Quina és la seva postura de cara a la realització dels Jocs Universitaris de 1999?

-Nosaltres sempre hem estat a favor de la realització de la Universiada i en el "Pacte de Progrés" hi figura un punt on expressament es dona un suport a la Universiada, però el fet és que se'ns ha tengut marginats i hi ha hagut bastant de recel respecte a nosaltres. Tal vegada han pensat que perquè som d'un altre grup polític no serem uns col·laboradors fidels. O tal vegada és que no interessa que estiguem implicats en això, el fet és que no s'ha

comptat amb nosaltres. Hi hagué moments bastant greus en què se'ns ocultava informació i ens vàrem haver de "plantar". Sempre hem tengut una actitud positiva i hem votat a favor sempre de les iniciatives que s'han presentat. En un moment determinat vàrem haver d'exigir que, com a mínim, poguéssim tenir la documentació dels acords que anàvem a prendre. Darrerament hi ha hagut un canvi d'actitud, ja es facilita la informació i ens tenen al corrent, però de les decisions importants estam completament marginats. Aquest no és el camí per fer les coses i sí ho és un pacte institucional entre totes les institucions que s'involucren en la realització. No només per pagar o ajudar en una cosa o altra, sinó també per prendre decisions d'una manera col·legiada. Això no és ara així. Encara que es duguin els assumptes a la Comissió Executiva no es dona una deliberació autèntica dels temes. Es presenten a aprovació amb la informació justa, en algun moment amb informació escassa i malfiant-se de la nostra bona fe perquè deim que sí a tot. Encara no hi ha una voluntat d'acceptar la cooperació que oferim, ni un pacte institucional perquè la Universiada tiri endavant.

APORTACIÓ DEL CONSELL

-Quina serà l'aportació del Consell Insular a la realització de la Universiada?

-El Consell serà l'única institució que remodelarà pagant ella instal·lacions esportives per posar-les a disposició de la Universiada. Tota la resta d'institucions, especialment les que tenen dirigents del Partit Popular al capdavant comptaran amb ajut de Madrid per dur a terme la renovació de les instal·lacions.

L'Ajuntament de Palma posarà, per exemple, 300 milions per a l'estadi i rebrà una quantitat important de Madrid. Nosaltres posarem la mateixa quantitat a les instal·lacions de Sant Ferran i no rebrem cap ajut i això és trist i lamentable.

-Aquesta és l'única aportació econòmica que farà el Consell?

-No, també pagam el cànon de la FISU i també hem pagat més de vint milions per a despeses d'organització. També hem pagat els vint-i-dos milions a què es va comprometre Verger a la Universitat. Ja anam per setanta o vuitanta milions pagats.

-Des que fa cinc anys el PSOE a Palma va iniciar el projecte de la Universiada, aquell projecte ha sofert modificacions?

-Bé, és que, pràcticament no s'ha fet res. El PSOE volia aprofitar la Universiada per treure un profit per a la ciutat de Palma, especialment amb instal·lacions esportives. El que passa és que aquesta intenció després s'ha de treballar. No basta dir: vull fer una cosa o una altra. Tampoc no es fa aquest esdeveniment per l'esdeveniment mateix, sinó per tota la dinàmica que genera en el tema de les infraestructures, la preparació de gent, benefici per a l'esport i per a la formació d'esportistes. Fins a les eleccions passades només es varen fer despeses de representació. Viatges a un lloc o altre i això ha contribuït a desprestigiar molt el projecte. No s'ha fet res des del punt de vista esportiu, només despeses com el famós vaixell de la Universiada, viatges a Buffalo, etc. La primera gestió que es va fer quan jo vaig arribar al CIM va ésser organitzar un viatge a Fukuoka, al qual, per cert, no hi va anar ningú del Consell Insular. Després de les eleccions es volia començar una fase de treball purament esportiu, però se'n fa més aviat poc i de la Universiada, fins ara, no ha transcendit res positiu cap al ciutadà. Transcendirà quan es faci un treball amb la gent que fins ara no s'ha fet.

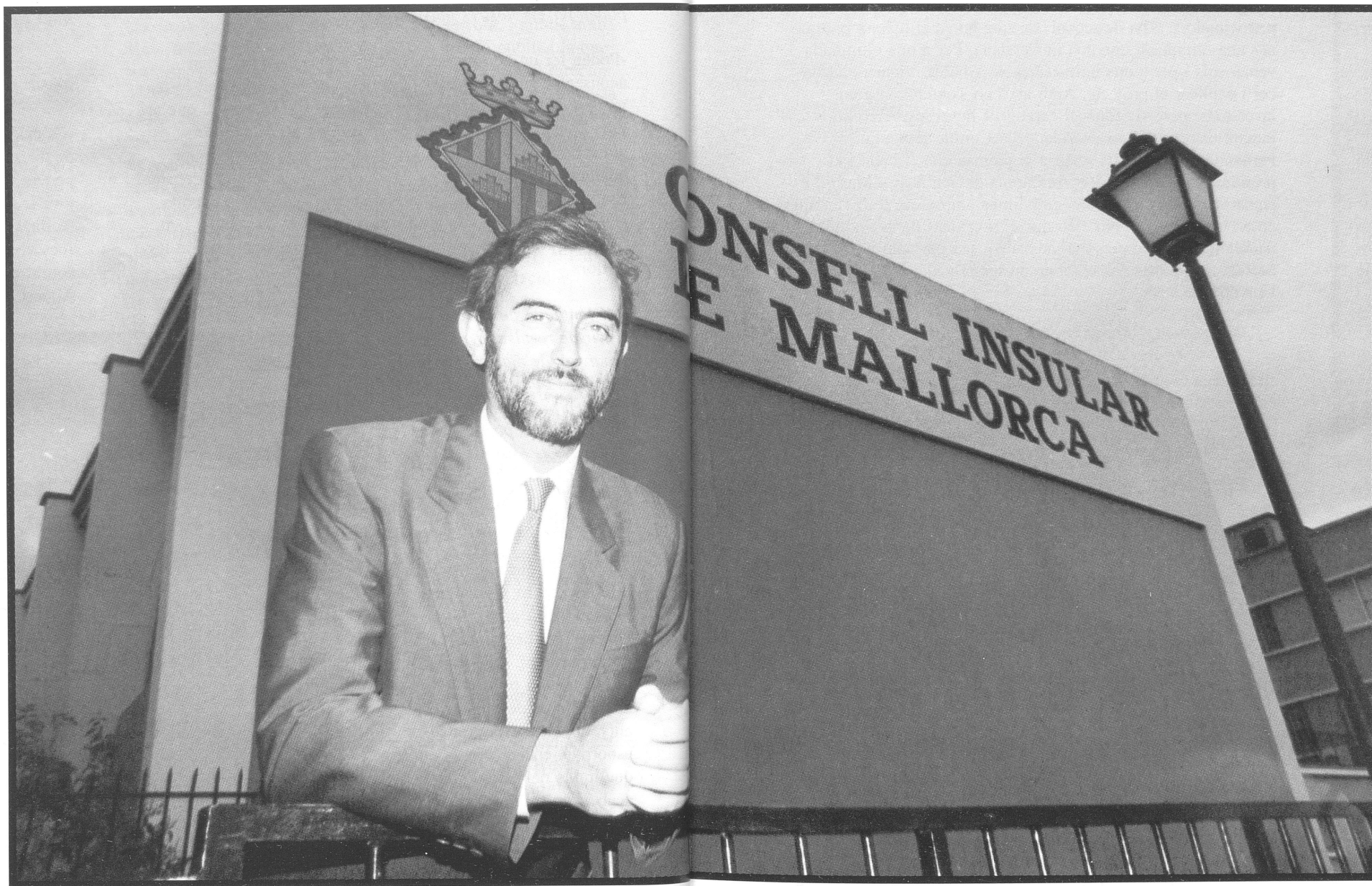
Hi ha uns programes, que ara es diu que es faran, com per exemple el de formació de voluntaris. Nosaltres hem ofert la col·laboració des de dos punts de vista. Per exemple en el tema de la medicina esportiva, al Consell Insular tenim metges especialistes en medicina esportiva que han participat no només a una universiada sinó a unes olimpíades. Ens vàrem posar a la seva absoluta disposició sense demanar cap contraprestació, al contrari, per fer els plans de formació necessaris i donar assessorament. Se'ns va dir que no, per què se'ns diu que no, si volem fer aportacions gratuïtes o que fins i tot ens poden costar doblers, doncs per evitar que tinguem qualche protagonisme positiu.

ELS ALLOTJAMENTS

-Vostès eren partidaris de construir una vila olímpica, com resolldrien l'allotjament dels participants en els Jocs?

-Sempre s'havia dit que l'allotjament es faria a hotels de la zona de Palma, que s'organitzaria a zones turístiques de la badia de Palma entenent la badia en un criteri extens, Palma, Calvià. No sabem per què

Antoni Diéguez Seguí va néixer a Gandia (València) l'any 1954. Es va llicenciar en història per la Universitat de València (1977) i més endavant en dret per la UIB, el 1985. Va ésser catedràtic d'història a l'Institut Ramon Llull. En l'actualitat està dedicat a l'advocacia i el seu despatx està especialitzat en el dret mercantil i el penal en el vessant econòmic. Des de maig de 1995 és diputat pel Partit Socialista de les Illes (PSIB) al Parlament i president de la Comissió d'Esport i Jovenut del Consell Insular de Mallorca. Com a advocat és acusador en el "Calviagate".

s'ha decidit Bellevue a Alcúdia, per què hem estat completament aliens a això. Ens vàrem assabentar per la premsa. Sé que es diu que Cañellas és assessor dels propietaris, no sabem si ha tengut intervenció o no, però no és d'allò més coherent que una decisió de tanta importància es prengui de cop, per sorpresa i sense comptar amb ningú, ni parlar-ne, sense el menor debat. Endemés, almenys fins fa poc la situació d'aquest complex des del punt de vista urbanístic era d'il·legalitat i això no es pot qualificar d'exemplar. La propietat del complex, finalment, és de Banesto. Nosaltres érem partidaris d'utilitzar la planta hotelera de tal manera que el benefici que s'obtingués per ocupació de places quedàs més diversificat, que se'n beneficiàs molta més gent. D'aquesta manera tot el preu el se'n duu una única agència i un únic bloc d'apartaments. Si allà hi ha l'allotjament això facilitarà que es puguin arreglar tots els problemes urbanístics que hi pugui haver al respecte.

-Pensen fer des del Consell algun pla de promoció de l'esport de base o universitari de cara a la Universiada?

-Amb independència de la Universiada l'eix de la nostra política és la promoció de l'esport de base. La prova d'això és en les xifres. Quan nosaltres vàrem arribar, l'esport de base tenia una dotació pressupostària de 40 milions i ara som pels 115, quasi 120 milions. És a dir, hem triplicat l'atenció econòmica i això vol dir que el gruix de l'esforç al CIM no és fer de repartidora, sinó en aquest cas la promoció directa de l'esport de base. Hem tengut interès i així ho hem manifestat en reunions de la Comissió Executiva per veure com la Universiada podria beneficiar l'esport de base i la promoció esportiva. Mai no se'ns ha fet cas. Hem proposat la nostra col·laboració per fer algun tipus de pla d'ajut als esportistes o col·laborar amb l'esport universitari, no s'ha fet cas, en canvi al Govern balear se li ha donat una subvenció de 50 milions de pessetes perquè puguin promocionar escoles de tecnificació esportiva en ocasió de la Universiada, que pagarà aquests doblers amb l'excusa que poden ésser útils per a la mateixa Universiada. Una altra cosa a tenir en compte és que les competències del Govern se centren en l'esport de totes les Balears, no de Mallorca o Palma. En canvi a nosaltres se'ns ha botat per complet i no han volgut col·laborar en cap pla de promoció o desenvolupament de l'esport.

-No resulta estrany que la Universitat hagi reduït la seva participació econòmica i quasi es pot dir que s'ha despenjat del projecte?

-La intervenció de la Universitat en un projecte d'aquests és nominalment important. Però les universitats en general no solen tenir, en aquest aspecte, un paper actiu molt significatiu. És més, tampoc no s'entendria massa que la Universitat dedicàs doblers propis a la gestió dels estudis i centres a activitats alienes a les acadèmiques. Està bé que hi hagi esport universitari, i s'ha d'afavorir que els universitaris facin esport, però el que no és admissible és que part dels doblers que han de dedicar a allò que és la seva principal finalitat l'hagin de dedicar a això altre. Els doblers que ha d'invertir la Universitat han de venir de pressupostos extraordinaris, en base a pressupostos del Govern central o autònom quan tenguin les transferències universitàries, però no pot venir del pressupost ordinari de la Universitat, perquè és per a activitats acadèmiques.

-Li sembla suficient l'aportació del Consell Superior d'Eports a la Universiada de Palma?

-Em sembla irrisòria i ja ho he dit en altres ocasions. La major aportació és un sorteig especial de loteria. Això és totalment irrisori. Quan es veu com es va bolcar l'Estat central a l'Olimpiada de Barcelona, encara que això no sigui una olimpiada, o bé al campionat del món de Serra Nevada, amb tants de milers de milions i ara ens planyen doblers, la veritat és que no hi ha per estar contents. Abans es tenia l'excusa que el govern d'aquí era de distint color polític, però ara són del mateix color i no hi ha excusa. Fins i tot abans del canvi de govern l'aportació era escassa, però major que ara sí que ho era. L'aportació no està quantificada, és a dir, serà el que resulti dels sorteigs de loteria. Si és molt, bé... i si és poc, també. Són coses molt folklòriques, però és lamentable. Crec que el paper del Govern central és d'una gasiveria total. A això ens hi hem d'acostumar, perquè un govern de dreta fa això. Un govern de dreta inverteix poc i tendeix a coses d'aquest estil, li preocupen altres coses que no són fomentar l'esport.

-Al Comitè Executiu s'ha plantejat ja el tema dels patrocinis?

-Sí, ja s'ha tractat i va bastant malament, hi ha molts pocs patrocinadors. S'ha de reconèixer que no és el mateix patrocinar una olimpiada que una universiada. Per a una olimpiada vénen sols i per a una universiada se'ls ha de cridar i convèncer i explicar el projecte. Amb això no s'obtenen grans inversions, però sí reduir el capítol de despeses. Això ho intenta directament el president del Comitè Executiu, Fernando Giménez. Va sortir a la premsa que el batle i el president de la Comunitat Autònoma havien anat a Madrid a tancar acords de patrocinis amb grans empreses, però crec que no en tancaren cap. No crec que el president de la Comunitat Autònoma sigui la persona més adequada per anar a cercar acords, a demanar doblers a empreses privades per fer la Universiada.

-Quines empreses hi col·laboraran?

-En aquest moment ja estan concertades *San Miguel* i una empresa de cotxes de lloguer.

-Com està el tema de la Universiada Cultural?

-Que jo sàpiga no hi ha cap activitat respecte a aquest tema. Crec que alguna cosa s'ha de fer. S'hauria d'aprofitar la Universiada per incrementar la convivència entre universitaris, hauria d'ésser una excusa per fer alguns actes importants, però no s'ha fet. Es podria fer qualsevol cosa que tengués caràcter internacional, des d'intercanvis amb universitats estrangeres fins simpòsiums o representacions culturals. Aquí la Universitat hauria de prendre un paper més important. La Universitat està un poc escaldada, perquè ha passat aquesta fase que hem dit del desprestigi. Va estar molt pròxima en aquestes circumstàncies de desprestigi i ara procura allunyar-se'n de tot el que sigui Universiada. És que fins ara a la Universiada s'ha parlat de tot menys d'esport i quan es parla d'esport també fa por. Per exemple el ciclisme que és un dels esports diríem gairebé nacional és en perill, perquè no sembla que sigui un dels esports de la Universiada. Oficialment no hi ha res clar, però sembla que serà substituït per un altre esport.

LES FEDERACIONS

-Quina és la col·laboració de les federacions?

-A les federacions se les va convocar perquè exposassin plans de formació de cara als propers anys i, finalment, no es va arribar a cap acord. No s'ha fet pràcticament res exceptuant alguna col·laboració amb la Federació de Natació, perquè el seu president estava a la Fundació Universíada. La de judo també farà algun tipus de col·laboració, però, en general, s'han estimat més donar aquests 50 milions al Govern i liquidar el tema amb els esportistes d'aquí.

-No hi ha plans per lligar la Universíada amb l'esport olímpic, per exemple fer una escola d'alt rendiment?

-A Balears és difícil fer una escola d'alt rendiment, és difícil justificar-la. No és molt viable; en canvi escoles de tecnificació per a alguns esports, sí. Ja n'hi ha una de tennis i se'n vol fer funcionar una altra de vela. Això sí que és viable. Aquestes escoles són competència directa de la Direcció General d'Esports del Govern, encara que tenen joves en edat escolar que són competència nostra. Però, bé, si per via del Govern els arriben doblers i serveixen per fer determinats programes, doncs, benvinguts els doblers.

-El Consell no fa formació esportiva?

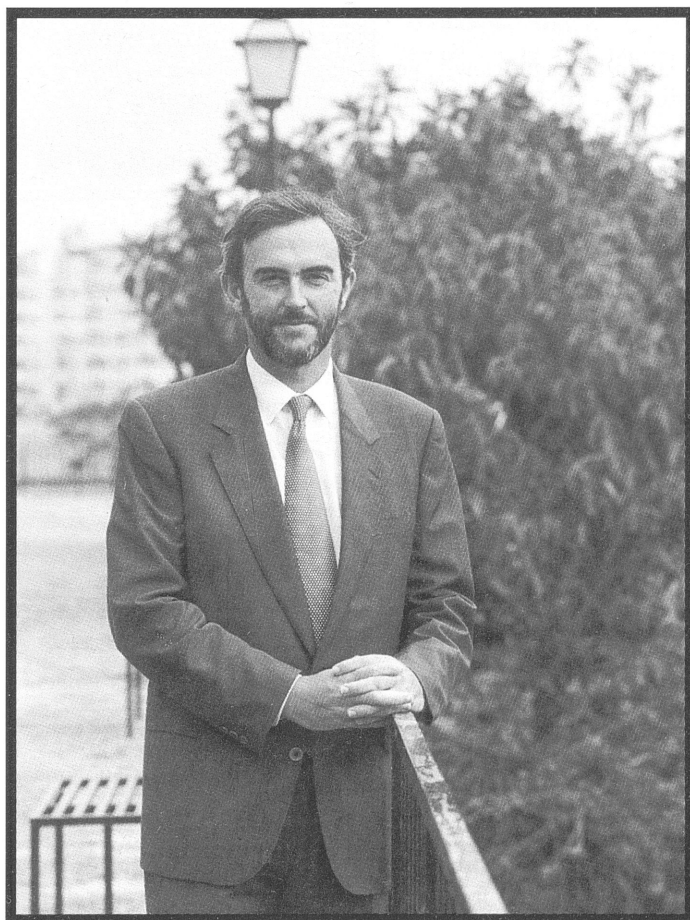
-Nosaltres feim, especialment, promoció i difusió, endemés d'afavorir els campionats escolars. La difusió se centra en uns programes de determinats esports, per donar-los a conèixer. Aquest any passat vàrem fer uns programes específics per a bàdminton que han tingut una gran acceptació i hem donat a conèixer aquest esport a molts de nins que no sabien com es jugava. Tractam d'acostar els al·lots a l'esport per encaminar-los cap a una activitat esportiva, la que millor els vagi. També els donam els mitjans perquè l'esport fins als setze o desset anys sia el més gratuït possible. En aquest sentit volem reduir les despeses de competició al mínim perquè tothom tenguí accés a l'esport. Es pot dir que quasi ho hem aconseguit perquè amb la immensa majoria de federacions tenim acords mitjançant els quals assumim totes les despeses de competició. No assumim, per exemple, la compra d'unes samarretes, però sí arbitratges, la consecució d'assegurances a un preu més baix, etc. D'aquesta manera aconseguim que els al·lots puguin fer esport amb una major facilitat. D'aquesta manera també aconseguim que hi hagi molts més equips dels que hi hauria sense aquest tipus d'ajuda. Això en la majoria d'esports més coneguts. Per exemple, hem augmentat l'aportació i l'esforç cap als escacs, perquè consideram que és un esport que té uns efectes positius. En canvi n'hi ha d'altres, per exemple la col·lombicultura on els hem reduït. El PP donava més suport a la col·lombicultura i, per exemple, també a la caça.

-Hi ha molts de presidents de federació del PP?

-La immensa majoria. Ara s'han adonat que no han d'esser del PP o d'un partit o altre per tenir ajuts i això els ha fet contents. Les federacions que s'han vist ara més beneficiades, doncs, tenen presidents del PP i en alguns casos volien esser candidats a les eleccions. Amb això no hem fet cap distinció i ens ho han agraït molt els presidents de federacions que han vist que el clientelisme, almenys des del Consell Insular s'ha acabat.

-Tradicionalment esport i política han anat de la mà?

-Aquí més que fer programes o política de promoció esportiva s'ha fet promoció del polític esportiu. Un exemple clar era el torneig de futbol aleví del CIM que costava 15 milions de pessetes. Es feia un torneig important es donaven molts de regals i s'aconseguia una concentració de gent també important, a l'inici de temporada i al final. En aquestes concentracions es feia una desfilada, es tocaven uns himnes i es feia una presentació pública on apareixien els polítics com a grans afavoridors de l'esport. En lloc de gastar 15 milions en una sola categoria de futbol, ara, hem posat cinc milions més i hem fet que tots els alevins, infantils i cadets tinguin gratuïta-

ment les despeses de competició. Tots reben el mateix i no han d'assistir a cap acte d'exaltació de cap polític. El que feim, en definitiva és distribuir els doblers d'una altra manera, invertir-los d'una altra forma i ara arriben a tothom. Això ha estat una revolució a l'esport de base perquè hi ha clubs que tenien problemes per mantenir més d'un equip en una categoria i ara sí que poden fer-ho. Abans era un cost important i ara s'han reduït els costos de competició.

LES SUBVENCIONS

-Li sembla que ja s'ha acabat amb el clientelisme, d'altra banda quasi tradicional en l'esport?

-El que procuram fer és que la gent tenguí més drets que concessions gracioses. En lloc de donar subvencions, que en donam per convocatòria pública, el que volem és igualar la

gent i permetre l'accés a l'esport. És més agraït donar cent mil pessetes a un club, i que el club tenguí un agraïment i hom passa per un gran mecenes esportiu. Crec que és millor seguir un programa clar, saber què es vol promocionar i on incidir. El que volem és que els joves s'integrin en l'activitat esportiva, perquè avui en dia el poliesportiu és el centre de relació social, els clubs han substituït el que ha estat el paper de les parròquies, on es junten els pares i coneixen altres pares, on l'al·lot de casa pobre coneix al de casa rica i es fan amics, és el punt de relació més important; endemés del que suposa per evitar als al·lots altres activitats. Si fan esport, no es dediquen a altres activitats i no estan ociosos.

-Hi ha programes en col·laboració amb el Ministeri d'Educació?

-Ara hi ha hagut canvis, però tenim molt d'interès que el Ministeri col·labori més amb nosaltres. Tenim greus problemes amb el canvi que hi ha hagut en l'aplicació de l'Educació Secundària Obligatòria (ESO), perquè han llevat dos cursos als col·legis d'EGB que s'integren a l'ESO i això significa que molts d'al·lots tenen problemes per practicar esports, perquè als centres d'EGB hi ha una inèrcia i una major facilitat per organitzar campionats esportius o la participació en aquests campionats, però als instituts no hi ha aquesta tradició i és molt més difícil fer un esforç important, que ja feim... fa un temps organitzarem un encontre entre alumnes d'instituts al qual assistiren més de cinc-cents alumnes, però incidirem més en aquest treball per evitar que els al·lots es desvinculin de la vida esportiva.

-Tenen competències en esport professional?

-Quasi cap administració no té competències en esport professional, o si les té és de manera indirecta. L'esport professional seria el futbol de primera i segona A i està organitzat per la lliga de futbol professional. Hi ha unes competències tangencials i no directes. Per exemple, el Mallorca és una societat anònima i una societat anònima té com a finalitat guanyar doblers. No és missió de l'Estat ajudar les societats anònimes. El que podem fer en el cas que no siguin societats anònimes és un pla de col·laboració, però amb un projecte clar. El que no podem fer és lliurar ics milions de pessetes perquè es pagui la fitxa d'un jugador que ve d'un país ics perquè el club d'on ve vol cobrar, per exemple, quaranta milions de pessetes. No ho podem fer per molt bo que sigui el jugador i per molt que ens faci fruir. El que sí podem fer és un pla amb un club no professional per, per exemple, fomentar la base si el club es compromet a tenir uns equips de promoció i sempre que això beneficiï la societat. El que no podem fer és donar beneficis econòmics al club, sinó procurar que aquest club doni beneficis a la societat. Si aquest club gestiona una iniciativa que dóna beneficis socials podem col·laborar-hi, però aquests beneficis han d'esser proporcionals als diners que s'han invertit.

El que més miram és l'aspecte social de l'esport, no la medalla. Això és com si un pagès cultiva la terra i l'objectiu és obtenir una bona collita de melons. Si obté el meló més gros del món, millor, però aquest no és l'objectiu, sinó fer una bona collita de melons, ja no val. Nosaltres també volem fer una bona collita d'esportistes, de gent que faci esport no de "figures", que si endemés en surten, millor. Creim que l'esport exerceix una funció social que és fer salut, convivència, etc.

Aquest any farem una campanya de promoció per a l'accés de la dona a l'esport, una altra per eradicar la violència a l'esport de base, no és que hi hagi un problema greu, però hi ha tensió i la tensió sempre és violència, sobretot dels pares cap als fills que practiquen esport, que els exigeixen una duresa que no és pròpia de les competicions infantils. Les competicions dels al·lots són per divertir-se i a vegades els pares adopten actituds violentes i volem fer una campanya de conscienciació per apartar aquelles persones que exerceixen aquesta pressió sobre els al·lots.

-Esport i competitivitat van molt units.

-I és difícil separar-los sense desnaturalitzar l'esport com a tal. A nosaltres ens importa la repercussió social de l'esport més que la marca o el rècord.

-En els esports considerats d'elit, com per exemple vela, equitació?

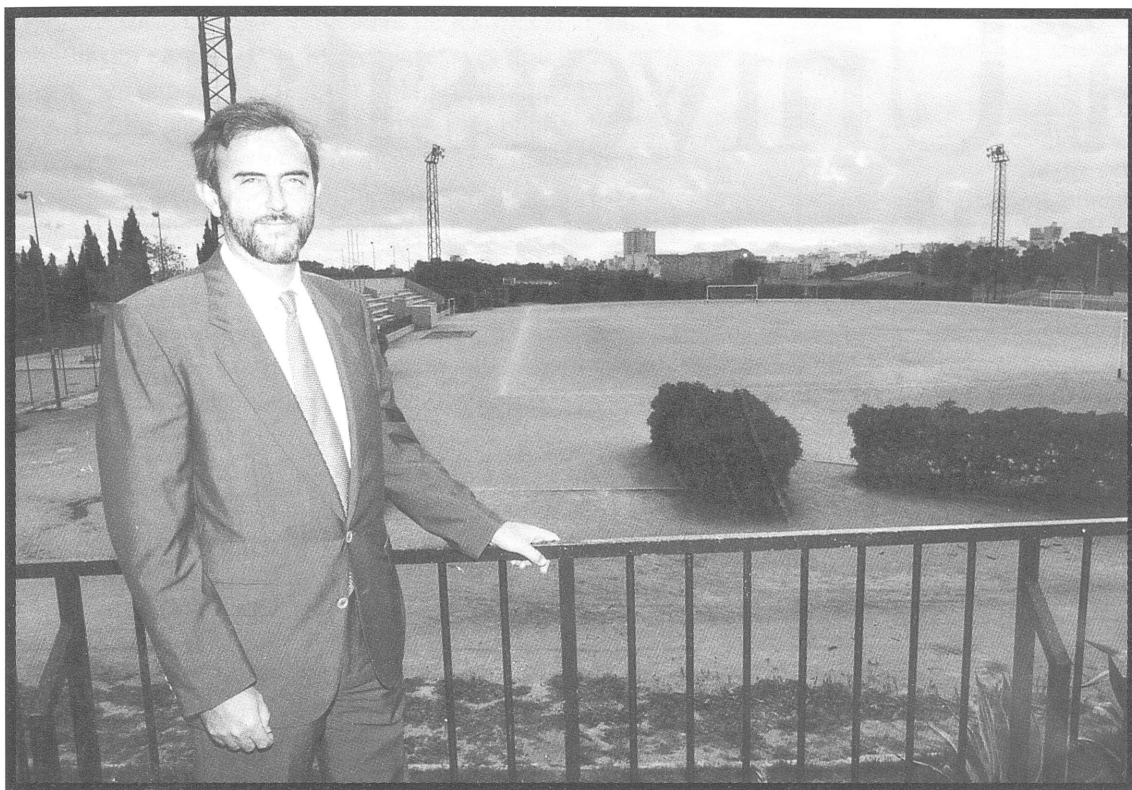
-Hi ha esports que tenen fama de costar molts de doblers i un d'ells és la vela i, dissortadament, fins a un cert punt és veritat que costa molts de doblers i fins a un cert punt no, depèn de la dedicació concreta. És un esport que té una gran tradició i consideram que l'hem de protegir especialment a les categories inferiors. L'única excepció és el trofeu Princesa Sofía que és el gran aparador de tots els regatistes de Mallorca. És l'únic gran trofeu al qual donam suport per la gran repercussió internacional que té. Sobretot ens dedicam a les categories inferiors de vela lleugera i seguim aquesta línia de promoció. També si hi ha algun campionat del món hi podem col·laborar. Quant a equitació, nosaltres tenim el trot, i el trot no és un esport elitista ni molt menys. És comú que als pobles es junti un grup de joves per poder-se comprar un cavall. Tenim la intenció de muntar una escola d'equitació a Son Pardo de caràcter popular per facilitar als al·lots el contacte amb el cavall. Encara que fora de Palma, estam molt bé situats i els ciutadans de Palma tendran la facilitat de tenir un major contacte amb la natura i els cavalls, això als pobles és més fàcil. Volem acostar la gent al món del cavall i d'aquí treurem més gent per al trot. Si captàssim directament per al trot tendríem una acceptació molt menor. No vull dir que el trot no tenguí acceptació, però si ampliam la base, la gent quan vegi l'ambient i les instal·lacions sens dubte molts se sentiran atrets pel trot i passaran del cavall en general al trot.

ELS ESPORTS DE LA UNIVERSÍADA

-Tornant als esports de la Universiada, considera que hi són tots els que haurien d'estar representats?

-Jo crec que el ciclisme hi hauria d'esser, però el president de la Federació d'Esport Universitari, Primo Nebbiolo, considera que el nivell del ciclisme universitari no és molt bo. Ell va manifestar aquesta opinió, però, que jo sàpiga no està retirat. Es va parlar de substituir el ciclisme pel golf. Ja veurem què passarà. Jo crec que el golf universitari tampoc no té un gran nivell, en canvi el trot universitari sí que té un bon nivell i pot esser a la Universiada almenys com a esport d'exhibició, no crec que hi sigui perquè és cosa del Consell Insular... ja hem fet la proposta.

-Aquesta manca d'acceptació de les propostes del CIM obeeix

a un enfrontament polític?

-Jo crec que hi ha hagut una desconfiança i una manca de costum de col·laboració, no sé què més en pugui tenir la culpa, jo a nivell personal estic segur de no tenir-la perquè per activa i passiva sempre he ofert la col·laboració per a tot, i pos per testimoni el president de la Comissió Executiva de la Universiada, senyor Fernando Giménez.

-Com valora la gestió de Fernando Giménez?

-Jo crec que ell, a base de conviure amb el projecte, té una il·lusió i un cert enamorament cap al projecte i crec que amb els seus coneixements, i si depèn de la seva voluntat, farà tot el que pugui perquè el projecte surti endavant el millor possible. No només és ell qui ha de donar l'empenta, els càrrecs dels seu partit li han de donar suport i no ha de passar com ha passat a vegades que altres càrrecs li han passat per damunt, quan el paper principal li correspon a ell encara que no és el president de la Fundació, que és el batle de Palma, però es tracta d'un càrrec que ha d'esser més aviat honorífic i no executiu. El president de la Comissió Executiva ha de tenir total confiança per part de tots per desenvolupar la seva gestió, això sí, consultant sempre tothom. Darrerament hi ha un canvi d'actitud i se'ns informa més de les coses, però crec que encara es podria comptar més amb nosaltres, volem col·laborar i no posarem pals a les rodes, sempre que hi ha hagut algun problema ha estat per manca d'informació.

TRANSPARÈNCIA

-Hi ha una transparència econòmica en aquests temes, s'han fet auditories?

-Bé, una auditoria, simplement, comprova que hi ha una factura que correspon a una despesa. El problema no és si la

despesa té la factura, que donam per suposat que és així, sinó si aquestes despeses són justificades i oportunes i si generen el resultat previst. Dir que desconeixem les dades econòmiques no seria rigorosament cert, però les dades es poden presentar de mil maneres. De totes formes no crec que hi hagi hagut una gestió econòmica nefasta o ruïnosa. Algunes coses es poden discutir, però a vegades no ens podem formar el criteri suficient per poder opinar. Per exemple se'ns diu que el "software" costarà 60 milions de pessetes. Bé, això pot esser una barbaritat o una misèria, no tenim les dades, a nosaltres se'ns han de donar les dades en què es basa

l'opinió que aquest "software" és l'adequat, no basta dir: aquesta empresa ha fet aquesta o l'altra olímpada i és la millor. Es va comprar una fotocopiadora de 18 milions de pessetes, i es pot pensar que és una barbaritat, però resulta que és una veritable impremta i que és barata. En definitiva una auditoria no resol el problema, és la informació dels conceptes i això es dona poc. A mi no se'm fa massa cas, no m'envien les actes de la comissió rectificades, en definitiva es tracta d'una situació bastant penosa.

-Hi ha una desconfiança política?

-Hi ha un recel, tenen por que tinguem el més mínim protagonisme o un rendiment polític del tema de la Universiada, i no perseguim això. D'altra banda s'ha de tenir en compte una cosa i és que, probablement, nosaltres inaugurarem la Universiada, ja que se celebra un parell de mesos després de les eleccions. Si els pronòstics electorals són encertats, tal vegada hi hagi una alternància política a Palma i tal vegada també al Govern balear, i ens tocarà, amb la resta d'institucions, gestionar la Universiada directament en el moment de la seva realització.

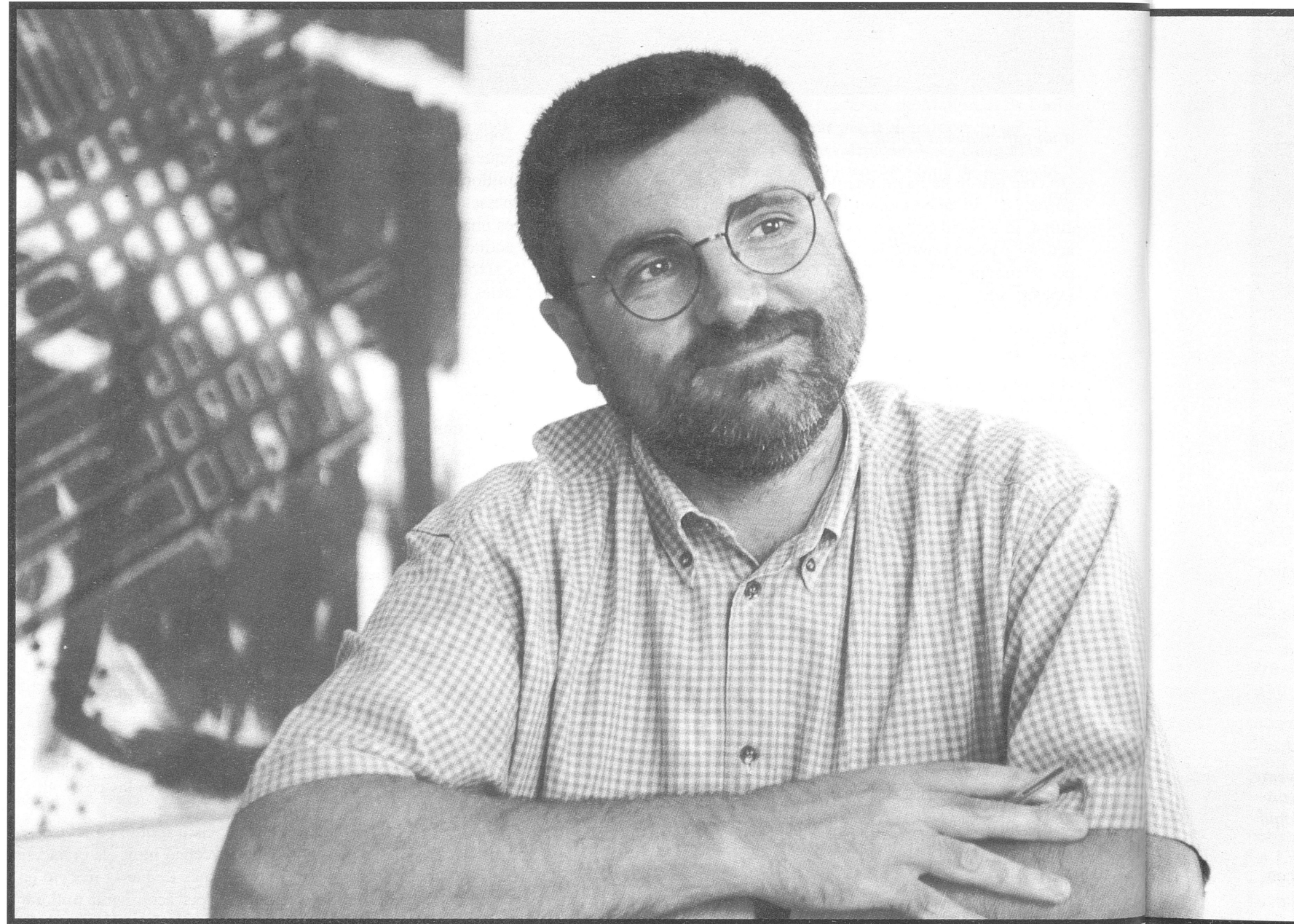
-No botirà el "Pacte de Progrés" abans de les eleccions?

-Jo crec que les coses raonables acaben imposant-se. Els ciutadans i els polítics de Balears veim com una experiència molt positiva el "Pacte de Progrés", perquè hem comprovat que hi ha una altra manera de fer les coses. Ara ens adonam que les coses no es feien bé i que com es feien les coses al Govern balear no és l'única manera possible. Hi ha canvis d'actitud i d'aquests canvis d'actitud en surten beneficiats els ciutadans. Això ho perceben molt els ciutadans i d'aquí li vénen al Govern els problemes i aquesta reacció en forma d'una ofensiva propagandística per aconseguir millorar la imatge que tenen fins ara, perquè veuen que això s'acaba.

La Universitat desconfia

Entrevista a Jaume Sureda

per Gina Garcías

El vicerector d'Extensió Educativa de les Balears renuncia a precisar qui en farà de la Universiada un bon negoci, però es mostra ben segur que no seran ni la Universitat ni els ciutadans. Ho diu amb paraules explícites i un punt indignades, però sense alterar la sintaxi ni alçar la veu, que és pausada i pedagògica, amable. És la prudència institucional i no la manca d'arguments la que el fa desistir d'aixecar un debat obert i clar sobre el projecte que encapçala l'Ajuntament de Palma. Entre la seva prudència i la resignació derrotada d'uns altres, seran molts pocs els que arribin a conèixer la desconfiança que suscita un esdeveniment al qual la Universitat ha prestat graciosament el nom i el perfum. Però aquí Jaume Sureda parla sense traves, des de la passió serena i convençuda del que sap que la Universitat és un dels més importants projectes de futur per a aquestes illes, i es demana moltes qüestions que la inèrcia del conformisme i la miopia del provincianisme triomfalista ens han fet oblidar.

-Faran un bon paper els universitaris de les Balears?

-Ah, però vostè creu que qualche universitari de les Balears arribarà a competir a la Universiada?

-No en tendrem cap?

-De veritat que a vegades m'ho deman. No conec molt el món esportiu, però seria un miracle que una universitat que no té cap tipus d'instal·lació esportiva pogués presentar estudiants a competir a la Universiada. Sincerament, si hi ha cap esportista nostre que faci alguna cosa no serà gràcies al que li hagi pogut aportar la UIB.

-No s'ha promogut, durant els sis anys que fa que sabem que serem seu de la Universiada, l'esport de base entre els joves que llavors tenien 12 anys i ara en tenen 18?

-Tots hem d'entonar el mea culpa pel fet que aquí no hi hagi instal·lacions esportives. Hauríem de donar una medalla a tots els estudiants que practiquen algun esport.

-Tot i això, els estudiants, els professors, la comunitat universitària, estan il·lusionats amb la Universiada?

-Lamentablement la Universitat no percep la Universiada com a cosa pròpia. Ja ho vaig dir l'estiu del 95 i crec que de llavors ençà aquesta impressió s'ha accentuat.

-És cinisme que les institucions parlin d'invertir onze mil milions en una Universiada mentre la Universitat no té aules suficients, ni personal suficient, té manca d'equipaments, té accessos deficients... molts d'altres problemes pendants i molt poca ajuda exterior?

-Efectivament. I un exemple n'és que a una de les darreres protestes estudiantils per manca de pràctiques i altres qüestions, una pancarta deia "Manco Universiada i més professors". El que no sabien aquells estudiants és que ja fa molta estona que l'equip rectoral pensa el mateix. Aquesta és una universitat on enguany, per primera vegada, iniciam la construcció

d'instal·lacions esportives. Les començam a fer gràcies a una inversió pròpia i a una aportació del Consell Superior d'Esports de 60 milions de pessetes. El CSD ens ha dit que fa aquesta inversió perquè hi ha d'haver la Universiada a Palma, però el cert és que estava en deute amb nosaltres. Hauríem de saber quina ha estat l'aportació de l'Estat en instal·lacions esportives a totes les altres universitats de l'Estat: aquí fins ara ha estat zero. Per tant, sense Universiada també estava moralment obligat a fer-la.

-Fa sis anys tant l'Ajuntament de Palma com la Universitat mostraven el seu entusiasme amb la idea de la Universiada. És veritat que els equips rectors de les dues institucions no són els mateixos, però, tant han canviat les coses?

-El context era molt diferent. Eren uns anys d'eufòria desbocada i jo diria que quasi irracional, en què semblava que els doblers es trobaven davall de les pedres, i que fer inversions de 30 mil milions era possible i a més, fàcil. Volíem seguir l'exemple de l'Expo de Sevilla o de l'Olimpíada de Barcelona... Ara les coses han canviat radicalment, sobretot la situació econòmica... i el que havia de ser una gran inversió, ja veurem en què quedarà... A més, l'Ajuntament ha volgut fer seva tota la iniciativa.

-És com una paradoxa que la Universitat sigui la que més poc parla de la Universiada.

-A l'hora d'organitzar la Universiada es va optar entre diversos models. Un model podia haver estat que la Universitat fos la institució que encapçalàs el procés i aglutinàs tots els esforços. Un altre model era que una altra institució, el Govern, el Consell Insular o un ajuntament, prenguéssin la iniciativa amb el suport de la Universitat i la duqués a terme. Quan el nou equip rector de la Universitat vàrem prendre possessió ens trobàrem que el que duia la iniciativa i contribuïa econòmicament de forma més potent era l'Ajuntament de Palma. Per circumstàncies que probablement no vénen al cas, i que jo ignora, tot i que les sospita, s'havia optat per fer una Universiada municipalista.

ELS PAGANS

-Quin era, llavors el paper assignat a la Universitat quan vostès varen arribar al rectorat, ara fa un any i mig?

-Fonamentalment era el paper de pagans. Encara me'n

Jaume Sureda, mallorquí, té 43 anys, és llicenciat i doctor en ciències de l'educació per les universitats de Barcelona i Palma. És catedràtic de pedagogia, especialitzat en educació ambiental. Ha participat des de fa anys en tasques de gestió a la UIB, primer com a director de l'Institut de Ciències de l'Educació i des de l'estiu del 95 com a vicerector d'Extensió Universitària amb l'equip que encapçala el rector Llorenç Huguet. És autor de múltiples publicacions sobre pedagogia i educació ambiental. El 1982 obtingué els premis de pedagogia Baldori Rexach i Pau Vila, de Barcelona. Fou director del Servei de Recursos Audiovisuals (1985-1991). També va ésser membre fundador i president des del 1994 de la Societat Balear d'Educació Ambiental. Ha dirigit els màsters de periodisme i comunicació (1991-1995) i d'enginyeria de la formació (1995-1996). És casat i té una filla.

record que no feia ni quinze dies que havíem pres possessió, quan el rector Llorenç Huguet em va cridar perquè havia rebut una carta signada per Fernando Giménez, president del Patronat, en la qual ens demanava 50 milions de pessetes, que segons ell era l'aportació que la UIB havia de fer l'any 1995, d'acord amb el pla de finançament de la Universiada. Vàrem quedar aborronats, vàrem analitzar la documentació que constava en aquesta casa i vàrem comprovar que el pla de finançament de la Universiada no s'havia signat. D'acord amb aquell pla, la Universitat havia de fer una aportació econòmica de més de 775 milions de pessetes entre el 95 i el 99. Llavors vàrem mirar quins beneficis obtindria el campus i ens trobàrem que les instal·lacions esportives que la Universiada havia de fer dins el campus costaven 325 milions. Va ser la primera gran sorpresa: la Universitat era deficitària en 450 milions de pessetes, com a poc, perquè ja havia fet altres despeses per valor de gairebé 200 milions de pessetes en la compra d'un vaixell, en múltiples viatges pagats per la Universitat, en coses paral·leles que només es justificaven amb la Universiada. Llavors ens espantàrem. Com és possible, diguérem, que un esdeveniment que sembla que ha de tenir com a objectiu promoure l'esport entre els joves universitaris faci que la Universitat hi perdi? Llavors vàrem analitzar bé tota la documentació que teníem i vàrem dir al Patronat que legalment no es podia considerar acceptat aquell pla de finançament. Jo record que en aquell moment ens varen tractar gairebé de beneïts, ens varen dir que el compromís de la Universitat ja estava signat i que no ens podíem fer enrere... Però nosaltres no vàrem pagar, i els fets ens han demostrat que no teníem cap obligació de fer-ho.

-Com és, això?

-A poc a poc ens vàrem adonar, sobretot a partir del canvi del Govern central, a l'estiu del 96, que efectivament no hi havia res signat. Quan el Govern central era socialista i l'Ajuntament de Palma del PP, pareixia que totes les forces majoritàries aparentaven un cert acord. Aquesta era una imatge política: uns amagaven els defectes dels altres. Quan les coses varen canviar, probablement tothom va poder parlar amb major llibertat. I es va demostrar aleshores que no hi havia res signat. Abans semblava que Madrid havia de contribuir amb 2.000 milions. Ara resulta que només aportarà el resultat de dues rifes de la loteria. Quina vergonya! És insultant, i és ben hora que se sàpiga. Parlar que estam preparant un esdeveniment de característiques semblants a l'Olimpíada, i que l'aportació de l'Estat sigui el producte de dues rifes... és un veritable insult!

AL MARGE

-Fins a quin punt la Universitat se'n va desfer dels seus compromisos anteriors?

-La Junta de Govern de la Universitat, a proposta de l'equip rectoral, va fer un plantejament nou de la seva participació a la Universiada. Vàrem dir que nosaltres faríem front al compromís que sí que havíem signat, que era pagar anualment un cànon a la Federació Internacional d'Esport Universitari, la FISU: en total pagarem més de 100 milions de pessetes en terminis, des del 1993 fins al 1997. Hem assumit aquest compromís i al mateix temps deim que no volem participar a cap tipus de despesa més de l'administració i la gestió de la Universiada. En canvi sí que ens comprometem a fer inversions en instal·lacions esportives dins el campus, i els vàrem dir que tan de bo les fessin servir per a la Universiada. També els diguérem que esperam que els òrgans de govern de la Universiada contribueixin a aportar a la Universitat equipaments

esportius. Finalment vàrem manifestar que ens agradaria ser capdavaners d'un esdeveniment del qual llavors es parlava molt que era la "Universiada Cultural" i que tenim por que quedarà en un no-res. Amb aquesta reorientació hem fet feina els darrers mesos. Tot aquest replantejament es va dur a la Junta de Govern de la Universitat i una comissió d'alumnes i professors va redactar un document que explicava la postura de la Universitat en relació a la Universiada.

-Així, es pot dir que la Universitat se n'ha desvinculat totalment de l'organització.

-Ens hem desmarcat d'una forma total de la gestió de la Universiada, fins al punt que jo, que som el representat de la UIB al Patronat de la Universiada normalment ja no assisteixo a les reunions de la Comissió Executiva. L'altre representant de la Universitat va dimitir i el rector no l'ha renovat. Sí que anam els representants de la Universitat a les reunions del Patronat, que és l'òrgan més general... és a dir, estam a una situació molt marginal en relació a la Universiada.

-Per què no volen assistir a les reunions del Patronat?

-Són absolutament presidencialistes. Pretenien que aprovàssim dades i projectes que ens donaven a conèixer per escrit a l'entrada de la reunió, i que per tant ni tan sols podíem estudiar, ni analitzar.

-No estan d'acord ni en la forma ni en el fons...

-Per avaluar la Universiada hauríem de tenir clarament quantificats els doblers que costarà, i qui els pagarà. Després hem de saber en què es gasten els recursos. No sabem encara què costarà...

UN MAL NEGOCI

-Es parla d'11 mil milions...

-Quan jo anava a les reunions es parlava de 10 mil milions. També he sentit Fernando Giménez parlar d'altres xifres molt diverses, segons qui l'escoltava. Jo crec que s'invertirà manco, però bé, suposem que són onze. Diuen que dedicaran 6 mil milions a inversions en instal·lacions esportives. I els altres 4 mil a gestió. Llavors, és que la promoció de la imatge de les Balears, que sembla que és l'altre gran objectiu de la Universiada, ha de valer 4 o 5 mil milions? És una despesa justificada? Que s'ho demanin els ciutadans i les institucions. Qui recorda on es varen fer les darreres universiades?, qui coneix qualque esportista popularitzat per alguna universiada? Els mitjans de comunicació pràcticament no en parlen mai de les universiades... I qui paga tot això? Estaria bé si hi hagués una gran inversió exterior cap a nosaltres, però tenc por que la pràctica totalitat dels doblers sortirà de les administracions de les Balears, llavors, vaja negoci rodó...!, de veritat no l'entenc...

-Llavors, a qui interessa fer la Universiada i per quins motius?

-És una bona pregunta.

DESCONFIANÇA

-Aquest allunyament actual de la Universitat no té res a veure amb una certa prevenció sobre la transparència de la gestió dels doblers públics, després del fracàs que han suposat aquí projectes importants, o alguna fundació...

-Jo no diria que institucionalment hi hagi cap tipus de desconfiança. Però també he dit que si jo ara no assisteixo a les reunions de la Comissió Executiva és perquè no tenc cap

possibilitat d'analitzar la documentació, de contrastar-la, d'avaluar-la. No vull dubtar de la seva gestió, però aquest no és el nostre negoci, i no ens podem fer coresponsables del que no coneixem. Em demana si ens fa por, després de les sorpreses contínues que alguns grans projectes donen a l'opinió pública... He de dir que personalment aquestes coses m'espanten, i m'estim més estar-ne al marge.

-Per què no han renunciat oficialment, formalment?

-Perquè normalment aquí els projectes col·lectius acaben bastant malament. Jo crec que un país va endavant quan a pesar que cadascú vagi a la seva, també hi ha projectes col·lectius. Ens agradi o no, i a mi personalment no m'agrada, el cert és que els nostres legítims representants polítics han triat la Universiada com a un projecte col·lectiu. Pot la Universitat anar en contra d'un projecte col·lectiu i institucional? Per ventura s'entendria només com una actitud frustradora. Per això no amagam el que pensam, però tampoc no en

poc donat als projectes col·lectius. Molts dels que som crítics amb la Universiada callam moltes coses perquè pensam que els projectes col·lectius han d'anar endavant.

LA UNIVERSIADA CULTURAL: UN DESENGANY

-Els promotors de la Universiada diuen que la competició esportiva no és l'objectiu fonamental, sinó l'excusa per a l'encontre de 6.000 atletes no professionals de més de 150 països, i que això provocarà un esdeveniment cultural i humanístic important. No hi estan d'acord?

-Jo pens que això no ho creu ningú.

-La Universitat, diuen els promotors, ha de ser la responsable d'aquesta dinamització cultural.

-Llavors, que ens diguin amb quin pressupost i que ens encarreguin formalment el projecte! Així nosaltres ens en farem responsables. Jo només vull recordar les condicions que la Universitat va posar per participar a la Universiada: primera, no fer més aportacions econòmiques que les compromeses amb la FISU; segona, iniciar un pla d'inversions esportives al campus, i tercera, tenir un paper preponderant en l'organització de la Universiada Cultural. Les dues primeres sembla que es compleixen. Però el cert és que a hores d'ara encara no hem sabut absolutament res del projecte cultural. Que facin un pla o que ens el deixin fer a nosaltres. El que és ben clar és que mai no ens deixarem utilitzar com a coartada.

-És que tenen por que s'utilitzi el nom de la Universitat, i el seu derivat universiada com a excusa d'uns altres muntatges?

-El nom de la Universitat, no. Jo tenc la consciència ben tranquil·la. He callat moltes coses que tenc ganes de dir.

-Ara és el moment.

-Tenc por d'això que insinua. Però si pràcticament tots els representants polítics i institucionals li donen suport, la Universitat, que no ha estat elegida pel poble, no

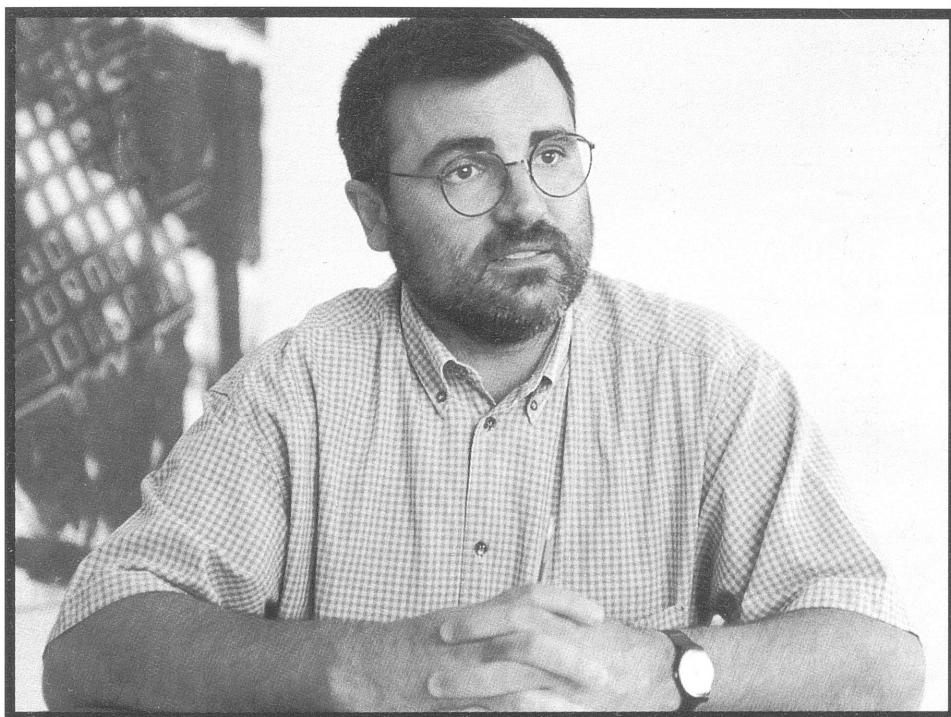
és qui per ser més crítica amb el projecte. Ningú no ho entendria.

-Quines instal·lacions esportives es faran al campus?

-Nosaltres hem iniciat un pla d'inversions de 200 milions de pessetes per fer un pavelló poliesportiu cobert i dues pistes poliesportives descobertes. El Consell Superior d'Esports aportarà 400 milions, i esperam que la Fundació de la Universiada faci altres inversions importants i així es faria realitat la idea que la Universiada ha de ser beneficiosa per a tothom però especialment per als estudiants universitaris... Però fins ara l'únic cert és que el Govern balear ha dit que invertirà 2 mil milions per arreglar les seves instal·lacions esportives, l'Ajuntament de Palma ben igual... Tothom va a la seva i la Universitat sembla que és d'un altre país.

-És previst també fer un nou camp de futbol...

-Sí, un camp que, segons diuen els diaris, explotarà una empresa privada.

feim ostentació. La nostra missió no és obrir cap debat ciutadà sobre el tema. Són uns altres els que ho han de fer.

-L'oposició política tampoc no ho fa.

-És que per ventura tothom creu que és un projecte interessant.

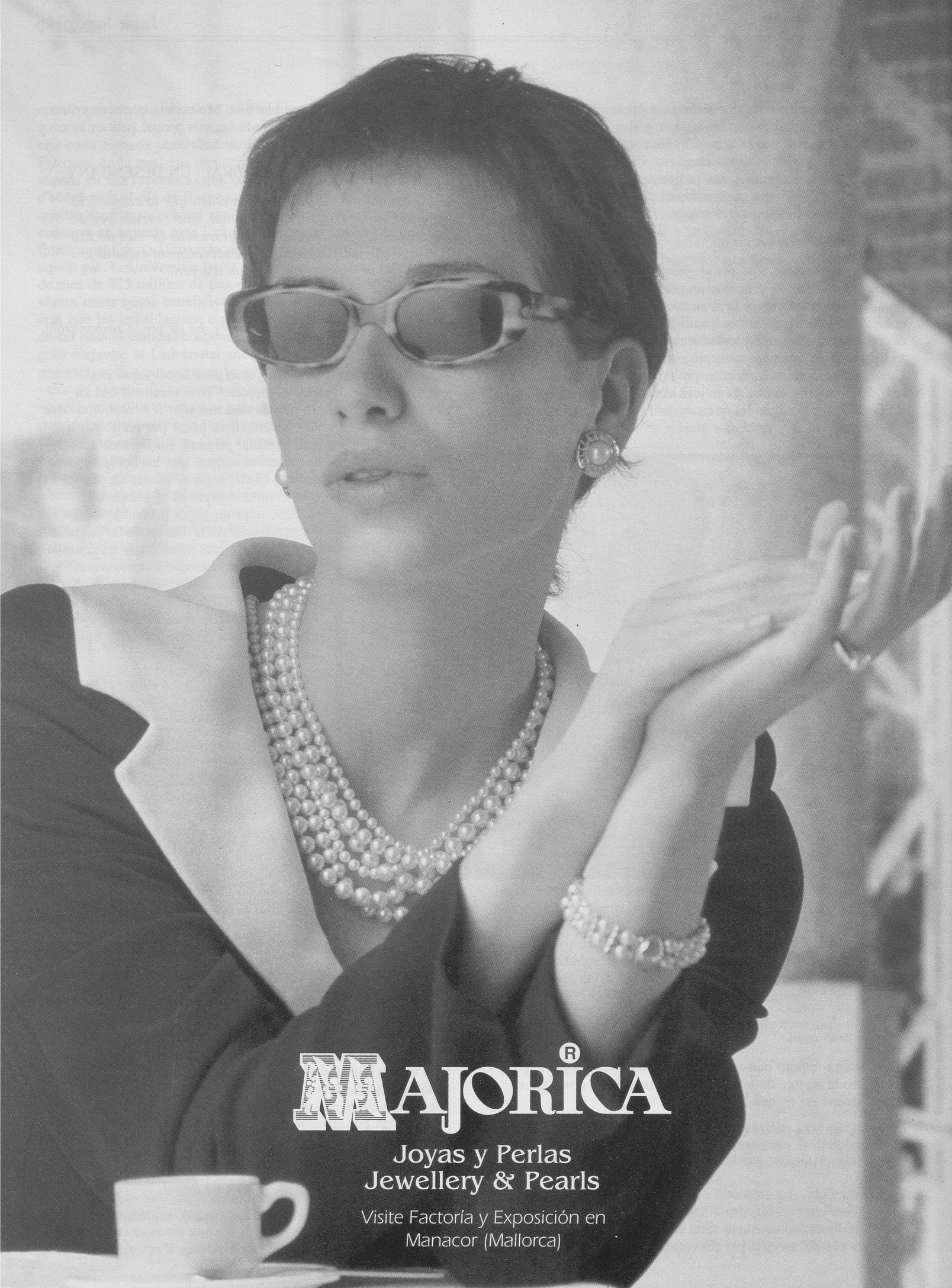
-Ho diu amb ironia?

-Per ventura tothom pensa que gastar 4 mil milions per promoure la imatge de les Balears a través d'una cosa que es dirà Universiada és una bona inversió.

-Per què no s'ha fet un debat obert sobre la Universiada?

-Ni es farà. Així com van les coses no hi haurà cap tipus de debat.

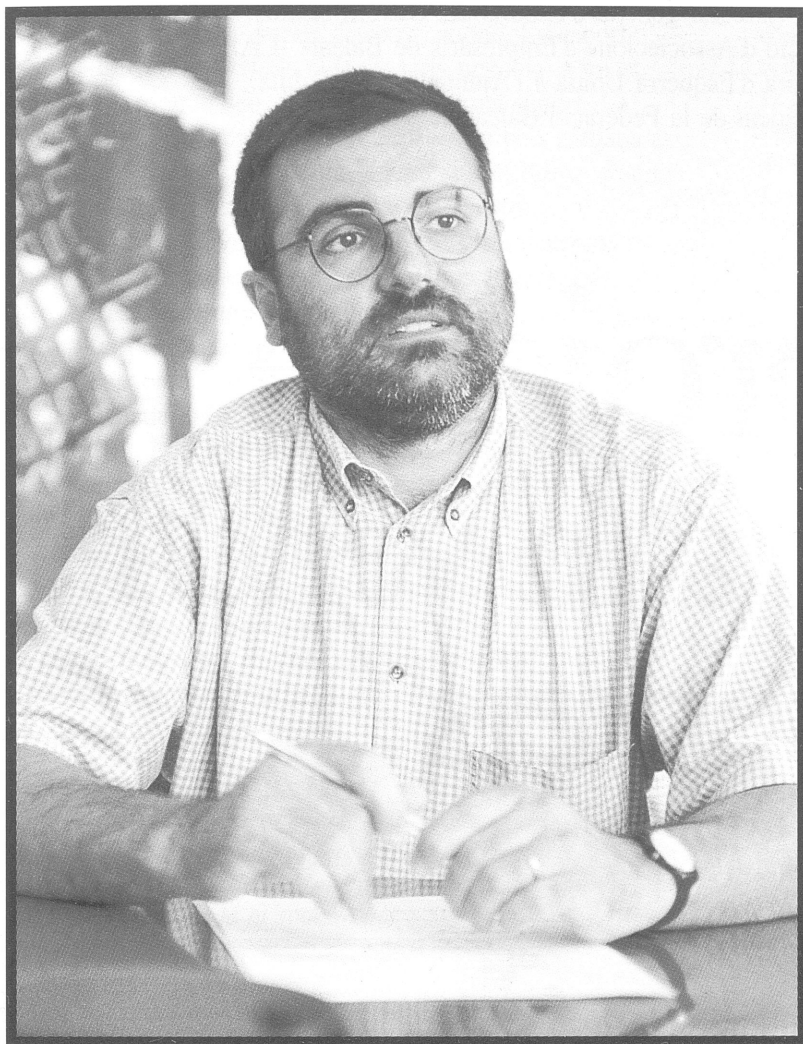
La Universiada s'ha presentat com un esdeveniment important i ja es dona com un fet, d'una forma que ara ja fer un replantejament del tema jo crec que seria fins i tot contraproductiu, tot i que tal vegada serviria per fer entendre que aquest país és

MAJORICA[®]

Joyas y Perlas
Jewellery & Pearls

Visite Factoría y Exposición en
Manacor (Mallorca)

...recuperar Son Hugo, cobrir el velòdrom, modernitzar Calanova, renovar les instal·lacions del poliesportiu Prínceps d'Espanya...

-Jo em vaig queixar que fessin les inversions fora del campus i em respongueren, "o és que els estudiants universitaris no en sortiran beneficiats, de tot això?" Aquesta és la resposta que em donaren. Jo crec que no, jo crec que és una equivocació. Les instal·lacions universitàries s'han de fer dins el campus que, ho hem de recordar, es va fer a set quilòmetres del nucli de Palma precisament perquè pogués incloure equipaments universitaris. El campus necessita instal·lacions esportives perquè té 15.000 estudiants, i és una població en creixement. Som una de les comunitats autònomes amb un percentatge més baix d'universitaris, i això és insuportable des d'una perspectiva de futur. Les nostres institucions han d'entendre que és prioritari invertir a la Universitat. És lamentable, però probablement sigui un símptoma més del desinterès de les institucions. La societat balear no podrà tenir mai bones perspectives de futur en un mercat obert sense invertir més a la Universitat.

-Les Balears podrien tenir, pel seu nivell de renda i per les seves comunicacions, una universitat puntera.

-Tenim una bona universitat. Jo estic convençut que el projecte col·lectiu més important de les Balears ara és la Universitat, perquè és el de més projecció de futur. Però moltes vegades tenc el sentiment que molts dels que ho haurien de veure clar, no li veuen. És, una altra vegada, la constatació d'aquest

desinterès del qual parlava. Aquí tothom va a la seva, però anar a la nostra, dins un marc competitiu a Europa i al món, significa estar ben preparats. Contribuir i donar suport a l'ensenyament superior. No entendre això és no entendre res. I estic ben segur que en el futur la Universiada es veurà com la constatació anecdòtica del desinterès manifest de tota la comunitat cap a la nostra Universitat. No és una crítica al Govern, sinó a la col·lectivitat. I això ho dic des del convenciment que a aquesta Universitat hi ha una satisfacció clara de com han anat les transferències, i dels recursos que el Govern i el Parlament han volgut cedir-nos. Però així i tot aquests recursos són proporcionalment més baixos que al conjunt de l'Estat.

EL VELER

-Quins esports dels que són oficials a la Universiada es practiquen ara a la UIB: atletisme, natació, futbol, bàsquet, esgrima, ...?

- El servei d'esports funciona bé. Fa gairebé no-res, una tasca valuosa. Incentiva l'esport en qualsevol dels seus àmbits, també el no competitiu i em consta que mantenen equips de futbol-sala, bàsquet, voleibol, futbol americà...

-Per què la Universitat va vendre el seu veler?

-Supòs que els anteriors gestors varen pensar que tenir un veler era una manera de promocionar el nom de la Universitat de les Balears i el segell Universiada. Supòs que el compraren per això, és l'única explicació lògica que se m'acud. Quan nosaltres arribàrem al rectorat, al 95, vàrem pensar que no ens podíem permetre el luxe de mantenir el veler i, tot i que ens l'haguéssim pogut permetre, pensàvem que hi havia dins la Universitat altres necessitats més urgents a atendre, com per exemple contractar professors i personal no docent. Recordem que la nostra és una de les universitats que té un major percentatge d'alumnes per professor. I vàrem considerar que s'havien d'eliminar les despeses supèrflues, que fins i tot anaven en contra dels objectius pels quals s'havien programat, és a dir, que donaven una imatge ostentosa i negativa de la institució. La Universitat és una institució pobra, que ha de créixer, amb pocs recursos. Crec que seria un bon exercici que els ciutadans comparassin els pressuposts de les diferents institucions.

-Imaginem que som al mes de juliol del 1999: vénen 6.000 esportistes de més de 150 països a competir durant quinze dies. Què passarà, a la Universitat, què passarà a Mallorca?

-Suposem que tot va bé. No crec que per això la Universitat millori, ni crec que si és un desastre perjudiqui la Universitat. Crec, malauradament, que la Universiada no tindrà la més mínima transcendència per al futur de la nostra Universitat.

-I què passarà amb les instal·lacions que es facin, qui les mantindrà, qui les aprofitarà?

-Nosaltres podem garantir que les que es facin al campus amb la nostra aportació i amb la del Consell Superior d'Esports i esper que de la Fundació Universiada, tendran un bon aprofitament, perquè no són cap projecte faraònic, sinó perfectament sostenible. De les altres, em reserv l'opinió. Qui en treurà profit del nou camp de futbol? Supòs que qualcú en treurà profit, tot i que em costa d'imaginar que siguin els estudiants universitaris.

Taula rodona entre **Ventura Blach** (director general d'Esports del Govern balear),
Josep Oliver (president de la Confederació d'Associacions d'Empresaris de Balears -CAEB-),
Maria Magdalena Tugores (regidora d'Esquerra Unida a l'Ajuntament de Palma),
Francesc Villalonga (president de la Federació Balear de Vela).

Del projecte col·lectiu a la venda de serveis

per Magdalena Mulet

Avui és inimaginable parlar d'esport, sobretot d'esport d'elit, sense referir-nos als doblers i als negocis, a tot el món que es mou al seu voltant i que li dóna suport. La pràctica esportiva convertida en espectacle pels mitjans és un fenomen social i econòmic, massa sovint lluny d'aquelles arrels que preconitza Pierre de Coubertin.

Per a alguns la Universiada de 1999 s'hauria d'atracar a aquest esperit en el qual allò important era participar. Altres pensen que un esdeveniment d'aquest caire és una oportunitat per demostrar al món que Mallorca és una societat capaç de vendre qualsevol tipus de servei, i que d'aquesta manera els Jocs Universitaris poden servir per difondre una imatge a molt bon preu, i convertir-los així en un bon negoci per a tota la societat de les Illes, que viuen en definitiva de donar serveis.

En tot cas, de moment la Universiada no ha estat una qüestió d'Estat ni de país, sinó una qüestió de partits..., en això estan d'acord tots els nostres convidats, i ara ja no es pot perdre temps per discutir que si gira que si volta ... si és que volem que el resultat sigui un èxit, si més no d'organització.

ONA: *Abans de començar vostès parlaven ara dels començaments, de les gestions que es feren ara ja fa sis per aconseguir que Palma fos la seu de la Universiada '99, llavors semblava molt lluny, però ara ja hi som... i pot esser un bon inici fer una mica d'història.*

Oliver: Jo record que hi hagué uns primers contactes amb l'Ajuntament en ocasió del campionat de voleibol platja, va esser quan ens varen parlar per primera vegada de la possibilitat que hi hagués una universiada aquí. Em semblà una idea extraordinària. No hi participàrem directament, però en tenguérem coneixement directe i anar a Sheffield, a aquells temps ja ens semblà haver aconseguit alguna cosa: que Palma fos seu de la Universiada. Que a Balears vengués això... perquè uns Jocs Olímpics Universitaris si no haguéssim tengut de forma tan recent l'Olimpíada de Barcelona encara ens semblarien més importants.

Tugores: Jo crec que fou precisament aquesta eufòria tant dels Jocs de Barcelona com de l'Expo de Sevilla, el que va empenyer tota aquesta voluntat d'entrar en grans operacions esportives, jo crec que va coincidir en el temps la iniciativa de proposar Palma com a seu de la Universiada.

Villalonga: A mi en aquell moment em va fer molta d'il·lusió, em trobava a un lloc de primera fila, ja que era vocal com a representant de les federacions, amb Pep Lluís Mádico, a la Junta Rectora del Patronat Municipal d'Esports. També hi havia Fernando Giménez, que era a aquell moment a l'oposició. Però el que passa és que des que succeí tot això he perdut el fill. Arribà un altre ajuntament i trià el seu equip col·laborador, han passat molts d'anys, però crec que el camí recorregut ha estat molt curt, en la meua opinió s'han fet de moment poques coses.

És una apreciació personal. Com a president de la Federació de Vela que som, m'han cridat dues vegades per parlar-me

d'intencions... ara fa dos anys, i eren intencions, i ara comencen. S'ha perdut massa temps.

El que hem d'esperar és que quedi alguna cosa, bé sia esportivament parlant, bé sia des del punt de vista d'infraestructura i urbanisme. No només és l'esport. I endemés hem de parlar de la paraula "universiada" i la Universitat que hi pinta?, són moltes qüestions que aniran sorgint segurament a aquest mateix debat... i de moltes jo no en tenc les respostes.

Blach: Jo he arribat recentment a la Fundació Universiada.

ONA: *Com a polític, perquè com a periodista esportiu vostè va viure els primers moments...*

Blach: Sí, i també com a esportista i professional de l'esport perquè som llicenciat en educació física. I per a mi era una alegria veure una universiada a Mallorca.

I hem de dir que en aquell moment el teló d'acer no havia caigut i la Universiada tenia un potencial molt important que les circumstàncies han fet canviar.

En aquests moments continua essent un esdeveniment important, en realitat el segon després de les Olimpíades amb les quals la comparació és inevitable. La decisió de demanar-la va esser important, el que ha passat és que per motius de partits polítics no s'ha fet un pacte per dur endavant amb serietat des d'un principi aquest esdeveniment. Ara s'ha arribat al punt en el qual crec que podem començar a dir que sí, que hi haurà Universiada. I crec que ho podem dir i llevar tots els temors perquè ara és l'únic moment que hi ha quelcom signat en el tema de la Universiada, i no és per fer política però...

Tugores: Però de passada.

Blach: Ara, des que ha arribat el Partit Popular al Govern central, és la primera vegada que des de Madrid s'ha signat alguna cosa. A aquests moments l'Ajuntament de Palma i el Govern balear tenen signat un conveni i també hi ha un protocol de conveni signat amb el Consell Superior d'Esports. Jo sé que s'ha criticat que sigui a través d'una rifa... però benvinguda sigui si ens arriben els 2.400 milions de pessetes que necessitam.

Villalonga: Això d'una rifa és molt poc seriós, no ho troba?

Blach: I quant a què pinta la Universitat i altres institucions, doncs poc, perquè les seves aportacions són escasses, això es veu als pressuposts, tant de la Universitat com del Consell Insular de Mallorca.

Però ara podem dir que hi haurà Universiada, així ho va dir a la seva presentació parlamentària el secretari d'Estat per a l'Esport, al Parlament espanyol, i que és -va afirmar- "una qüestió d'Estat", això fins ara no s'havia dit.

Tugores: No ho sabia... en tot cas el tema de la Universiada es pot abordar des de molts de punts de vista. Des del moment que s'inicià, aprofitant, ja ho he dit, uns moments d'eufòria, se n'ha parlat, però a cercles molt reduïts. L'aspecte de les instal·lacions, si han de servir per a alguna cosa, és molt positiu, això no ho podem negar. Però clar, tal com es plante-

gen serveixen per a poquet al conjunt dels ciutadans, però bé, en tot cas tot el que sigui impulsar l'esport és positiu. Si es fan activitats amb esportistes de certa categoria també és positiu per als ciutadans i per a la promoció de l'esport, però tot això es podria fer també per altres sistemes, i evitar els grans esdeveniments d'aquest tipus... De fet jo crec que ara és veritat que es comencen a signar finançaments: estadi, Son Hugo, protocols del Consell Superior d'Esports.

Blach: Això ja són realitats

Tugores: Encara no se sap on serà la vila olímpica, perquè els operadors de viatges, ara no estan d'acord a cedir aquestes places en ple estiu.

Oliver: Això no és només cedir unes places, és més complicat.

Tugores: Ja ho sé, és per simplificar, vull dir amb això que tot el tema de l'allotjament encara està per resoldre.

Blach: Jo l'altre dia vaig esser amb els operadors i han d'estudiar el tema que és molt complex.

Tugores: Bé, però en la línia que plantejava, puc continuar: es fan unes instal·lacions, l'estadi acabarà essent el camp del Mallorca, cosa que des del nostre punt de vista no és raonable... i amb una capacitat de 42.000 espectadors, que està sobredimensionat.

L'ESTADI

Blach: El que passa és que el cost de manteniment d'un estadi d'aquestes dimensions només el pot fer un equip com el Reial Mallorca. Què passa amb Montjuïc, doncs que està pràcticament sense utilitzar i amb això es degrada. Millor és que sigui a càrrec del Reial Mallorca que el mantindrà perquè son 22.000 persones cada diumenge.

Oliver: Quant al tema de l'estadi hi ha més, s'ha de plantejar dient: o tenim unes bones instal·lacions o no tendrem mai un equip de primera divisió.

Tugores: Jo discrep profundament.

Oliver: Perdonau, però al marge que sigui o no el de la Universiada, si no tenim un estadi com cal no tendrem mai un equip de primera divisió. Som una comunitat que viu de servicis, que són el nostre producte principal, i només el fet de

tenir un equip de futbol en competicions internacionals, el fet de tenir setmanalment un espai dins totes les cadenes d'esport europees, EuroSport, etc... ja justifica la despesa d'un estadi, perquè és una bona imatge de tot Mallorca.

Això és d'un valor incalculable. I deixant de banda el mercantilisme, perquè jo crec que seria massa simple pensar que la Universiada només és que unes empreses ics, que sovint no són locals, facin unes inversions en doblers que dinamitzarà l'economia, la Universiada té un altre caire: els esdeveniments importants no els té qui vol sinó qui pot. I d'Universiada, a Espanya no n'hi ha hagut cap darrerament. Exceptuant El Japó, i els japonesos no solen esser massa beneïts, que n'ha tengudes tres i en volia una quarta, n'han tengudes ciutats importants: Berlín, Buffalo, Roma... a Espanya no serà la primera perquè ja n'hi hagué una crec que l'any ...

ONA: Sant Sebastià, l'any 55, llavors en deien Setmana de l'Esport Universitari Internacional.

Oliver: Bé, vull dir amb això que, i jo vaig tenir ocasió de viure-ho a Fukuoka on vaig anar pel meu compte i pagant de la meua butxaca, primer s'haurà d'explicar, perquè crec que és el primer que s'haurà de fer, explicar què és una Universiada. Sovint es lliga a Universitat, però francament, els Jocs Olímpics Universitaris són jocs de seleccions nacionals universitàries i no d'universitaris. No hi entra la Universitat local com a tal, a El Japó hi havia un equip nacional universitari, no de la Universitat d'aquesta ciutat.

Tugores: No importa passar pena de la nostra representació local... serà magreta.

Oliver: Però en tot cas no és dolent per als nostres universitaris, els futurs, que vegin com vénen aquí sis o set mil universitaris esportistes de 150 països, això pot crear un corrent, pot despertar unes inquietuds. D'altra banda entrarem dins un circuit important. I endemés, tenir aquí un nombre important d'universitaris de tot el món que en el futur seran qui sap... tal volta president de...

Tugores: ... d'un "tour operator".

Oliver: O de la República Alemanya, perquè d'un operador de vegades és més difícil que de la República.

Tugores: Per això ho dic.

Oliver: Amb això vull dir que pot tenir molta ressonància. A Fukuoka hi havia 50.000 espectadors el dia de la inauguració. Havien fet una vila olímpica expressament..., la ciutat estava engalanada... però el que hi havia era molta participació ciutadana. S'ha de dir que és una ciutat més grossa que Palma. Però el més impressionat era la gran quantitat d'esportistes que hi havia.

ONA: *S'ha interromput el fil de les inversions, i Tugores volia comentar-les una a una.*

ESPORT DE BASE

Tugores: Jo tenc dades de les inversions que es fan. I si hem parlat tant de futbol és perquè avui el futbol s'ha convertit en un esport espectacle, cada vegada més allunyat del que ha d'esser en la nostra opinió l'esport. I això em servirà per introduir el tema de l'esport no com a negoci o gran espectacle, sinó com a promoció de la salut, com a relació, i pauta sana. I de tot això és del que se'n podrien beneficiar els ciutadans. L'altre tipus d'esport no dic que estigui malament, però en tot cas no s'ha de potenciar amb doblers públics.

L'esport d'elit no ve per la infraestructura sinó pel foment que es faci de l'esport de base.

No té cap sentit donar suport públic a esports en els quals un percentatge molt elevat dels participants són estrangers, i això, respectesc, per als nostres ciutadans no té rellevància i si la infraestructura és amb doblers públics, no en parlem!

Jo no estic en contra que el Mallorca estigui a primera, em sembla molt bé, però ja s'ho faran.

És una Societat Anònima... té interessos comercials, contractes...

Villalonga: Aquests són els termes que s'han de traslladar a la Universiada, que sembla justificar-se, així ho feia Oliver, tot dient que és un esdeveniment molt important per a la imatge de Mallorca, al servei d'uns interessos comercials, etc... però no com a esdeveniment que beneficiarà l'esport entre els ciutadans d'aquesta illa.

Jo també entenc l'esport com diu Tugores, no com a espectacle financer que interessa per a una imatge a Mallorca. Aquest és un altre aspecte que té el seu valor, però no és l'únic ni el més important a l'hora d'explicar una Universiada als ciutadans, ni a l'hora de plantejar-la quant a pressuposts, inversions, rendibilitats, etc...

Si a la indústria hostalera li interessa tenir un equip de primera és una cosa diferent a la promoció de l'esport entre els joves,

etc... ara bé, si la indústria hotelera va millor, i els hotelers paguen els impostos llavors l'Ajuntament serà més ric i podrà promocionar l'esport de base. Tal volta el plantejament aquests senyors el fan així. Aquest és el conte de la lletera, però hem d'acceptar aquesta realitat. Quant a comparar amb l'Olimpíada de Barcelona o amb els Jocs de Fukuoka, vull dir que els mallorquins no som ni catalans ni japonesos, i hem d'esser conscients que per mor del nostre caràcter, a Mallorca no hi ha cap esdeveniment que mogui molta gent, ni tan sols els Reis, i per això deuen venir, no desparten expectació. Si anassin a una altra regió d'Espanya a estiuejar, la gent faria cua per veure'ls entrar i sortir, aquí a l'estiu cada dia van al Club Nàutic amb el seu cotxet i no hi ha ningú..., ni una persona espera per veure'ls. Amb això, que és una anècdota, vull dir que ni la Universiada ni cap altre campionat esportiu, com ja hi ha hagut, mou masses. Els mallor-

quins som així, no som de córrer darrera res. No responem a quasi res.

ESPORT - TURISME

Blach: Però redundant un poc en la pregunta de per què serveix la Universiada, vull matisar tot dient que fa temps des del Govern intentam d'unir el binomi esport-turisme, per allargar la temporada, etc... i hem de pensar que per a aquesta finalitat la Universiada és molt important. Hem de pensar la quantitat d'espectadors que a tot el món veuran durant quinze dies Mallorca, Mallorca i Mallorca... i si això ho haguéssim de pagar, no té preu.

D'altra banda l'esperit de l'olimpisme, està clar que no és Universitat, etc..., no és l'esport en si mateix sinó la relació entre els estudiants, entres els esportistes de diferents països i això ho tendrem aquí. La relació, la comunicació entre set mil persones del món.

I quant a instal·lacions, deixant de banda la demagògia, evidentment han de quedar instal·lacions esportives, perquè els nostres ciutadans les puguin aprofitar i també tot pensant amb el sector turístic, perquè si volem esser el número u d'Europa hem de donar als nostres visitants el que tenen a casa seva, el que demanden, i avui ja no és només sol i platja.

D'altra banda vull dir que tal com es plantegen les coses per tenir esport de base fa falta esport d'elit, perquè els joves han de tenir un mirall on reflectir-se. Ara veurem que amb el fenomen Moyà, puja la pràctica del tennis entre els joves, segur!

De cara a la Universiada i de cara la futur, volem convertir

dues de les nostres instal·lacions en centres de rendiment esportiu a nivell europeu perquè volem captar turisme esportiu que beneficia el sector servicis i també els nostres esportistes perquè tenen aquest mirall del qual parlava.

Tot va unit i no es pot parlar del futur de l'esport sense parlar de l'esport d'elit. S'ha d'aprofitar l'estirada que dona l'esport d'elit per fomentar l'esport de base.

Tugores: Si no hi ha esport de base no és només perquè no hi hagi esport d'elit, és perquè no s'hi destina pressupost, no hi ha ni planificació ni recursos. L'Ajuntament de Palma, que és el tema que més conec, enguany ha reduït l'aportació a l'Institut Municipal d'Esports, l'Ajuntament es descapitalitza per poder pagar la Universiada, per fer unes macroinversions, però el dia a dia està abandonat.

Blach: El Consell Insular de Mallorca paga el cent per cent de l'esport escolar i no hi equips de bàdminton ni de voleibol, perquè no hi equips professionals a les Illes.

Tugores: L'esport de base s'hauria d'arrelar a les escoles per al seu foment i pràctica, però es treu de l'escola i se sotmet a la ideologia de la competitivitat immediata. I per exemple quan hi hagué intents de fer una lliga de futbol entre escoles, per pura diversió, sense guanyadors ni perdedors, no va interessar als mateixos pares. No tenia futur. Això són els problemes greus dels quals s'ha de parlar tant si ens referim a Universiada com si no, perquè és un tot que no es pot deslligar. Problemes greus en el món de l'esport, perquè del que es tracta és de fomentar els hàbits esportius i no la competitivitat desenfrenada.

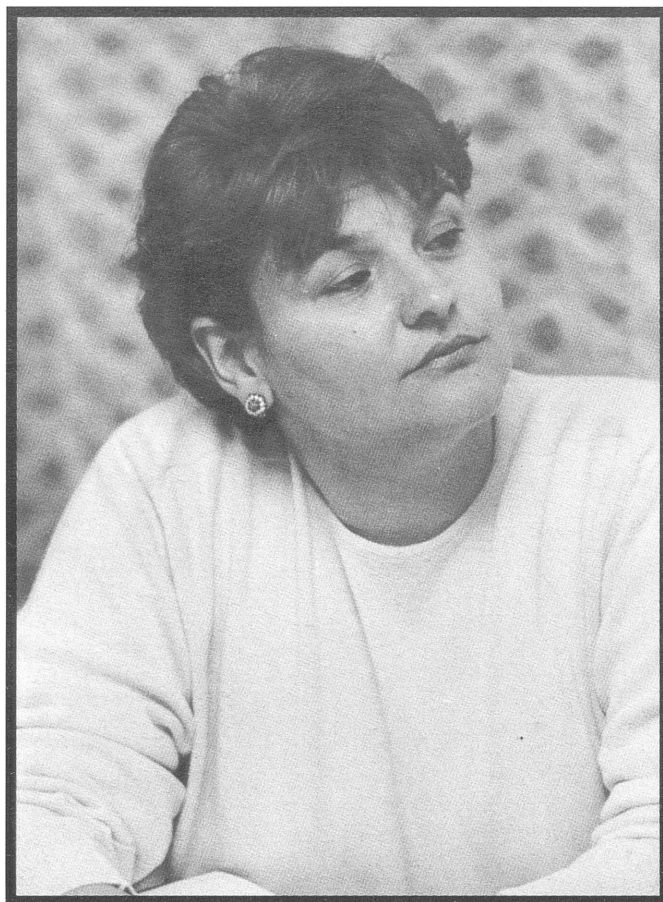
RECURSOS LIMITATS

Oliver: Però no hem vingut a parlar de si l'esport a Balears es planifica bé o malament, hem vingut a parlar d'Universiada, que és una altra cosa.

I jo vull demanar-los, tot això que comenten, millora o empitjora?, seria diferent la situació si no hi hagués Universiada?

Tugores: Si aquests mateixos recursos es destinassin a canviar-ho, clar, seria diferent.

Oliver: Però aquests recursos s'han llevat d'una banda per posar-los a l'altra?

Tugores: Evidentment. Els recursos no són il·limitats si són a una banda és perquè es lleven de l'altra.

Blach: Però una cosa són les inversions i l'altra la política esportiva, etc... La Universiada es fa en base a pressuposts extraordinaris i específics, amb doblers que no s'han llevat d'enlloc.

Oliver: Però la meua pregunta és per als crítics de la Universiada, i Tugores ho és: aquests doblers, creu efectivament que s'han detret de l'esport?, o s'hi han afegit.

Perquè clar, segons aquest plantejament sempre és possible criticar. I la Universiada es presenta sota un signe maligne, i demagògic que diu, "la Universiada no ens deixa fer això altre", i clar, això és pura demagògia. Hem de veure què passaria sense Universiada.

Des del punt de vista d'imatge és molt important, i anar a discutir si l'Ajuntament hagués pogut

posar aquests doblers a una altra banda no és correcte, els doblers sempre es poden posar a una altra banda i mai no bastaran per resoldre-ho absolutament tot.

Tugores: Són onze mil milions en total, no tots són de l'Ajuntament.

Oliver: Aquest és un pressupost bastant ridícul per a un esdeveniment d'aquesta importància, i si el comparem amb altres no en parlem. Itàlia l'any que ve gastarà el doble!

Tugores: Tot és relatiu, a El Japó molts de doblers provenien d'empreses privades i aquí no serà així.

OFERTA DE SERVEIS

Oliver: Aquí molts de doblers provendran també de les empreses privades.

Els onze mil milions seran per posar-les en marxa, però tindrà uns costos impressionants. I hem de dir que nosaltres no convidarem ningú. Es tracta d'una oferta d'uns serveis que donarem i ens pagaran. O qualcú pensa que els esportistes vénen gratuïtament. No transportarem ningú gratis, ni allotjarem ningú sense pagar. És una venda de serveis, i nosaltres, la nostra indústria és vendre serveis.

I tot això són llocs de feina, i només pels llocs de feina induïts per als propers anys val la pena la despesa d'aquests milions d'organització. Li sortiran barats a la comunitat i a l'Estat espanyol. Endemés, ho paga que l'Estat ens torni qualche cosa ni que sigui per una vegada.

Tugores: Aquest és el fons de la qüestió.

Villalonga: Discutim que si Universitat si o no, que si esport d'elit sí o no, etc.. però del que es tracta és que fa vuit anys que se'n parla i no es fa res. I clar, ara ja falta poc temps i no es veu cap estirada ni urbanística, ni de millora de res a la ciutat. Endemés tota aquesta gran inversió i gran "boom" s'ha de fer simultàniament amb un foment dels petits, encara que sigui en una petita part, i això no és així. L'esport de cada vegada està més abandonat i el Consell Superior d'Esport dóna molts de doblers a uns, però no destina recursos a l'esport de base i clar, d'aquí deu anys els esportistes seran els mateixos deu anys més vells, perquè no s'ha fomentat entre els infants l'hàbit i la pràctica esportiva.

Tugores: Els plans tipus d'ADU són per aconseguir medalles. Però la Universiada no té ni tan sols això.

Blach: Són pressuposts diferents. El pressupost de la Universiada no és el mateix i no serveix per fomentar l'esport de base. I el pressupost de la Comunitat Autònoma en matèria d'esports, al marge de la Universiada, enguany ha augmentat un tres-cents per cent, i això ningú no ho diu. Dins el pressupost de la Universiada no podem parlar d'esport de base, no és el seu marc.

Tugores: Ni de promoció esportiva?

Blach: No, és una altra cosa. La Universiada és un esdeveniment d'elit i hi ha d'haver promoció de l'esport d'elit.

IMPLICAR LA CIUTAT

ONA: I la repercussió de la Universiada per a la ciutat?

Blach: Jo crec que és cert que fins ara tal vegada no hem sabut transmetre què és la Universiada, que Palma fins ara no ha viscut, per què negar-ho?, l'esdeveniment com ho va fer Barcelona, amb les Olimpíades, encara que la comparació no és del tot vàlida, ni justa, perquè una Universiada no és una Olimpíada quant a pressuposts, etc... i perquè nosaltres no som catalans i tenim un altre caràcter. Però a partir d'ara es veurà. Quant a instal·lacions és ara el moment de començar, i el calendari va bé, la programació va bé. Quant a la ciutadania... hem d'implacar-la.

ONA: Però al marge d'instal·lacions esportives, hi haurà remodelacions urbanístiques i arquitectòniques?, tal volta a Barcelona els empresaris s'hi bolcaren més i per això els resultats?

Blach: I el Partit Socialista va esser més generós.

VILA OLÍMPICA

Villalonga: La imatge ideal d'ara de Palma seria veure bastiments per tot, tot tapat, tot en obres. Aquesta imatge incòmoda seria la més bona que podríem donar ara. Però no n'he vist ni un de llençol, seria bo que en passar per Cort ens diguessin "no pots passar, ho estam arreglant per a la Universiada".

Blach: Barcelona no és una bona comparació perquè el cas de Barcelona va esser únic dins el món de les olimpíades, endemés ja ho he dit, una olimpíada no és el mateix que una universiada.

Oliver: Encara les pagam les Olimpíades de Barcelona. A Barcelona, d'altra banda hi hagué una gran unanimitat de tots els partits polítics, i aquí no n'hi ha hagut... a Barcelona, quan s'atorgaren els Jocs tothom botava i cridava "Barcelona més que mai", no varen perdre gens de temps per discutir que si gira que si volta.

Blach: Aquí no hi ha acord.

Tugores: Tampoc no és cert que hi hagués tanta unanimitat a Barcelona. En tot cas a mi no m'hi aplegaran botant.

Oliver: Quant a la ciutat no es pot comparar perquè la grandària no té res a veure. No podem perdre la dimensió. Però en tot cas hauria de quedar allò que ara podem arreglar. Quan sigui l'hora tothom es posarà d'acord, però clar hem d'esperar que no sigui massa tard... Els partits polítics han de poder criticar, però tothom ha de donar suport perquè és un projecte col·lectiu.

El mèrit d'haver-la obtinguda va esser del Partit Socialista i ara hi ha un altre partit, però bé, tot això ha de quedar al marge, això són esdeveniments importants, i se'n parlarà molts i molts d'anys.

Villalonga: L'organització ha de tenir una certa independència, o millor dit s'ha de despolititzar, perquè una vegada assumit el repte d'organitzar la Universiada, tothom hi haurà d'aportar el que pugui.

On són els "normals"?

Entrevista a Xavier Torres

per Joana Maria Roque

Té molts mèrits esser un important esportista com és Xavi Torres en aquests moments. És important haver guanyat medalles d'or, de plata i de bronze en els Jocs Olímpics d'Atlanta. També ho és saber expressar-se bé, però encara ho és molt més tenir plena consciència que s'és una persona que vol exercir com a tal, que ni vol jutjar ni vol que el jutgin a causa d'unes certes discapacitats, en aquest cas físiques.

I no hi ha res com el somriure d'aquest jove de 22 anys que, com ell diu, a vegades va "sense cames" per les piscines i que no té les quatre extremitats completes. No és normal. Tanta vitalitat, tanta lògica, tanta voluntat i tan poc ressentiment no són normals. Però, què és la normalitat, el prototip, la perfecció, allò que defineix com ha de ser una persona? Potser, com ell mateix diu, més que intentar cercar-ho, definir i encalçar, cal viure amb el que es té: tant capacitats com afeccions i pensar sempre "qui és aquest per dir-me a mi si m'he de dedicar a nedar o a fer una altra cosa? I si m'agrada, què?"

Troba que les úniques limitacions que han de tenir les persones han de ser les que vénen donades pel fet de no voler fer mal als altres i, amb un punt d'ingenuïtat pròpia de la seva edat, tampoc no entén que hi hagi gent que li vulgui fer mal així com així, sense motius aparents.

Ni el mateix Xavi Torres voldria que es digués que si tothom fos com ell, el món aniria millor. Diu ben clar al final de l'entrevista que "hi ha d'haver sempre un respecte per les persones siguin blanques, negres, vermelles, grogues, altes, baixes, amb uns defectes o altres". Afegeix a un altre moment que el que no es pot fer és pensar que sols hi ha un tipus de persones "vàlides".

-Quin terme o paraula creu que s'ha d'utilitzar per parlar de la seva situació física: discapacitació, minusvàlua, limitació ... li ho deman perquè no ho sé i a vegades una paraula mal utilitzada pot donar lloc a molts malentesos?

-Té bona part de raó. I jo, personalment, pens que hem de saber que tenim unes certes limitacions, discapacitats i que els termes lingüístics mai no resulten agradables. Però, vaja, posi el que vulgui. No crec que això sigui molt important o jo no li veig. A vegades, en lloc d'intentar resoldre els problemes, en cream on no n'hi ha.

LES PRÒPIES AFECCIONS

-Amb les seves limitacions físiques ha estat campió olímpic de natació, amb medalla d'or de la selecció espanyola de natació

a la prova de 150 m d'estils individuals. També ha tengut una medalla de plata, una altra de bronze. Com va ser que es va decidir a practicar la natació?

-Aquesta pregunta és molt possible que no la fes mai a una persona sense cap minusvàlua.

-O sí.

-Bé, puc contestar que totes les persones tenen unes afeccions i no crec que ningú estigui en situació de dir-li a un altre el que ha de fer o a quines coses s'ha d'afecionar i a quines no. A mi, de petit m'agradava la natació i els meus pares, que sempre m'han fet costat no hi posaren cap entrebanc, sinó que sempre m'ajudaren. Així que m'hi vaig dedicar i no li veig major problema o complicació.

LES APTITUDS

-Segur que molta gent l'admira i troba que el que fa té molt de mèrit, però també hi ha opinions contràries sobre les "aptituds" de cadascú. O sigui, que sols s'ha de fer allò per la qual cosa s'està capacitat.

-Crec que darrerament això està canviant i que aquestes opinions ja no són tan freqüents com fa vint o trenta anys. Com es pot dir a algú "tu no pots nedar"?, amb quin dret? Pens que mai no s'ha de coaccionar la llibertat de ningú i molt menys voler-lo arraconar. Si a mi m'agrada nedar, ningú no em pot dir que no ho faci.

-O sigui, si no ho he entès malament, en el fons d'aquesta dedicació seva el que hi ha és una afecció. Però, fins a quin punt les proves entre persones discapacitades es poden entendre com un cert tipus d'"integració"?

- És que el mateix terme "integració" també és una mica confús i bastant ample. Les persones discapacitades com jo, que practicam qualche esport gaudim, feim activitat i

Xavier Torres té 22 anys i és estudiant de magisteri a la UIB, per la branca d'educació física. També és monitor titulat per la "Escuela Nacional de Entrenadores de Deportes de Minusválidos". Es va iniciar a la natació als 8 anys a través de l'Associació Balear de Promoció de Minusvàlids (ASPROM). A 1989 va participar per primera vegada a uns campionats d'Espanya de natació i de llavors ençà ha estat campió d'Espanya a diferents modalitats 59 vegades. A 1991 va obtenir el títol europeu de 50 m "papallona". A 1992 va aconseguir una medalla d'or, una de bronze i una altra de plata en els Jocs Paraolímpics de Barcelona. En els anys 1994 i 1995 va obtenir diverses medalles i premis. I en els Jocs Paraolímpics d'Atlanta de 1996 també va aconseguir una medalla d'or, una de plata i una de bronze. Ha obtingut altres distincions i trofeus i és membre de diverses associacions.

en aquest sentit, ens integram a un món divers i amb molt tipus de persones. No volem "amagar" les nostres discapacitats ni tampoc fer com si no existissin.

I en aquest sentit, els al·lots normals cada vegada s'acostumen més a veure persones com nosaltres que practicam activitats diverses. Pensa que això és molt positiu de cara al futur.

-Vostè ara estudia magisteri i ha escollit justament la branca d'educació física, se suposa que per preparar tant al·lots "normals" com d'altres amb discapacitats.

-Sí. Qui m'ho podia impedir? Qui em podia dir a mi que m'havia de dedicar a fer feina a una oficina si el que m'agrada és l'esport i la natació en concret? Vull donar una sortida professional al que més m'agrada com supòs que deuen fer més o menys totes les persones que s'ho plantegen. A l'hora d'escollir una professió tothom es decanta pel que més li agrada. Jo també.

-Bé, però tots -discapacitats o no- tenim unes certes limitacions.

-No ho neg. També hi ha esportistes minusvàlids que competeixen amb altres vàlids perquè el seu tipus de discapacitat els ho permet i alguna gent del seu voltant diu que els convendria més deixar-ho anar, els desanima, cosa que jo no faria mai. Com li deia abans, tot això és molt complex.

INTEGRACIÓ

-Ja ha explicat quina professió ha escollit -professor d'educació física- però en general, com veu la integració o inserció de les persones discapacitades en el món del treball?

-No està gens bé i menys per a gent jove com jo. Els joves, en general ho tenim malament i els discapacitats també. Però, vaja, molts podem fer moltes coses que no tenen res a veure amb les nostres mancances i des de diferents associacions o agrupacions es fa una feina important en aquests temes. Hi ha molta hipocresia en aquestes coses.

-Però vostè tampoc no deu creure que tothom pot fer de tot.

-No. Tots hem de saber on tenim els nostres límits, però no els hem de crear nosaltres mateixos si en realitat no els tenim.

-Com a estudiant de magisteri, des de fa un cert temps també hi ha una polèmica sobre la integració dels nins discapacitats a les escoles normals. Com ho veu?

-Una minisvàlua física és molt diferent que una minusvàlua psíquica i jo som molt conscient que tenc una minusvàlua física que mai no em va impedir seguir els estudis a un ritme normal, però això no vol dir que pensi que els al·lots amb minusvàlues psíquiques també ho poden fer sempre. S'ha d'estudiar cas per cas i veure si els convé anar a una escola normal o no. I a la vegada s'ha de procurar donar el màxim de facilitats a tothom per poder superar els seus problemes o

"handicaps". Per exemple, una persona cega, amb una gravadora i sistemes especials pot acabar perfectament una carrera universitària i fer-hi feina, però, clar, també ha de trobar un ambient familiar i social favorable.

Jo no som radical cap a la integració. No ho som en res. Per a mi tots els radicalismes són dolents i sols puc parlar per pròpia experiència i una mica pel que he vist. A mi em varen matricular a una escola normal i m'hi vaig trobar bé.

ELS PRIMERS ANYS

-No va tenir problemes de rebuig a l'escola? Els nins "normals" poden arribar a ser molt cruels.

-La veritat és que no em vaig sentir rebutjat a l'escola. Em barallava i tenia les meves "estirades" amb els altres al·lots com tothom, però crec que en certa manera vaig aconseguir -amb un important ajut familiar- que els altres vessin la meua minusvàlua com una cosa sense importància i crec que tots ens hem d'acceptar com som i acostumar-nos a viure amb les nostres discapacitats i a conviure amb els altres. Ara mateix, quan entrén sovint vaig per la piscina sense pantalons ni cames artificials i potser que en els primers moments cridí l'atenció, però si jo tenc un comportament normal, els altres també el tenen.

RELACIONS SOCIALS

-O sigui, deduec pel que em diu que pensa que no s'ha d'esperar tot dels altres, ni donar la culpa a la societat en abstracte.

-Així és. Crec que aquest tipus de coses van molt amb el caràcter de cadascú i que el fet de voler arribar a fer coses ja et "situa" respecte dels altres. S'han de tenir iniciatives, projectes..., encara que com deia abans, també són importants els ajuts que reps del teu context familiar.

-S'ha trobat amb dificultats per fer amics o per "lligar"?

-Quan era petit, gairebé no me n'adonava que la meua discapacitat fos un inconvenient per fer amics i potser això mateix feia que els altres nins ho vessin de la mateixa manera. Si ets el primer que no li dones importància, tu et sents bé i els altres també. Ara, si tu et crees una barrera, els altres se situen a l'altra part.

-I ara per ara...

-Bé, ara és una altra cosa. Som una persona coneguda, he sortit als diaris, a la televisió i sé que molta gent em vol conèixer. Però així com no don una importància excessiva o distorsionada a les meves discapacitats tampoc no n'hi vull donar a això que se'n diu "fama". Crec que tots tenim uns valors humans i una manera de ser que, en el fons, són el més important.

-Però, l'esport ho és tot per a vostè o també té altres afeccions?

-Dedic moltes d'hores a fer "esport". L'any passat hi dedicava 5 o 6 hores cada dia. Però també m'agraden altres coses com llegir, anar al cinema, sortir en bicicleta. No crec que ningú s'hagi de tancar a una sola activitat.

També faig col·leccions de samarretes, de viseres. M'agrada viatjar, conèixer cultures diferents, gent que són d'altres països. És que jo em consider una persona bastant sociable i m'agrada el contacte amb altres persones. Ara mateix record que quan vaig anar a Atlanta vaig tenir una experiència molt positiva de relacions amb gent d'altres països i fins i tot altres continents: Egipte, Alemanya, Nord-Amèrica... No crec que cap de nosaltres es pugui sentir, així en abstracte, més important que els altres. Tots som diferents.

CULTURES DIFERENTS

-Supòs que una persona com vostè no es pot considerar mai racista o xenòfoba.

-Clar que no i personalment m'ha enriquit molt el contacte amb altres cultures i altres persones. Crec que això ha estat una part molt important de la meua dedicació a l'esport. S'ha de saber agafar el que és positiu de cada cultura i no menysprear mai el que és diferent.

-Com entén la polèmica de la Unió Europea- Maastrich- i la immigració? Troba que s'han de posar barreres a les persones que vénen d'altres països?

-Aquest és un tema polític que no conec bé. Crec que el problema no és tant el que són, sinó el que fan els immigrants i com s'organitza la societat. Ells vénen d'unes societats més pobres, amb altres costums..... Però ben mirat, pens que si jo em trobàs en el seu lloc, segurament faria el mateix que fan ells i em referesc en concret als senegalesos. Tots ens hauríem d'acostumar a rebre i donar, a no tancar mai les portes.

LA UNIVERSÍADA I ALTRES FUTURS

-Com veus el tema de la Universiada a Mallorca?

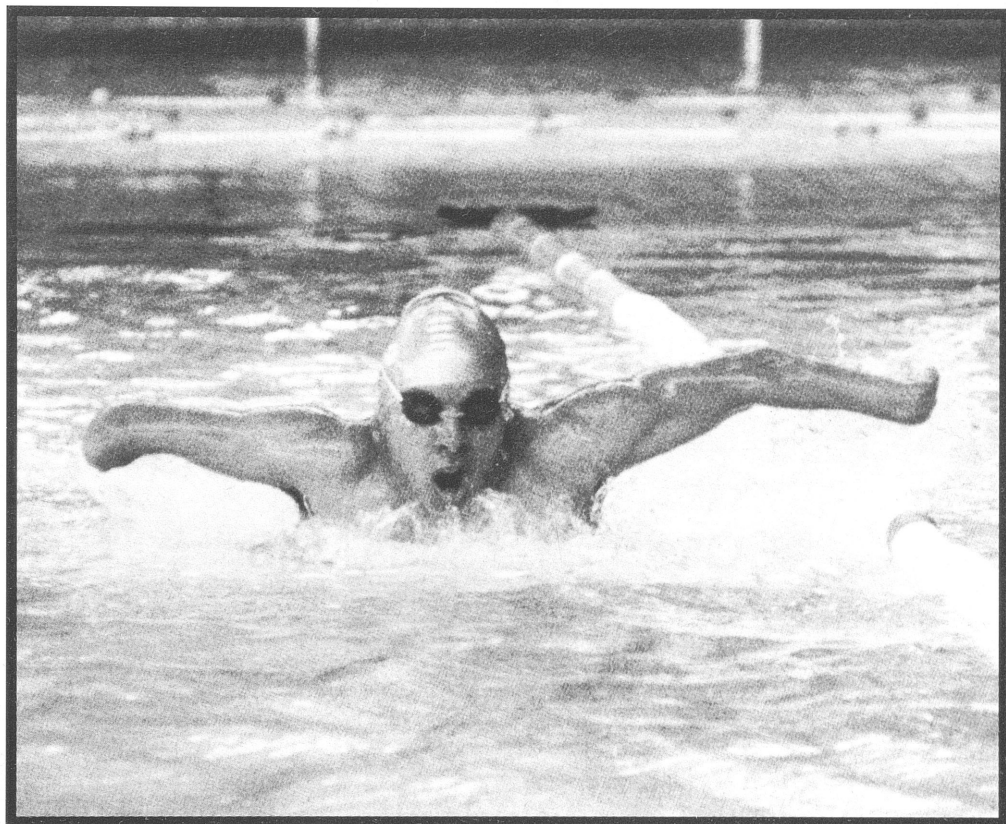
-És un tema complicat. Com a esportista crec que el que en podem treure són les instal·lacions i en aquest aspecte ho consider positiu, però, a la vegada pens que l'esport universitari aquí no té prou instal·lacions i per ventura tampoc no té prou força per intentar fer una competició d'aquestes característiques. Hi ha una polèmica bastant forta en aquest sentit i jo per l'únic que estic satisfet és perquè es facin instal·lacions: piscines, pistes... i que, d'ara endavant hi hagi gent que pugui

practicar l'esport que més els agradi, cosa que, ara per ara, és bastant difícil.

Però en tot el tema polític i econòmic m'estim més no entrar-hi. No és feina meua i crec que tampoc no en tenc prou informació.

-Vostè ara té 22 anys. Com es veu als 42, d'aquí 20 anys?

-No ho sé. No em planteig coses a tan llarg termini. No vull pensar si d'aquí 20 anys seré d'una manera o faré determinades

coses per després ser un frustrat a tota la història. Sincerament, no em veig de cap manera als 42 anys.

-Ara fa poc que Indurain ha deixat el ciclisme professional. Supòs que la natació com a competició també deu tenir uns límits.

-Efectivament. A la meua especialitat es pot situar en els 27 o 28 anys, però tenc la impressió que quan hagi fet aquesta edat em quedaran moltes altres coses i per a això em preparar. Per a això estudi.

-Segurament ha tengut molta sort a les seves relacions familiars, però ja veig que és una persona bastant autònoma. Deu tenir previst anar a viure alguna vegada pel seu compte.

-Supòs que sí. I això segurament depèn de si estàs amb qualcú o no, i de la feina... Imagín que aquest moment arribarà quan acabi de nedar i pugui tenir tot el temps del món per dedicar-me a altres coses. No em tanc a res.

SOLIDARIS

AMB EL PRESENT

El Consell Insular de Mallorca treballa per a un projecte de **Futur** al Tercer Món, destinant cada any un 0,7% dels seus pressuposts a finançar projectes de desenvolupament social i econòmic a on més ho necessiten.

Aquest és el nostre **Present**, el compromís de solidaritat de **Mallorca**.

COMPROMESOS AMB **EL FUTUR**

FONS DE LA SOLIDARITAT
0,7%

Un present solidari per un futur més just per a tothom.

**Consell Insular
de Mallorca**

Ara mateix em dedic a nedar perquè vull i perquè m'agrada, però això em retalla molt de temps. I sempre ho he dit, mentre tenguí temps i pugui treure'n un benefici, per dir-ho d'alguna manera, continuaré nedant. Però, segurament arribarà un moment que agafaré i me n'aniré o mil coses, però el com i el quan, ni idea.

AUTONOMIA PERSONAL

- Es veu capaç de viure tot sol i no haver de menester que ningú li organitzi la casa? Molts d'homes que teòricament no tenen cap discapacitat no ho saben fer...

-Sí que em veig capacitat. I de fet he estat llargues temporades fora. Estam a un hotel, d'acord, i no hem de fer moltes coses de les que normalment es fan a una casa. Però també he viscut a apartaments on t'has de fer menjar i viure d'una manera una mica independent. Vas amb altres companys que també són discapacitats i has de fer el menjar, escurar... En aquest aspecte adaptes les teves capacitats i la teva circumstància al que vols fer. Ara, si no estàs capacitat per anar-te'n, no te'n vas. I estar capacitat no és sols saber-se organitzar. També ho és tenir un pis, la qual cosa ara per ara, no és tan fàcil. Aquest és un dels temes que sempre surten a la Universitat. És a dir, també s'han de tenir doblers per poder viure tot sol o amb una parella. I als joves d'avui en dia això no ens resulta gens fàcil.

ELS JOVES D'AVUI

-O sigui, el que realment li preocupa són els problemes generals que tenen els joves d'avui en dia per trobar una feina i poder-se independitzar.

-És que avui en dia, surts de la Universitat i no trobes feina. Pots tenir un títol preciós, però és molt difícil trobar una col·locació. És el tema de sempre. Et demanen experiència per tenir feina i si no has tengut feina no pots tenir mai experiència. És un poc la roda aquesta. I amb el que deia abans sobre els homes, en general no estan tan preparats com les dones per viure tot sols o per fer els treballs de la casa, crec que ara ja no és com fa deu o quinze anys. No vull generalitzar, però crec que hi ha una petita diferència entre la gent que té més de 30 o 35 anys i la que en té menys en aquest aspecte i també en el mateix tema dels discapacitats. Fa vint anys aquí hi va haver un canvi important i això s'ha de reflectir d'una manera o altra. Per molt que diguin, pens que la democràcia ha canviat moltes coses a aquest país i que les actituds personals dels joves són diferents.

-També es parla d'algunes actituds neofeixistes o neonazis com el llibre d'aquest professor de psicologia -Quintana- que parla de races millors o pitjors, de les dones com a persones més dèbils. Com ho veu?

-Ja hem parlat abans de la diversitat de les ètnies i de les persones. Jo no crec que es pugui fer cap generalització en aquests temes i aquest llibre, francament, fa rialles.

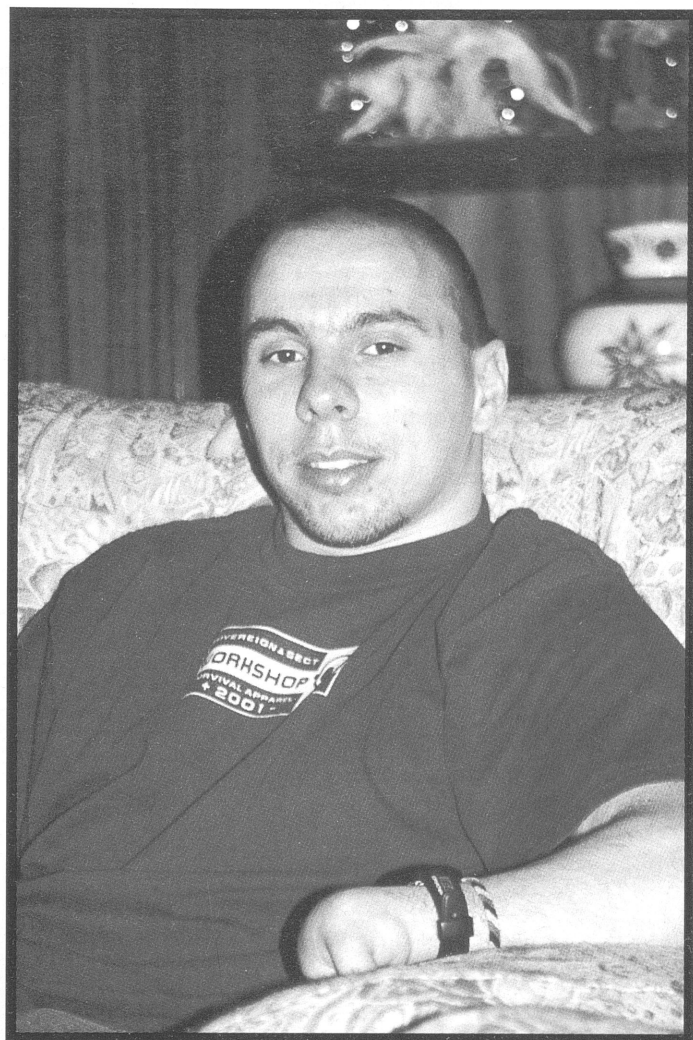

Foto: J. M. Roque.

MASCLISME I FEMINISME

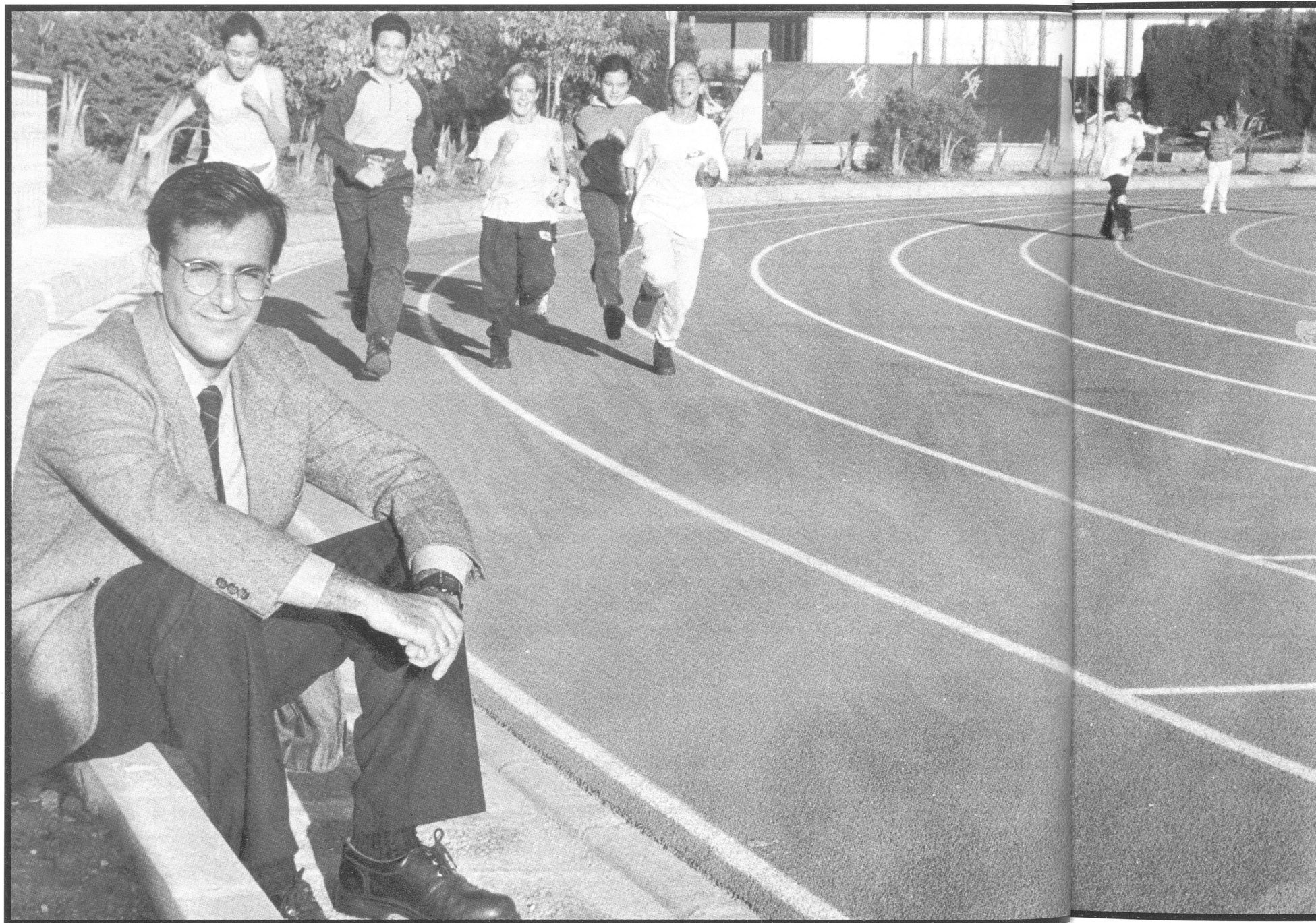
-I entre homes i dones, hi veu diferències?, quines?

- Crec que genèticament, normalment les dones no tenen tanta força com els homes, encara que hi pugui haver excepcions. Segurament per a una dona ha de ser dur carregar bombones de butà. Ara a les feines intel·lectuals i fins i tot d'educació física no crec que hi hagi diferència. A magisteri, ara mateix no sabria dir-li si hi ha més al·lots o més al·lotes que facin educació física, miri fins a quin punt li don importància. I aquest llibre del professor Quintana del qual parlàvem abans, en el moment i en la societat actual, crec que està totalment fora de lloc. Ara que sempre hi ha excepcions en aquests temes i a mi, personalment no m'agrada cap tipus de radicalisme. Crec que hi ha d'haver sempre un respecte per les persones siguin blanques, negres, vermelles, grogues, altes, baixes, amb uns defectes o altres. Si jo vaig pel carrer ningú no té dret a mirar-me i a dir "aquest estaria millor a ca seva", què sap ell on estic millor jo? Jo no li dic a ningú el que ha de fer en la seva vida i no entenc que els altres em vulguin posar entrebancs.

Universitaris en joc

Entrevista a Miquel Nadal

per Antoni Rosselló

La celebració durant l'estiu del 99 a Mallorca de la Universiada marcarà una fita històrica per a l'esport de les Illes, però de forma significativa entre els practicants de l'atletisme, ja que aquesta disciplina serà la que proveirà el major nombre de participants en la manifestació esportiva. Els atletes de l'arxipèlag tendran l'oportunitat de demostrar la seva vàlua i la progressió que han fet patent en altres esdeveniments. Miquel Nadal Buades, nou president de la Federació d'Atletisme de les Illes, analitza les possibilitats dels futurs participants d'obtenir medalles o diplomes, a la vegada que exposa la seva visió de diferents aspectes del món de l'atletisme a Balears.

-Quines són les diferències bàsiques que apareixen entre una olimpíada i una universiada?

-La diferència principal és que als atletes que participen en una olimpíada no se'ls exigeix cap requisit específic, excepte el de ser seleccionats per part de cada un dels països que hi intervenen. En canvi, la participació en una universiada reclama els atletes que ostentin la condició d'estudiants universitaris. Avui en dia, però, si bé els participants compleixen aquest requisit, la Universiada acull majoritàriament atletes de segon nivell i la major part d'ells són estudiants d'educació física.

-Per què en una universiada no hi competeixen els millors esportistes?

-Els tres millors atletes de cada disciplina són seleccionats per integrar l'equip olímpic, mentre que els tres següents -els qui han obtingut la quarta, cinquena i sisena millors marques- són derivats cap a la Universiada. En els cas que aquests atletes no siguin universitaris, la pràctica generalitzada consisteix a matricular-los en una facultat durant el curs en què se celebra la Universiada.

Miquel Nadal Buades (Palma 1960) es llicencià en dret per la Universitat de les Illes. La seva carrera professional començà com a administrador a l'Hospital Psiquiàtric per passar després una etapa de cinc anys con a secretari general tècnic de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports. Alhora, compaginava aquesta ocupació amb l'exercici de la professió d'advocat al despatx de Pedro Mir. Posteriorment muntà el seu propi bufet, des d'on es dedica a la resolució de temes relatius al dret civil i mercantil i alguns aspectes de dret administratiu.

-Però aquesta pràctica no suposa una irregularitat en inscriure com estudiant una persona perquè pugui participar en una universiada?

-Jo diria que no. Hem de pensar que l'esport -i l'atletisme en concret- s'ha professionalitzat quasi per complet, especialment el d'alt nivell, ja que exigeix gent molt ben preparada. El concepte de l'atletisme amateur que es tenia durant el segle passat -els esportistes no podien rebre premis en metàl·lic, ni tan sols un simple donatiu-, s'ha superat. La gent ha de fer feina per viure i únicament pot dedicar a l'atletisme el temps d'oci, per la qual cosa el rendiment atlètic del practicant no pot ser l'òptim. Així, doncs, vivim en una societat molt competitiva i cada país cerca els millors atletes perquè puguin guanyar la més elevada quantitat de medalles.

-De tota manera, no hi ha una certa picaresca en el fet que la Universitat admeti estudiants sols perquè puguin participar en una universiada?

-Tampoc. Per accedir a la Universitat l'alumne-atleta ha d'haver aprovat uns estudis previs com el batxillerat, COU, selectivitat, etcètera. El que passa és que durant els anys que es dedica a l'atletisme el rendiment universitari no sol ser el millor. És a dir, que si el cicle d'una determinada carrera és de cinc anys, la conclusió dels estudis pot allargar-se quatre més, i fins i tot hi ha persones que abandonen els estudis. Per tant, quina impressió fa això a la societat? Que realment una universiada no és feta per als alumnes que estudien una carrera, sinó que és una manifestació esportiva feta per a professionals que per poder-hi participar han d'estar matriculats en una universitat i tenir menys de vint-i-set anys.

-Una universiada és una olimpíada de caire menor?

-Pens que sí. De fet, el nom d'universiada és la denominació popular de la manifestació esportiva que oficialment s'anomenen Jocs Mundials Universitaris o bé Jocs Olímpics d'Universitaris.

APORTACIÓ

-Què pot aportar a les Illes la celebració de la Universiada'99?

-La Universiada crec que pot servir per construir una sèrie d'instal·lacions que ajudin a millorar el nivell de l'esport de les Illes. En el cas de l'atletisme, confiam que aquest esdeveniment esportiu porti el futur estadi de Son Moix i una pista d'encalament o d'entrenament als voltants de l'estadi, que realment serà la instal·lació més usada pels atletes. I si l'allotjament dels participants ha d'esser a Alcúdia, potser seria millor fer la pista d'entrenament a Inca, amb la qual cosa la comarca gaudiria d'una nova instal·lació esportiva.

-Quin coneixement creu que té la societat illenca de la Universiada'99?

-Pens que el grau de coneixement que hi ha és petit, però malauradament aquest fet ocorre amb tots els esports. El passat mes de setembre organitzàrem un campionat d'Espanya i una copa del món de mitja marató a Palma i el passeig Marítim era buit. Exceptuant els casos d'esports molt concrets, com pot ser el futbol,

l'activitat esportiva no té especial interès per a la majoria de la població. En referència a l'atletisme de Mallorca, hi ha un grup seguidor que en total pot sumar un centenar de persones - mai no supera el miler- que demostra interès, bé practicant-lo o bé assistint als llocs on es fan les competicions. Amb això vull dir que la gent de Mallorca en general desconeix la Universiada.

-Quines actuacions s'haurien de fer perquè aquest esdeveniment tenguí una major difusió entre la societat?

-Crec que s'hauria de potenciar el coneixement de l'esport a través de les federacions des d'ara mateix i potenciar la participació esportiva en el si de la Universitat, de manera que fos una activitat complementària de l'acadèmica. Anar a estudiar no vol dir únicament escoltar la dissertació del professor i aprovar uns exàmens, sinó -acostant-nos al model anglosaxó- aconseguir que la pràctica esportiva sigui una part important de l'educació dels universitaris. Com a exemple, puc dir que a Boston, els dissabtes el riu és ple de joves estudiants que practiquen el rem.

-Les disciplines esportives que integra una universiada són les mateixes que les d'una olimpíada?

-Referint-nos a l'atletisme, sí. Per tant, hi ha proves de velocitat de 100 metres masculí i femení; 110 tanques masculí i 100 tanques femení; els 200, 400, 800 i 1.500 metres llisos, totes aquestes en les modalitats de masculí i femení. També hi figuren els 5.000 i 10.000 metres -en aquesta darrera prova fa poc que s'ha admès la participació femenina-; llançament de pes, de martell, de javelina, de disc; els salts de llargada, d'alçada, amb perxa i triple salt; les carreres de 3.000 metres obstacles, la marxa i la marató. En total són vint-i-cinc proves.

-La Universitat de les Illes té matriculats devers catorze mil estudiants. Quants d'aquests creu que practiquen l'atletisme?

-Que practiquin l'atletisme i a la vegada estiguin federats sols n'hi ha entre deu i vint. I dels qui no estan federats pot haver-n'hi entre tres-cents i quatre-cents. Malauradament, aquestes xifres són inferiors a l'1 per cent del total d'universitaris.

-Aquest percentatge és semblant al de les altres universitats de l'Estat?

-No, perquè hi ha universitats amb més tradició atlètica que la de Mallorca. També hi ha universitaris que estudien educació física -disciplina que no s'imparteix a l'illa- i aquesta carrera es configura com una font important de practicants de l'atletisme, així com d'altres modalitats esportives.

LLICÈNCIES

-Quantes llicències té la Federació d'Atletisme?

-Aquí tenim, aproximadament, tres mil llicències. D'aquestes, vuit-cents corresponen a atletes federats i les altres són d'estudiants que encara no han arribat a la Universitat. També hi ha una vintena d'atletes de les Illes que estudien a centres superiors de la Península.

-Quins atletes de Balears són més coneguts pel gran públic?

-Sens dubte Mateu Canyelles, que estudia a Madrid. També es

formen acadèmicament a la capital de l'Estat Antoni Penya i els germans Pablo i Víctor Vallejo i Agustí Manresa.

-Quants d'atletes de les Illes creu que participaran a la Universiada de Mallorca?

-La participació en qualsevol olimpíada no es fa a nivell provincial, sinó estatal. Per tant, aquí hem de parlar de participació espanyola. Desgraciadament, a Mallorca tenim sols de quatre a vuit atletes que podrien competir amb certes garanties en una manifestació esportiva d'aquest tipus. Cal tenir en compte que la població de Balears respecte a l'espanyola és petita i per aquest motiu hi ha un menor nombre d'atletes d'alt nivell que a altres regions més poblades. Per tant, així com quan es parla de participar en una olimpíada tenim dos o tres esportistes amb possibilitats de guanyar medalles o diplomes -i encara no hem pogut aconseguir cap d'aquests guardons- en una universiada les expectatives augmenten per als nostres atletes.

-Quins dels atletes de les Illes poden aconseguir medalla o diploma?

-Ara parlem a més de dos anys de distància de la celebració de la Universiada, però la Federació confia que la gent que té possibilitats de participar-hi incrementi el seu rendiment esportiu per poder assolir guardons. En la disciplina atlètica els representants espanyols podrien aconseguir entre deu i devuit medalles i una vintena de diplomes, que corresponen aquests darrers als classificats entre el quart i el vuitè llocs. Tal collita de medalles i diplomes seria un èxit. A la vegada, d'entre tots els esportistes que obtindrien una distinció potser dos o tres serien mallorquins i un d'Eivissa.

-Aquesta previsió sobre les medalles i diplomes a aconseguir no és una xifra massa petita?

-L'Estat espanyol té prop de quaranta milions d'habitants i a les Illes no arriben al milió, la qual cosa significa que el nostre pes demogràfic en el conjunt del país és reduït. També cal referir-se a la tradició atlètica de l'arxipèlag, que no és tan acusada com a altres regions. De fet, però, per la població que tenim estam assolint molt bons resultats, perquè atletes com Canyelles, Penya o els Vallejo i la bona actuació darrerament de la representació femenina demostra que tenim un nivell atlètic molt més elevat del que ens pertocaria per quantitat de població. Sens dubte, aquest és un nivell qualitativament alt, ja que si tenim en compte que la selecció espanyola pot aconseguir dotze medalles, els illencs no n'haurien d'obtenir cap, ja que no tenim ni l'1 per cent de la població, encara que confio que en guanyarem dues.

-En quines especialitats atlètiques els participants illencs podrien guanyar medalles?

-En les proves de fons i de mig fons, potser en 400 metres. Les proves de fons inclouen les carreres de 5.000, 10.000 i altres més llargues, mentre que entre les de mig fons hi ha les de 800 i 1.500 metres. Precisament en els 1.500 metres Mateu Canyelles podria ser un dels qui guanyassin medalla, encara que aquesta previsió depèn de la programació quadriennal que hagi fet. En 400 metres hi ha atletes que també poden optar a posicions de privilegi. I en tanques, a Eivissa hi ha, igualment, qualche jove que pot fer un bon paper, fins i tot guanyar medalla o diploma.

-Quins són actualment els atletes que més destaquen?

-Mateu Canyelles n'és un. Es dedica als 800 i 1500 metres, però on destaca és en aquesta darrera modalitat, ja que n'és campió d'Europa i es troba entre els tres primers atletes de l'elit espanyola. Canyelles tenia moltes possibilitats de participar a les olimpíades d'Atlanta, però la campanya de preparació se li complicà una mica. Antoni Penya, fondista de Felanitx, que ara prepara la marató, no ha tengut sort en les proves en què ha participat darrerament, però la seva marca personal es troba entre les vuit primeres del país, encara que no sé si deu tenir vint-i-vuit anys. També hi ha els germans Pablo i Víctor Vallejo, que són velocistes, i participen en els 100, 200 i 400 metres, però crec que les millors possibilitats d'obtenir grans èxits són en els 400 metres.

-Hi ha altres atletes illencs que tenen bones marques personals?

-Si davallam el nivell d'exigència en podríem anomenar una vintena que tenen opcions d'accedir a l'elit d'aquí a poc temps, però no vull arriscar-me a donar noms. Sí puc dir que hi ha clubs que fan una bona feina, per exemple els d'Inca i Pollença, Palma, Felanitx, Alcúdia... A Eivissa hi ha atletes de dos clubs que progressen de forma excel·lent perquè han obtingut resultats notables als campionats escolars de nivell estatal.

PROGRAMACIÓ

-Quina programació esportiva especial manté la seva federació per tal de preparar els joves que l'any 1999 podrien participar en la Universiada?

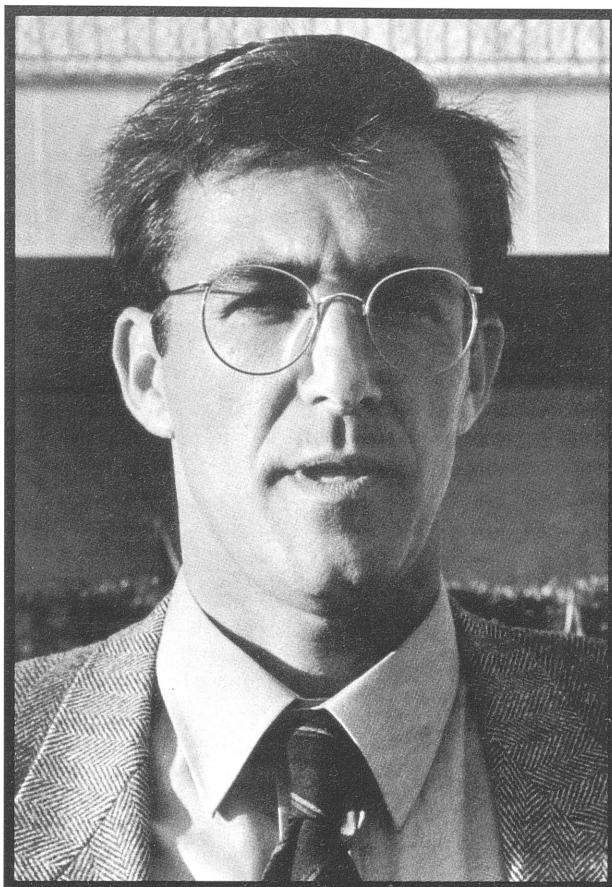
-Nosaltres no tenim programes d'aquest tipus, però la federació espanyola sí que n'imparteix de preparació específica, encara que dedicats a anys olímpics, ja que exerceix les competències en matèria d'esport d'elit. La Federació de les Illes és modesta i no té mitjans ni prou col·laboració per executar programes de tecnificació d'alt nivell.

-Quins són els nivells de marca exigits per poder participar en una universiada?

-Aquests nivells els determina la federació estatal, ja que disposa d'un cos tècnic encarregat de confeccionar la selecció dels millors atletes que han de concórrer tant als jocs olímpics com a les universiades, jocs iberoamericans, campionats d'Europa, del món, etcètera.

-Per tant, la Federació de les Illes només aplica les directrius que determina la federació estatal?

-No, no és així. La Federació Balear d'Atletisme participa en

la política esportiva que dissenya la federació espanyola perquè hi tenim persones al comitè de clubs, a l'assemblea... i participam de les decisions que es prenen. El president de la federació estatal el triam entre tots, encara que nosaltres sols tenim quatre dels 140 vots, però això no vol dir que siguem simples executors de les ordres que emanen de Madrid. El que passa és que les competències que nosaltres exercim es limiten al desenvolupament de l'esport escolar, de promoció i de base, mentre que les competències de la federació nacional abracen l'esport d'elit. Nosaltres preparam els joves perquè un dia puguin formar part de les diverses seleccions estatals.

-La formació tècnica dels jutges de competició és també competència de la federació espanyola?

-La Federació de les Illes forma i designa els jutges o àrbitres que han de puntuar les proves de les competicions que s'organitzen a nivell autonòmic. A més, en aquest moment tenim un jutge de categoria nacional i supòs que ell partici-

parà a les competicions de la Universiada'99 i alguns jutges autonòmics en formaran part com a auxiliars. La Universiada del 99 pot servir, precisament, d'estímul als jutges autonòmics perquè facin cursos de formació per accedir a la categoria nacional.

-Quina és la posició de la selecció de les Illes en el rànquing estatal per resultats atlètics?

-D'entre les setze comunitats autònomes la selecció de les Illes se situa en el lloc novè, desè, onzè o dotzè, depèn de l'any. Les federacions de Catalunya, País Basc, Madrid, Andalusia, Castella-La Manxa... són molt més potents que nosaltres. Aquesta classificació es fa comparant les puntuacions obtingudes pels atletes en les vint-i-cinc disciplines: carreres, salts, llançaments...

-Quin grau de coordinació hi ha entre la Federació de les Illes i l'estatal per preparar la Universiada'99?

-En realitat parlem d'un esdeveniment que es farà d'aquí a més de dos anys, però hi ha atletes de les Illes que assisteixen a cursos de millora i a jornades tècniques -ara fa poc que se n'ha acabat una a Eivissa- i la federació nacional té relació amb els atletes de les Illes a través de l'organització d'aquí.

COORDINACIÓ

-De quina manera coordina idees i esforços la federació d'atletisme amb les altres federacions esportives de Balears?

-Les federacions són totalment autònomes, encara que tenim contactes regulars i quan els dirigents ens trobam comentam els esdeveniments més importants que van succeint, però, de

fet, coordinació no n'hi ha. Fa uns anys es va constituir la Unió de Federacions, organisme que el govern regional tenia interès a potenciar, però el cert és que aquesta entitat no ha tengut el protagonisme necessari per funcionar correctament. Al Govern li seria molt més fàcil tenir com a interlocutor un representant de totes les federacions que haver de dialogar amb cada una d'elles. El fet és que aquest projecte unitari s'estroncà.

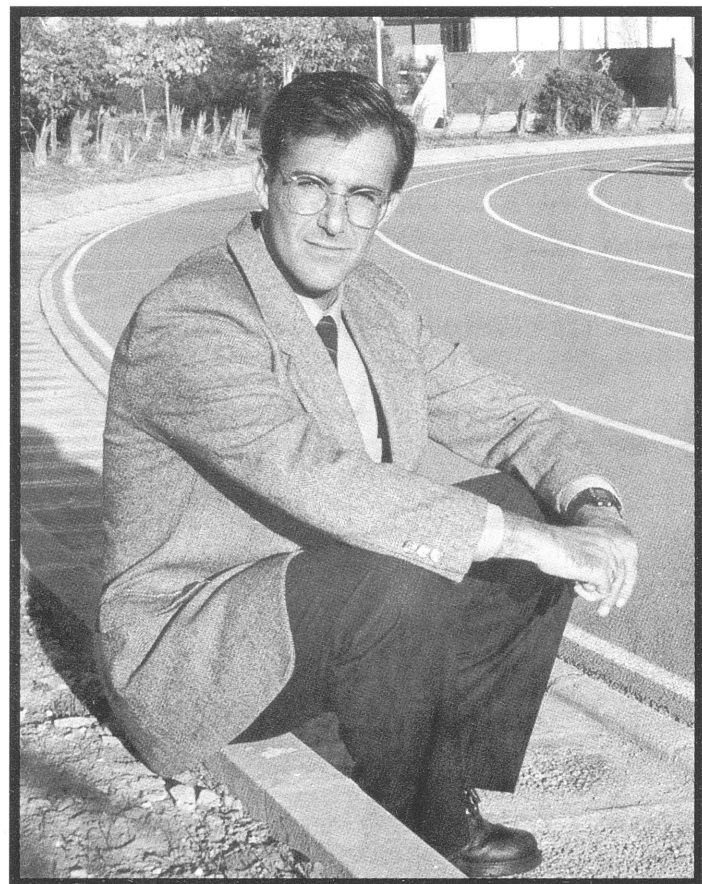
-Algú de la Federació ha anat a Fukuoka o pensa anar a Taormina per observar i aplicar posteriorment aquí alguns aspectes tècnics o organitzatius?

-Per part de la federació de Balears no hi ha res d'això previst, però vull recordar que nosaltres únicament tenim competències en l'esport escolar i en la promoció dels joves valors. Tal com he comentat abans, la federació illenca es dedica a preparar nins i joves perquè més endavant puguin participar a manifestacions esportives con olímpades i universiades. De tota manera, personal adscrit a la federació espanyola sol assistir als esdeveniments d'aquest tipus per comprovar-ne el desenvolupament i extreure'n conclusions.

-Vostè practica alguna disciplina atlètica?

-Sí, la marató, ja que sempre he orientat la meua activitat física cap a les proves de fons. L'any 1995 vaig quedar classificat en cinquè lloc del rànquing de la marató de les Illes, però el 1996 no va ser un bon any per a mi. En la prova dels 10.000 metres la meua marca personal es troba a l'entorn del dotzè lloc.

-Quin és el pressupost de la federació que presideix en un any normal i quin serà el de l'exercici en què se celebrarà la Universiada?

-No hi haurà pràcticament variacions entre els comptes d'un any normal i els d'un any especial. El nostre pressupost és tan modest que enguany no arriba als quinze milions de pessetes. Però malgrat la migradesa pressupostària la Federació porta un bon ritme quant a organització d'activitats, encara que solen ésser finançades per altres organismes. Per exemple, en l'organització de la reunió atlètica Rafel Coll hi ha hagut anys que ha suposat una inversió de deu milions de pessetes, doblers que ha aportat la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports a través de la Direcció General d'Esports.

AJUDES

-De quina forma ajuda econòmicament la federació espanyola?

-La federació estatal també col·labora en l'aportació de fons i en l'organització de manifestacions esportives, ja que la nostra capacitat organitzativa és molt reduïda. D'altra banda, els ingressos de la federació provenen, bàsicament, de les fitxes dels atletes i amb els vuit-cents inscrits que tenim no podem fer miracles. A més, una part de les entrades de les fitxes van a parar a la federació espanyola en concepte de cànon.

-La Universiada, doncs, no alterarà el ritme normal d'activitats?

-No massa. Tenim previst iniciar converses amb els organitzadors de la Universiada perquè sé que pensen impulsar determinats programes en els quals podríem participar. A través de la Direcció General d'Esports crec que es preveu desenvolupar un programa de tecnificació o una escola superior d'atletisme i nosaltres estam oberts a qualsevol iniciativa que suposi elevar el nivell dels esportistes.

-Quan va ser elegit president de la Federació?

-A començament del passat mes de desembre vaig ésser elegit al capdavant d'una junta directiva formada per vuit persones: el vicepresident Jaume Thomàs, coordinador d'esports de l'Ajuntament de Calvià; un representant de Menorca, Antoni Pons; un d'Eivissa, Paco Vílchez; dos vocals, un d'ells representant del Club Colonya-Pollença i l'altre, Baldomero Oliver, del Club Transportes Ramis-Sastre; el tresorer, Juan Antonio Oses, i el secretari, Alejandro Tuya.

-Quin programa de gestió impulsa?

-Vaig encapçalar l'única candidatura que es presentà a les eleccions perquè el món de l'atletisme havia viscut una etapa d'enfrontaments i, per tal d'apaivagar tensions innecessàries, entre tots els membres de l'assemblea se cercà un candidat de consens, i em varen triar a mi. El meu principal objectiu és fomentar la participació de tots els estaments de la federació i evitar l'aparició de nous conflictes. Per això hem constituït diverses comissions i comitès per fer feina de manera col·legiada. El comitè d'àrbitres viurà prest un període electoral perquè els seus membres puguin triar els seus propis dirigents. Al comitè tècnic hi ha deu responsables de marcar el calendari de competicions. Tenim un comitè de veterans, de competició... En definitiva, el que volem és que la gent que assumeixi qualsevol responsabilitat en la federació faci la seva tasca a gust i plenament convençut que l'objectiu és elevar el nivell atlètic de les Illes.

La Clau d'ONA

PER ENTENDRE EL PRESENT, PER OBRIR EL FUTUR

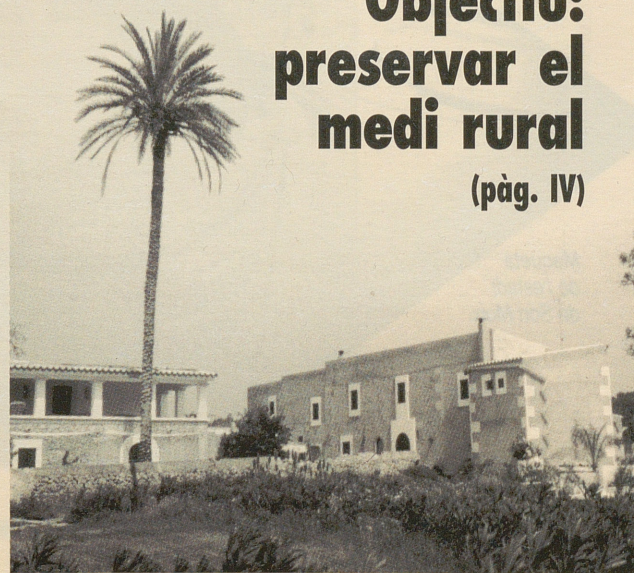
Palma: la darrera Universiada del segle

(pàg. II)

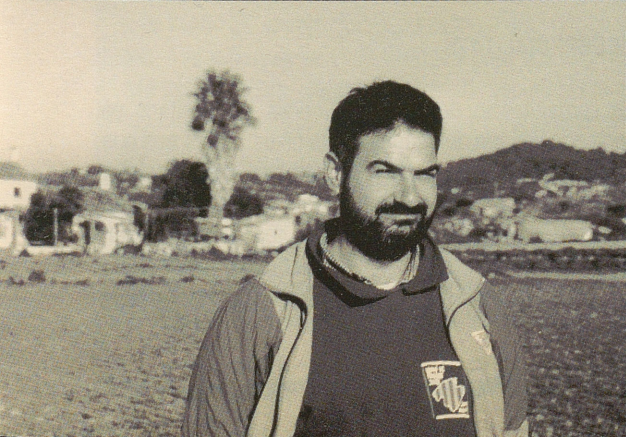
Objectiu: preservar el medi rural

(pàg. IV)

Joan Sastre:
"d'aquí a
deu anys no
hi haurà ni
pagesos"

(pàg. VI)

Palma: la darrera Universiada del segle

La ciutat de Palma i la Universitat de les Illes Balears organitzaran els Jocs Mundials Universitaris de 1999, els darrers d'aquest segle. Les universiades s'iniciaren el 1949 i des de llavors s'han celebrat cada dos anys. Aquesta serà, doncs, la vint-i-cinquena.

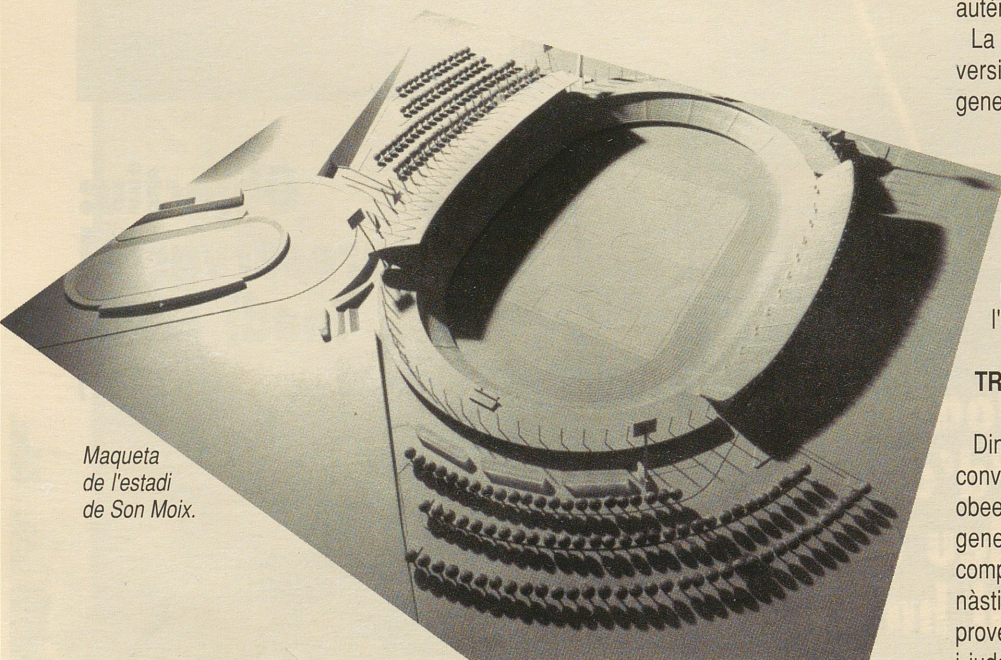

Siulo, mascota de la Universiada 99.

ONA

El juliol de 1999 Palma serà la seu dels Jocs Mundials Universitaris que se celebren cada dos anys. És aquest un esdeveniment esportiu de primer ordre encara que la seva repercussió internacional fora dels àmbits de l'esport universitari sigui encassa. En qualsevol cas s'espera un nombre de participants pròxim als cinc mil que competiran en tretze especialitats diferents. Serà una de les participacions més importants del seu mig segle d'història per a la que serà la darrera universiada del segle que, endemés, tindrà lloc a una illa que, segons s'ha reconegut a la FISU (La Federació Internacional d'Esport Universitari) està especialment preparada per atendre una xifra de visitants com aquesta.

Els Jocs Mundials Universitaris s'han celebrat de manera ininterrompuda des que el 1949 s'iniciaren, a la ciutat italiana de Merano i, per tant, s'han celebrat ja en vint-i-tres ocasions. Enguany tendran lloc a Sicília, la qual cosa vol dir que els de Palma seran els vint-i-cinquès. Un privilegi que els organitzadors -la Fundació Jocs Universitaris de Palma- no volen desaprofitar per demostrar la capacitat organitzativa de Mallorca i per dotar la ciutat d'unes bones infraestructures esportives.

Maqueta de l'estadi de Son Moix.

UNIVERSIADES DES DE 1949 A 1999

Setmana de l'Esport Universitari Internacional

Any	Ciutat	Estat
1949	Merano	Itàlia
1951	Luxemburg	Luxemburg
1953	Dortmund	Alemanya
1955	Sant Sebastià	Espanya
1957	París	França

Jocs Mundials Universitaris

1959	Torí	Itàlia
1961	Sofia	Bulgària
1963	Porto Alegre	Brasil
1965	Budapest	Hongria
1967	Tokio	El Japó
1970	Torí	Itàlia
1973	Moscou	Rússia
1975	Roma	Itàlia
1977	Sofia	Bulgària
1979	Mèxic	Mèxic
1981	Bucarest	Romania
1983	Edmonton	Canadà
1985	Kobe	El Japó
1987	Zagreb	Croàcia
1989	Duisburg	Alemanya
1991	Sheffield	Gran Bretanya
1993	Buffalo	Estats Units
1995	Fukuoka	El Japó
1997	Sicília	Itàlia
1999	Palma	Espanya

HISTÒRIA DE LES UNIVERSIADES

La història de les universiades va tenir, no obstant això, un precedent poc després de la Primera Guerra Mundial, el 1923, quan un petit grup de països celebrà la Setmana Universitària d'Esports de París. Però el període d'entreguerres no va ser favorable a l'expansió i, per tant, es va haver d'esperar el final de la Segona Guerra Mundial per iniciar el compte. Va ser el 1949, un cop s'havia creat la FISU, amb seu a Brussel·les, si bé novament va ser París, el 1957, la ciutat que aconseguí cridar l'atenció sobre aquest tipus d'esdeveniment. El 1959, dos anys després, a Torí, l'olimpisme universitari aconseguí vèncer les dificultats de la "guerra freda" i adquirir, per tant, un sentit autènticament universalista que ja no s'ha tornat a perdre.

La FISU reuneix un centenar d'associacions esportives universitàries de tot el món que celebren la seva assemblea general coincidint amb les universiades d'estiu, perquè com succeeix a les olimpíades també hi ha jocs d'hivern. La FISU té com a objectiu el desenvolupament de la pràctica de l'esport per als estudiants. Els seus principis són d'estimular als joves a aconseguir èxits tant en els estudis com en els esports, recollint els principis d'amistat, fraternitat, joc net, peserverància i esforç que presideixen l'olimpisme.

TRETZE ESPECIALITATS

Dins de l'organització dels Jocs Mundials Universitaris es convoquen cada vegada deu especialitats fitxes i altres tres que obeeixen a l'interès de la ciutat organitzadora. Amb caràcter general, per tant, la Universiada de Palma comptarà amb competicions d'atletisme, tennis, natació, futbol, esgrima, gimnàstica esportiva, salts, waterpolo i voleibol, a més de les proves elegides pel comitè organitzador que són vela, ciclisme i judo.

El Govern balear continua reivindicant el règim fiscal especial

La comissió mixta de transferències va ratificar l'acord sobre el nou sistema de finançament autonòmic segons el qual les Balears arribaran a gestionar directament el trenta per cent de l'IRPF. Segons el conseller d'Economia es tracta d'un important avanç en l'autogovern, però que no té res a veure amb el règim econòmic i fiscal que les Illes reivindiquen a Madrid.

ONA

El passat setze de gener es va reunir a Madrid la comissió mixta de transferències per signar l'acord sobre el nou sistema de finançament autonòmic, vàlid per als pròxims cinc anys i que implica la cessió a la Comunitat Autònoma del trenta per cent de l'IRPF, amb capacitat normativa sobre el quinze per cent. Segons el conseller d'Economia això significa que les Balears rebran al llarg d'aquest període 40.000 milions de pessetes més que pel sistema anterior, la qual cosa -en la seva opinió- significa sortir de la situació de discriminació en què han viscut les Illes en els darrers anys. Encara que aquest trenta per cent no serà totalment efectiu fins al traspàs de les competències sobre educació. Tots els partits han coincidit, finalment, a reconèixer que la comunitat balear en surt beneficiada i per això votaren a favor, a excepció d'Unió Mallorquina que no va assistir a l'acte.

En realitat la pretesa unanimitat amb què s'ha acceptat el nou sistema de finançament a les Balears no és total. El PSOE, a pesar de votar a favor el cas específic de les Illes, es va abstenir en la votació sobre el model general, que considera insolidari amb altres regions de l'Estat espanyol. El PSM va insistir que l'única solució viable a llarg termini és el concert econòmic. El mateix pensa Unió Mallorquina que, segons un comunicat de premsa, "no va assistir a la signatura per no donar suport a la consolidació d'un fet insolidari amb la nostra comunitat" i perquè pensa que aquest acord només serveix per ajornar el règim fiscal.

Antoni Rami,
Conseller
d'Economia.

EL GOVERN DEMANA CONSENS SOBRE EL RÈGIM ESPECIAL

Aquest darrer extrem ha estat negat pel conseller d'Economia qui ha dit que ara, més que mai, s'han d'intensificar els esforços per aconseguir l'aprovació del règim en el Congrés dels Diputats. Antoni Rami ha recordat que no s'adreça al finançament de l'administració pública i els seus serveis sinó que és un instrument de política econòmica per compensar la insularitat i redreçar el model econòmic de les Illes cap a fites de major competitivitat. El conseller ha insistit en la necessitat de comptar amb el màxim suport per al projecte que és ara al Congrés de Diputats. Tots els partits varen donar ja aquest suport en el debat que tengué lloc al Parlament balear, encara que amb els corresponents matisos. Tots menys el PSOE perquè, segons el diputat Francesc Quetglas, "és un projecte socialment insolidari i que està condemnat al fracàs". Antoni Rami diu no perdre l'esperança que els socialistes baratin d'actitud i que, com a mínim, adoptin la mateixa postura que han mantingut amb la ratificació del nou sistema de finançament.

3.500 milions de subvencions europees per als foravilers

ONA

El volum de subvencions que l'agricultura i la ramaderia de les Illes reben de la Unió Europea puja a 3.500 milions de pessetes anuals, segons dades corresponents a 1995, la qual cosa significa un deu per cent aproximat de tota la producció final agrària. Això fa que, com diu el secretari general de l'UPM, els pagesos depenguin de les ajudes per poder obtenir un benefici del seu treball.

A les Balears hi ha devers 60.000 hectàrees dedicades al conreu agrícola, 25.000 menys que les autoritzades per la

Unió Europea en funció de la seva extensió global, però la superfície conrada minva de cada vegada més. La mateixa Unió Europea ha propiciat l'abandonament de les vinyes, de l'olivar i, fins i tot, de l'ametllerar, a més de fomentar la retirada de vaques.

Les principals subvencions que els pagesos de les Illes reben de Brussel·les són per fruits secs (1.100 milions), per conreus herbacis (950 milions), per ovi (1.100 milions), per vacú (400 milions) o per l'eliminació de vinyes i altres plantacions (350 milions).

Objetiu: preservar el medi rural

La societat mallorquina té consciència que cal evitar la "balearització" de la foravila. Si més no, el Consell Insular de Mallorca ha donat llum verda per fixar el límit de dues quarterades per poder-hi construir, mentre que el Govern balear ha anunciat la imminent presentació de la llei de sòl rústic i l'aprovació d'ajudes per mantenir l'activitat agrària.

S.V.

La societat mallorquina s'ha adonat que cal protegir la foravila per preservar la seva identitat paisatgística i, sobretot, una identitat cultural que es troba amenaçada davant l'evident canvi d'ús que sofreix l'espai rural. El Consell de Mallorca s'ha fet ressò d'aquesta inquietud i ha decidit fixar en dues quarterades el límit mínim per poder construir dins de sòl rústic. Si més no, així ho va decidir la Comissió Insular d'Urbanisme, majoritàriament en mans del "Pacte de Progrés", per evitar la pressió constructora i, en general, l'increment de les expectatives urbanístiques derivades d'una massiva compra de finques per estrangers i, també, per nous residents procedents

Barreres de foravila, cada vegada més freqüents.

de Ciutat.

És aquesta -els 14.000 metres- una mesura preventiva motivada, segons el president de la Comissió d'Urbanisme, el socialista Francesc Quetglas, per la inoperància del Govern que reiteradament promet enviar al Parlament tot un seguit d'iniciatives legislatives sobre ordenació territorial sense que fins ara no ho hagi fet, com és el cas de les directrius o de la llei de sòl rústic, l'esborrany de la qual ja fa mesos que s'ha anunciat que estava redactat i a punt de ser enviat a la cambra legislativa de la Comunitat Autònoma.

De fet, la Comissió Insular d'Urbanisme es va celebrar a final de gener, pocs dies després d'una reunió maratoniana del Consell de Govern celebrada a un hotel de Peguera per espai de tres dies. En acabar, el president Matas anuncià la presen-

tació immediata de l'esmentada llei de sòl rústic al Parlament. Igualment el cap de l'executiu autonòmic va fer conèixer la intenció d'ajudar amb dos mil milions de pessetes els sectors econòmics en declivi, entre els quals s'hi compta l'agrari, per tal de mantenir el teixit social de les Illes. Segons Jaume Matas 1997 serà un any decisiu per al medi ambient de les Illes, per garantir un desenvolupament econòmic autènticament sostenible i que, com a tal, tenguí cura de la preservació de l'agricultura i de la ramaderia.

LIMITAR EL CONSUM DE TERRITORI

Des del Govern, com des de la societat, s'és plenament conscient que ja no es pot continuar consumint territori de forma indiscriminada. Per tant cal una llei que ordeni l'espai rural que, fins ara, havia estat considerat com a marginal en el conjunt de la planificació territorial. En aquest sentit, en plena carrera per abanderar políticament la preservació de tot allò que genèricament es pot conèixer com a foravila, el Consell Insular i el Govern rivalitzen en iniciatives. Després d'establir el nou límit de 14.000 metres com a parcel·la mínima edificable cadascun dels cinquanta-tres ajuntaments de l'illa haurà tenguut quinze dies per presentar al·legacions. De fet, quan l'acord s'hagi aprovat pel plenari del CIM, els municipis n'hauran d'adaptar les seves normatives urbanístiques amb el dilema de saber si han d'esperar o no que comenci a vigir la llei del Govern, en el cas -es clar- que finalment també s'hagi aprovat.

La intenció en ambdós casos és regular la construcció per evitar que els espais agrícoles vegin alterada la seva funció principal, la qual també implica introduir una nova normativa sobre la tipologia dels edificis. I, endemés, tant CIM com Govern coincideixen a afirmar que no n'hi ha prou amb una legislació estrictament urbanística, perquè els problemes de la foravila són també socials i, fins i tot, culturals.

MANTENIR LA DISCIPLINA URBANÍSTICA

El Consell Insular de Mallorca, a través del "Pacte de Progrés", està decidit a avançar en la protecció del medi ambient en compliment dels acords signats entre els partits que formen la majoria, un cop s'ha superat la llarga crisi de la incineradora. En aquest sentit el secretari general del PSM, Pere Sampol, ha afirmat que aquesta és una de les prioritats de la coalició, encara que a ell, com al GOB, li preocupa el compliment de la nova norma, és a dir, el manteniment d'una disciplina urbanística que fins ara s'ha mostrat de molt difícil compliment tant per part dels ajuntaments, que potser tenen els ciutadans massa a prop, com pel Consell Insular que no té mitjans adequats.

Per la seva banda el Partit Popular, que finalment votà a favor de les tarifes de Son Reus, la qual cosa evità indirectament que es trencàs el "Pacte de Progrés", ha acusat aquest d'oportunista i de manca de diàleg per voler passar l'arada davant el bou, ja que això i no altra cosa és aprovar la restricció abans que el Govern faci públic el projecte de llei de sòl rústic. La llei serà de rang superior i, per tant, marcarà la pauta a seguir tant pels

consells insulars com pels ajuntaments. Segons sembla el projecte de llei que ha redactat l'executiu preveu normatives diferents segons el tipus de sòl, des de l'establiment de zones d'especial interès agrícola o mediambiental on la prohibició de construir serà pràcticament absoluta fins a altres casos de major tolerància on la conservació de l'espai agrícola pot ser compatible amb usos residencials.

EL CAS DEL PLA

El vicepresident del Consell de Mallorca, Antoni Pascual (UM) havia mostrat a principi d'any la seva preocupació "per la creixent venda de territori a compradors alemanys", en unes declaracions fetes al Diari de Balears en les quals va parlar de la necessitat, fins i tot, de prohibir noves construccions no agrícoles als municipis del Pla, com Ariany, Montuïri, Petra o Sant Joan. Des de la Mancomunitat del Pla, que presideix Pascual, advertia el Govern, que té les competències de planificació territorial, de la urgència d'aprovar les directrius territorials o el mateix pla territorial del Pla que, en bona mesura, s'ha retardat a causa de les pressions que haurien fet alguns influents propietaris per evitar una minva dels seus drets d'edificació.

Però no és només el Govern el que fins ara s'ha topat amb dificultats per dur endavant els seus projectes de directrius o la llei de sòl rústic, sinó els mateixos ajuntaments que tenen, juntament amb el CIM, l'obligació de fer respectar la disciplina urbanística dins l'àmbit de les seves respectives competències. La Mancomunitat del Pla va estudiar constituir una gerència d'urbanisme supramunicipal per tal d'evitar les pressions locals, però les diferents postures mantengudes pels batles va fer impossible aquesta proposta. En aquest sentit, l'acord del

"Pacte de Progrés" (PSOE, PSM i UM) ha significat un cop de mà que, si més no, haurà d'accelerar la presa de decisions tant des del Govern com des dels municipis.

PRIORITAT AL MEDI AMBIENT

Des del Govern es tem, no obstant això, que la iniciativa del CIM hagi alertat els inversors que poden aprofitar els mesos de tramitació per sol·licitar llicències d'obra d'acord amb la normativa encara vigent, ja que no s'han pres mesures cautelars per evitar un "boom" de construccions a sòl rústic. Però tal volta es tem encara més la reacció dels batles conservadors, la major part dels quals considera que les dues quarterades imposades pel Consell són excessives. Aquest és, sens dubte, un debat que serà a l'ordre del dia de la pròxima etapa legislativa del Parlament i, sobretot, a les pàgines dels mitjans de comunicació. La societat mallorquina, tal com hem dit, és conscient de les necessitats d'establir limitacions, però també es mostra molt sensible davant un retall dels drets que afecten la propietat privada.

Tal volta per això el conseller de Medi Ambient i Ordenació del Territori, Bartomeu Reus, ha afirmat que el Govern s'ha proposat globalitzar les seves actuacions per obrir nous fronts urbanístic amb els quals frenar les expectatives sobre sòl rústic. En aquest sentit ha reiterat, com va fer recentment a una entrevista publicada a ONA, que l'objectiu és invertir en rehabilitació de nuclis històrics i en l'aprofitament de les zones ja urbanitzades. Per satisfer la demanda residencial n'hi ha prou amb els nuclis urbans o urbanitzacions. Aquest i mantenir viu el sector agrari són dos dels principals reptes inclosos en la declaració de principis feta a conèixer per l'executiu balear just després de les festes de cap d'any.

AGAMA adjudicada a una empresa mallorquina

ONA

Una empresa mallorquina, Comercial Bordoy, és la nova propietària de la central lletera AGAMA que, d'aquesta manera, torna a ser privada. El Govern va considerar finalment que l'oferta de Bordoy superava les d'altres candidates, com *Leche Pascual* o *Granjas Castelló*. De fet s'ha compromès a invertir 1.150 milions de pessetes a més d'assumir el deute de mil milions que té la central amb una subvenció de la Comunitat Autònoma de 600 milions de pessetes.

Després de la fallida d'AGAMA, l'empresa més emblemàtica del sector agroalimentari de Mallorca, del primer intent de venda i de la posterior conversió en empresa pública, aquesta notícia ha significat una alenada per a molts de ramaders que pensaven que la marca AGAMA podria convertir-se en una simple sucursal d'altres centrals lleteres peninsulars. Comercial Bordoy s'ha compromès a mantenir la producció i a potenciar els productes d'AGAMA, entre els quals s'hi compta el quasi mític *Laccas*.

Comercial Bordoy és una empresa familiar de més de seixanta anys d'història que s'ha dedicat preferentment a la comer-

Central lletera d'Agama.

cialització de productes alimentaris i, sobretot, begudes. El conseller d'Agricultura, Comerç i Indústria, quan va fer saber el resultat del concurs d'adjudicació d'AGAMA es va felicitar del resultat. "El futur d'AGAMA -va dir- està garantit, la qual cosa és una bona notícia per als ramaders de Mallorca perquè sense una empresa de les característiques de la central lletera el sector deixaria de tenir sentit".

Joan Sastre: "d'aquí a deu anys no hi haurà ni pagesos"

El secretari general de la Unió de Pagesos de Mallorca creu que la foravila mallorquina ha arribat a una situació límit. Només queden dos mil pagesos en actiu i la seva mitjana d'edat sobrepassa els 55 anys. A més a més, la foravila viu avui gràcies a les subvencions i això significa un alt risc perquè depèn d'una voluntat política sobre la qual les Illes tenen escassa incidència.

Sebastià Verd

Joan Sastre, secretari general de la Unió de Pagesos de Mallorca, fa feina a la Cooperativa Agrícola de Sant Joan, des d'on toca cada dia els problemes d'una ruralia que és, vulguem o no, en una fase de transició que ens mena cap a una gran incògnita. Ningú no s'atreveix a dir, avui per avui, quin serà el futur de la nostra foravila quan ja no hi quedin pagesos, la qual cosa és -diu el nostre entrevistat- molt més a prop del que qualsevol es pot imaginar.

Joan Sastre.

-Tan greu és la situació?

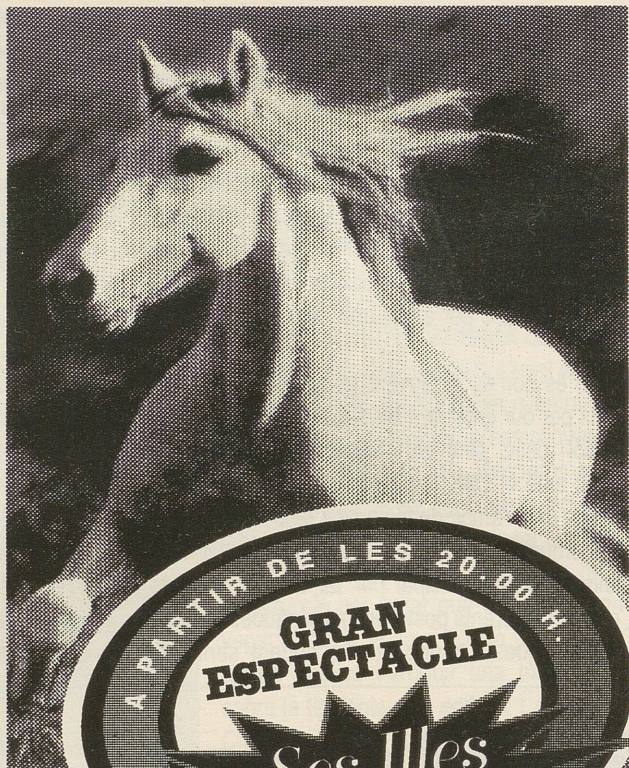
-Sí que ho és. I molt. Segons el cens agrari tenim devers cinc mil pagesos, però en realitat no passen dels dos mil si descomptam els jubilats que encara no s'han donat de baixa i els que només fan feina a foravila de manera parcial, és a dir, que els seus ingressos procedeixen principalment d'altres sectors. La situació és alarmant, sobretot perquè la mitjana d'edat de la pagesia sobrepassa els cinquanta-cinc anys. És a dir, que d'aquí a deu anys no quedarà ningú.

-No hi ha joves?

-Pocs. Aquesta és una professió que no atreu el jovent, però és que tampoc no se li dona el suport necessari. L'any 1995 els varen donar d'alta a l'INEM trenta pagesos joves. No foren molts, però... és que l'any passat varen ser molts menys entre altres coses perquè la Conselleria d'Agricultura no va treure el decret de subvencions que hi havia abans per a noves incorporacions. I clar, sense ajudes... qui es pot decidir fer-se pagès? Un pagès no és com un picapedrer, o un cambrer, necessita terra i també eines, un

FIRA DEL
CAVALL
A LES BALEARS 97

DEL 20 AL 23 FEBRER

Ses Illes
Cavalquen

I CERTAMEN NACIONAL
EQÜESTRE DE LES ILLES BALEARES

CONCURSOS • SUBHASTES
EXPOSICIONS • SEMINARIS
10.000 M² D'EXPOSICIÓ

HORARI: DE 10.00 A 20.00 HORES

RECINTE FIRAL DE
PALMA DE MALLORCA

GOVERN BALEAR

tractor... etcètera, un capital immobilitzat important...

UN MÓN SUBVENCIONAT

-Tan importants són les subvencions?

-Ningú no pot viure de la foravila sense les subvencions. Si parlem de cereals o de fruits secs pot ser que un any bo la collita serveixi per cobrir despeses, mai no és suficient per al guany amb el qual poder viure, de manera que l'únic benefici real és la subvenció. Però això és un perill perquè si ens avesam a les ajudes... què passarà quan s'acabin? Pensem que la major part de les subvencions arriben d'Europa i que el centre de decisió, a Brussel·les és molt enfora de Mallorca.

-Potser hi hagi símptomes de canvi, si més no el 1996 registra un creixement del Producte Interior Brut agrari de les Balears.

-Perquè va ser un bon any climatològicament parlant. Va ploure quan tocava i, per tant, hi va haver bones collites, la de cereals va ser extraordinària, però això només passa de tant en tant. Enguany, per exemple, torna a ploure molt, però ho fa d'una manera que impedeix poder sembrar (l'entrevista es va fer el 14 de gener). Tots els pagesos esperen que sequi un poc per poder posar en marxa els tractors. Les feines es retarden i llavors els resultats són imprevisibles.

CANVI D'ÚS DE LA TERRA

-El Govern balear ha promès ajudes als sectors deprimits, com l'agrari i, endemés, una llei de sòl rústic que reservi terres per a ús exclusiu agrícola...

-No sé, no sé... No ens fiam gaire del Govern. Si ens subvenci-

onen, doncs... benvingudes siguin les ajudes perquè, com li he dit, són absolutament imprescindibles si volem mantenir viva l'agricultura, encara que només sigui per motius mediambientals i per preservar el teixit social tradicional de Mallorca. Jo no dic que no hi hagi bona voluntat, però... que es pot esperar de la Conselleria d'Agricultura si ara l'hem de compartir amb Indústria i Comerç. És molt probable que el conseller no tenguí temps per a res o que, almanco, en tenguí molt poc per a nosaltres, per a la Unió de Pagesos. Nosaltres som molt crítics amb la Conselleria perquè, sincerament, creim que podria fer moltes més coses, en inspecció sanitària, per exemple. Recentment hem viscut dos casos de malalties en el ramat vacú i en el porquí. Sincerament, pens que a Mallorca hi ha prou menescals per poder atendre molt millor la sanitat animal.

-I si no... sempre és possible vendre les terres.

-Aquest és un tema preocupant. De moment els estrangers encara no s'han fixat en les terres agrícoles o, almenys, en les que agrícolament són més rendibles, però no hi ha dubte que ja han influït en els preus i que prest començarem a sentir parlar d'inversions alemanyes en possessions agrícoles. En qualsevol cas el principal problema és el canvi d'ús que es produeix a foravila. Els mallorquins venem el nostre territori, però allò que preocupa no és només la seva pèrdua sinó que aquesta s'acompanya d'una pèrdua d'identitat. Aviat haurem de deixar de ser pagesos per ser només jardiniers, però... ni tan sols això, perquè ningú no ens pot garantir que els nous propietaris no duguin els jardiniers de fora.

El GOB usará el Codi Penal per denunciar la indisciplina urbanística

La principal organització ecologista de les Illes ha celebrat a Menorca la seva reunió interinsular d'enguany. Ha fet un repàs als principals problemes mediambientals, entre els quals destaca la necessitat de potenciar una xarxa de reserves marines i el desenvolupament de la Llei d'espais naturals.

ONA

El GOB ha fet conèixer que utilitzarà tots els ressorts que li permet el nou Codi Penal per combatre, mitjançant les corresponents denúncies als jutjats, la manca de disciplina urbanística que pateixen totes les Illes i que va ser objecte d'un creuament d'acusacions entre el Govern balear i l'oposició en el darrer Debat sobre l'Estat de l'Autonomia. Els ecologistes recorden, en aquest sentit, que el nou codi responsabilitza tant els polítics com els tècnics que no compleixen la legislació vigent.

El GOB va celebrar a començament de novembre la seva reunió anual interinsular a Menorca, durant la qual es va fer una anàlisi de la situació mediambiental de tot l'arxipèlag.

Pere Tomàs,
nou president
del GOB.

La política energètica, la necessitat d'una urgent reorientació del model de creixement econòmic que no es considera gens sostenible, el tractament dels residus sòlids i l'oposició reiteradament manifestada a la incineradora de Mallorca varen ser algunes de les qüestions tractades, juntament a la necessitat d'impulsar una xarxa de reserves marítimes per evitar l'expoliació actual del món marí.

També s'informà de l'elaboració d'una estratègia per potenciar el desenvolupament de la Llei d'espais naturals mitjançant la redacció de plans especials que siguin operatius i que evitin els múltiples problemes que darrerament s'han detectat a tot el territori balear. En funció d'això es fa un mapa de les Illes on es registren els principals atemptats comesos a àrees naturals d'especial interès.

EL GOB AUGMENTA D'EDAT

El GOB s'ha consolidat en els darrers anys com un dels grups ecologistes de major prestigi a tot l'Estat espanyol, amb un increment constatat de socis per bé que en els darrers anys s'hagi notat una lleugera disminució en el seu ritme de creixement. En aquest moment el GOB és una organització sòlida i també madura i allunyada de l'esperit juvenil que el caracteritzà durant els seus primers anys (va ser fundat el 1973). El promedi d'edat dels socis s'ha elevat considerablement, i és ara de 37 anys.

L'increment és a causa, sobretot, de la ja llarga història de l'entitat. Els primers socis són avui persones que s'acosten a la cinquantena o que, fins i tot, la passen, la qual cosa fa que el promedi sigui més elevat. No obstant això, més enllà dels aspectes anecdòtics, el que preocupa els dirigents ecologistes és que la mitjana d'edat dels nous socis sigui la de 30 anys. En molts pocs anys s'ha incrementat en quasi deu anys. Reconeixen que el GOB és avui una institució que s'ha sabut guanyar un merescut prestigi i que, com a grup de pressió, és escoltada i respectada per la societat i pels polítics, però temen que l'augment de la mitjana d'edat sigui a causa d'una manca de conscienciació ecològica per part de les generacions més joves, la qual cosa a mig o llarg termini pot provocar desmobilitzacions.

PERE TOMAS, NOU PRESIDENT DEL GOB-MALLORCA

Pere Tomàs Vives, geògraf format a la Universitat de les Illes Balears, és des del passat desembre president del GOB de Mallorca. Tomàs ja forma part de la junta directiva entre els anys 90 i 93. Ara hi ha tornat amb un decidit afany d'impulsar la declaració de la Serra de Tramuntana com a parc natural, així com vigilar pel compliment de la Llei d'espais naturals.

Balears al cor de Brussel·les

El Centre Balear Europa consolidat a Brussel·les defensa els interessos de la nostra comunitat i, a la vegada, facilita a tots els interessats qualsevol informació relativa a la Unió Europea.

DEPARTAMENTS I SERVEIS DEL CBE:

Centre de Documentació Europea

Centre Europeu d'Informació Empresarial

EDI Awareness Centre

Departament de Relacions Exteriors

Departament de d'Estratègia Regional i Coordinació IMEDOC

INFORMAU-VOS AL CENTRE BALEARS EUROPA

Carrer Ramon Llull, 2, edifici "Sa Nostra"
07001-Palma de Mallorca, Balears - Tel. 71 73 74 - Fax 71 46 81.

Internet: cbe@bitel.es - X 400: S=CBE; O=Centre Balears Europa; P=CAIB; A=Mensatex; C=ES

DELEGACIÓ A BRUSSEL·LES

Avenue des Arts, 3, 4 et 5, 7ème étage - 1210-Bruselas
Tel. 32 2 223 14 10 - Fax 32 2 223 25 24.

Internet: centre.balears.europe@skynet.be

COMISSIÓ EUROPEA

GOVERN BALEAR

Universitat de les Illes Balears

Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Mallorca e Ibiza-Formentor

CAIXA DE BALEARS

CENTRE BALEARS EUROPA

Les Balears consumeixen el vint per cent de l'energia solar generada a tot l'Estat

Tot i que el desenvolupament de les energies alternatives és escàs, les Illes Balears ocupen una bona posició en el consum de l'energia solar si el comparam amb el de la resta de l'Estat. Endemés, segons va fer conèixer la Conselleria de Medi Ambient, la nostra comunitat autònoma és la segona en extensió de plaques solars.

ONA

La Comunitat Autònoma de les Illes Balears consumeix el vint per cent de tota l'energia solar generada a Espanya i, a més a més, ocupa el segon lloc per l'extensió de les plaques solars instal·lades -en xifres absolutes- immediatament després d'Andalusia. Així ho va fer conèixer el director general d'Ordenació del Territori, Lluís Alemany, en el decurs d'una conferència per difondre les energies alternatives entre els possibles consumidors. Alemany va dir que el Govern estava a favor de la utilització d'energies renovables, com són la solar i l'eòlica, perquè "afavoreixen l'ús de recursos endògens i juguen a favor d'un equilibri energètic". I, igualment, afegí que "la situació geogràfica i climàtica del nostre arxipèlag afavoreix clarament l'ús de l'energia solar(...) l'estacionalitat pròpia de l'activitat turística fa que la major demanda es produeixi al llarg de l'estiu que és l'època de major radiació solar".

CINQUANTA MIL METRES INSTAL·LATS

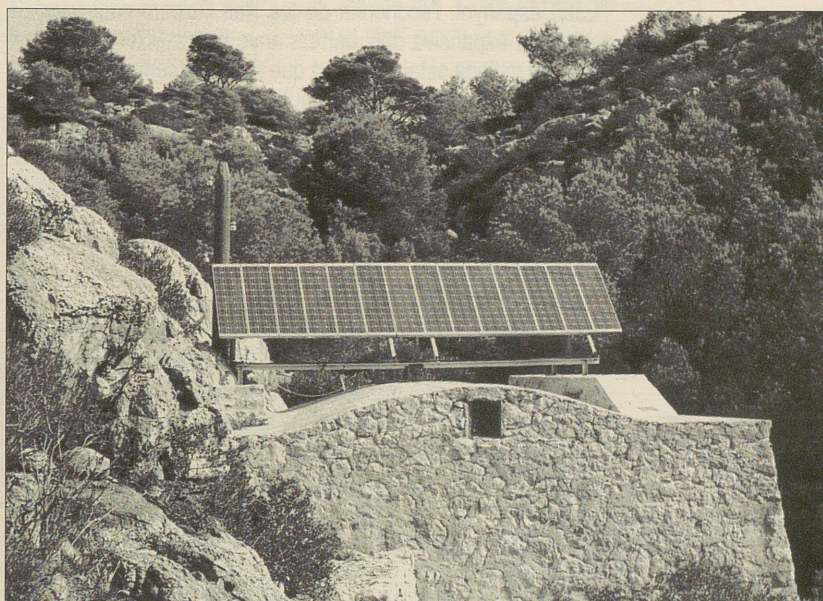
Segons les dades facilitades per la Conselleria, les Balears disposen de cinquanta mil metres quadrats de panells solars, amb un creixement que en els dos darrers anys s'ha incrementat de manera molt notable. La màxima expansió va tenir lloc després de la segona gran crisi energètica, la del 1983, quan en un període de cinc anys se n'instal·laren trenta mil metres quadrats. Superada la crisi es produí una inflexió a causa de la baixada dels preus de l'energia (el 1991 només es quantificaren cinc-cents metres en tot l'any) que només s'ha començat a superar a partir de l'any passat. L'objectiu d'ara és, per tant, aconseguir que la utilització de l'energia solar respongui a criteris mediambientals més que a la conjuntura econòmica.

En aquest sentit, Lluís Alemany va significar que la causa principal del rebrot en els dos darrers anys són les subvencions canalitzades des de l'administració, tant la central com l'autonòmica i que, justament, aquesta era una línia a seguir. Enguany, per exemple, el Servei d'Energia del Govern balear ha disposat d'un pressupost de trenta milions de pessetes que, encara que modest, ha aconseguit promoure un total de trenta instal·lacions, vint-i-dues a hotels, amb una suma de 2.257 panells i 230 milions d'inversió, així com vuit instal·lacions solars fotovoltaïques i cinc petites instal·lacions d'energia eòlica. El director general ha destacat la importància de les energies alternatives a un territori insular, una qüestió aquesta que ja va ser plantejada des de la dècada dels setanta per GESA que va ser pionera en la recerca sobre energia solar.

EXPERIÈNCIA PILOT A MENORCA

Des de la Conselleria de Medi Ambient s'informa que l'administració autonòmica continuarà amb els programes de suport a la promoció de l'energia solar, perquè "és una energia neta, valuosa en una comunitat com la nostra on la qualitat de vida, el medi ambient i el paisatge són valors fonamentals". I, pel mateix motiu, es vol impulsar amb caràcter general la diversificació energètica, tal com s'ha fet a Menorca on juntament amb el

Consell Insular dóna suport a un pla d'acció d'energies renovables que inclou la realització d'un parc eòlic per a la generació d'energia elèctrica i la potabilització d'aigua a Menorca.

Instal·lació fotovoltaïca per a elevació d'aigua a sa Dragonera.

EVOLUCIÓ DE L'ENERGIA SOLAR A LES BALEARS

(plaques solars instal·lades en metres quadrats)

1983-1988	30.000
1989	1.009
1990	858
1991	510
1992	1.458
1993	2.761
1994	1.600
1995	4.172
TOTAL	42.368
1996 (fins a 31 de setembre)	2.257

Font: Conselleria de Medi Ambient

- CONJUNTURA -

L'economia balear tornarà a créixer per damunt la mitjana estatal

L'informe Hispalink, que realitzen conjuntament deset universitats i el Consell Superior de Cambres de Comerç preveu un creixement del 3'5 per cent per a enguany i un 3'1 per a 1998. La menor incidència de la política restrictiva del Govern central sobre l'economia de les Illes per complir amb Maastricht n'és la causa.

ONA

Segons l'informe Hispalink, que fa semestralment el Consell Superior de Cambres de Comerç amb desset universitats de l'Estat espanyol, l'economia de les Illes Balears continuarà la tendència expansiva dels darrers anys amb creixements superiors a la mitjana estatal, encara que amb una certa ralentització. Segons els responsables de l'equip de treball a la UIB, Catalina Juaneda i Francesc Sastre, això es deu al menor impacte que la política restrictiva del Govern tindrà sobre el sector serveis, el dinamisme del qual és, segons sembla, a prova de Maastricht. L'informe preveu un creixement del 3'5 per cent per a enguany i un 3'1 per a 1998 davant un 2'4 i un 3'1 respectivament d'Espanya.

Tot i això, almanco pel que fa a l'any passat, el sector que va experimentar un major creixement va ser la construcció, amb taxes superiors al vuit per cent, que presentà -diu l'informe- un comportament asimètric respecte a altres comunitats, essent així que l'ocupació ha crescut de forma espectacular, amb un increment de quatre mil treballadors en els dos darrers anys, la qual cosa ha provocat un repunt de la immigració cap a les Illes.

És el sector de serveis, però, el que marca la pauta. El nombre de turistes va augmentar, tot i que -com se sap- amb grans diferències entre els dos principals mercats. Mentre els britànics disminuïen un 9 per cent, els alemanys s'incrementaren en un 10, amb una mitjana global per a totes les Illes d'un més 1'5 per cent, amb una despesa turística final d'entre un 2'5 i un 3 per cent.

AEROPORT DE PALMA DE MALLORCA

Son Sant Joan - Control de Passatgers

	1995	1996	95/96	%
Gener	394.183	422.094	27.911	7,08
Febrer	464.572	546.803	82.231	17,70
Març	644.529	803.817	159.288	24,71
Abril	1.184.712	1.156.626	-28.086	-2,37
Maig	1.660.964	1.719.684	58.720	3,54
Juny	1.896.858	1.918.607	21.749	1,15
Juliol	2.054.654	2.047.010	-7.644	-0,37
Agost	2.056.179	2.236.570	180.391	8,77
Setembre	1.950.572	2.009.095	58.523	3,00
Octubre	1.484.022	1.495.825	11.803	0,80
Novembre	478.156	551.167	73.011	15,27
Desembre	464.076	475.290	11.214	2,42
Total	14.733.477	15.382.588	649.111	4,41

Creixement Regional

Desembre, 1996

Taxes de variació anual del PIB

	1997	1998
Andalusia	2,0	3,1
Aragó	2,4	2,8
Astúries	1,9	2,0
Balears	3,5	3,1
Canàries	3,8	2,9
Cantàbria	2,8	3,1
Castella i Lleó	1,6	2,6
Castella-La Manxa	2,5	2,5
Catalunya	2,5	3,6
Com. Valenciana	2,4	3,2
Extremadura	2,6	3,1
Galícia	2,5	2,9
Madrid	2,3	3,1
Múrcia	2,6	3,1
Navarra	2,7	2,6
País Basc	2,5	3,0
La Rioja	2,1	2,4
Espanya	2,4	3,1

SON SANT JOAN: 4'4%

Les xifres de Son Sant Joan a finals d'any confirmen la tendència progressiva dels darrers anys amb un increment global del 4'4 per cent, de manera que per primera vegada se superaren els quinze milions de passatgers, dels quals 5.337.149 eren alemanys (més d'una tercera part), 3.200.393 britànics i 3.986.902 espanyols.

IPC 1996: 3'5%

Quant a les dades de l'IPC de 1996 varen ser més positives del que s'esperava a principis d'any, encara que a les Balears -a diferència de la resta de l'Estat- no es varen complir les expectatives del Govern. Els preus varen créixer a les Illes un 3'5 per cent, una dècima per sobre de les previsions i tres dècimes més que la mitjana espanyola que va ser d'un 3'2 per cent, la xifra més baixa de la democràcia i molt a prop de les exigències de Maastricht.

ATUR: - 11'3

També l'ocupació va registrar xifres positives per a les Balears, a pesar que el nombre d'aturats continua essent estructuralment elevat. En el conjunt de l'Estat l'atur era a finals d'any de 2.216.092 persones, un 13'8 per cent de la població activa, mentre que les Illes, amb 34.437, tenen el 10'8 per cent.

A la comunitat autònoma balear el nombre de desocupats va disminuir d'un any a l'altre en 4.391, és a dir, en un 3'5 per cent, la qual cosa va coincidir, a més a més, amb una fita històrica quan el més d'agost s'assolí la xifra més alta de llocs de feina mai no registrada a l'arxipèlag.

A pesar d'això, a causa de factors com l'estacionalitat, els salaris mitjans dels treballadors balears són encara molt per davall de la mitjana espanyola. Exactament 195.094 pessetes a Balears per 210.954 a la resta, tot i que les Illes experimentaren en el 1996 un dels increments de sous més elevat de l'Estat: un 6'1 per cent sobre el 4'6 per cent espanyol.

D'ara endavant, el vostre benestar en les nostres mans

NOVA GESTIÓ AUTONÒMA DE L'INSERSO

D'ençà de l'1 de gener del 1997, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, a través de l'INSTITUT BALEAR D'AFERS SOCIALS (IBAS), ha assumit les funcions i els serveis que duia a terme l'Institut Nacional de Serveis Socials (INSERSO).

L'IBAS vol optimitzar els recursos econòmics de les Balears i treballar en benefici de les persones més desfavorides. D'ara endavant, el seu benestar social està a les mans de l'IBAS.

INSTITUT BALEAR D'AFERS SOCIALS

PALMA
Avinguda d'Alemanya, 6 dta.
Tel. 76 71 00 - Fax 76 71 68

MAÓ
Camí d'es Castell, 31-07002 Maó
Tel. 35 22 42 - Fax 36 61 59

EIVISSA
Balears, 13-07800 Eivissa
Tel. 39 21 42 - Fax 30 02 12

GOVERN BALEAR
Conselleria de Presidència

Estam al vostre costat

A diari. Dia i nit.
Aplicant tecnologia
innovadora,
competitiva
i respectant
el medi ambient,
amb decisió de servei
a la Comunitat Balear.